ИНТЕРВЮ
Калин Катев: Ще има ли България медали на Олимпиадата
10

ЗАБРАНА
Държавата запазва парк „Странджа" от застрояване
3

ХАЗАРТ
Букмейкъри пуснаха залози за Първанов
3

ПРИТЕСНЕНИЕ
В Англия питат къде са българските имигранти
7

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
www.duma.bg
80 cm.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 1-2 ФЕВРУАРИ | 2014 ГОДИНА/23 | БРОЙ 26 (6728)

ПЕГАС
Нови стихове от Лиляна Стефанова
20

Неделник
Виното - напитка на боговете и хората
14

60% от училите икономика не работят като икономисти

В МОН обмислят от юли увеличение на стартовите заплати на учителите

Едва 40 на сто от завършилите икономика във ВУЗ в последните 5 години работят това, за което са учили, а цели 59,5% са наети на друга работа. А в това направление студентите са най-много - 60 000 от общо 254 427 учещи в 51 вуза у нас. Това показва третото издание на рейтинговата система на висшите училища, което дава картината през 2013 г. и бе представено вчера.

Едва 46 на сто от дипломираните висшисти у нас са наети на работа, която изисква висше образование. Безработицата при младите висшисти е 4,15%, но почти половината от тях в някои професии не намират работа по специалността си и стават, да речем, продавачи. Близо 25% от дипломираните не се осигуряват - заминали в чужбина, наети в сивата икономика или останали без работа. Новата система сравнява всички наши вузове по 52 професионални направления и по 70 конкретни параметъра. Според министър Анелия Клисарова това е най-богата на данни система в Европа.

Обмисляме от юли да се увеличат стартовите заплати на учителите, но още не е решено с колко, съобщи Клисарова. Според нея в училищата ще остават повече средства от делегираните бюджети и директорите ще могат да увеличат заплатите.

2

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Министърът на младежта и спорта проф. Мариана Георгиева подари национален трибагреник на девойките от ансамбъла по художествена гимнастика, който бе определен за най-добър млад отбор на 2013 г.

39

Скандален строеж в „Бъкстон" заплашва да разруши два блока

5

Клубна вечер с песните на Тодор Колев

33

Бербатов избра Монако

40

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

КРАЙ НА ОПРАВДАНИЯТА

От завършилите икономика цели 60 на сто не работят по специалността си, разбрахме вчера от новото издание на рейтинговата система на висшите училища. В последните години напливът тъкмо за икономика е огромен - който върже тройката по география, се тъпче там. Като избута следването, грабва дипломата и става... продавач. Държавата от години го знае, но плаща обучението и си трае. Сега тя май няма как да мижи повече.

Не само просветното министерство, а всички ведомства в държавата би трябвало да се чувстват като дете в сладкарница сред обилието от възможности за анализ, които дава рейтинговата система. Земеделието например трябва да се запита защо в растениевъдството за кадрите с диплома няма работа. И да вземе мерки, а не после да си обясняваме защо морковите ни са внос от Турция, а чесънът - от Китай. Бизнесът може да види кои техничари висят безработни, а не да вика, че вузовете не му дават хора. И най-вече акредитационната агенция НАОА трябва да влезе в сайта rsvu.mon.bg, в който са рейтингите, да се задълбае там и да си посипе главата с пепел, че е давала отлични оценки на калпави висши училища - непрестижни, без собствени кадри, произвеждащи безработни. Впрочем тя най-сетне трябва да обясни защо е раздавала "отличен" поголовно. И как всъщност с нейната благословия съществуват вузове и колежи, в които половината преподаватели са приходящи от други висши училища, където пак хазната им плаща заплатите.

Системата работи от вчера и май издърпва чергичката за оправдания.

5
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | 1.44705 | GBR:2.38124 | CHF: 1.60052

www.duma.bg

Завършилите медицина и военно дело - 100% с работа

Софийският университет води в 18 направления, отстъпил е на Американския в Благоевград в три позиции, показва новият рейтинг на вузовете

Велиана ХРИСТОВА

Почти изцяло - над 90%, се реализират на пазара на труда завършилите военно дело, медицина, стоматология и фармация, показват данните от третия поред рейтинг на висшите училища. Той класира 51 вуза у нас по 52 професионални направления и по 70 различни индикатора. Най-много тежест - 35%, имат индикаторите за реализация на завършилите. Системата позволява кандидат-студентите и администратори от различни ведомства да съставят сами своя подредба по предпочетен от тях индикатор. Човек например може да избере къде да учи според това къде е най-висока стипендията, ако именно това го интересува, посочи Георги Стойчев от "Отворено общество", който е ръководител на консорциума "ИООМБМД-С", разработил рейтинговата система по проект в ОП "Човешки ресурси".

Медицинските специалности са сред тези, в които се влиза с най-висок успех от средното образование, те носят и висок доход. С най-висок успех от средното училище приема Американският университет в Благоевград - 5,93. От завършилите икономика там обаче само 52,58% са наети на длъжност, за която се изисква висше образование. В специалност право в СУ приемат с успех 5,64 от гимназията, а във физика в СУ - с 5,34. На друга работа - например като продавачи, се наемат 61,7% от завършилите Колежа по икономика и администрация в Пловдив, дори от Стопанската академия в Свищов 57% работят друго. Сред випускниците на УНСС този процент е 24,4. С най-ниски показатели в реализацията на студентите си - едва 10,7% в икономическите специалности, както и в доходите им, е Висшето училище по агробизнес в Пловдив (доскоро колеж) с ректор проф. Димитър Димитров. С най-голям процент безработни сред завършилите се оказват теологията, изкуствата, хранителните технологии, растениевъдството.

Софийският университет отново води класацията, като е най-добър в 18 професионални направления. За година обаче Алма матер е отстъпил три първи места на Американския университет (АУБ) в Благоевград - в икономика, в администрация и управление и в обществени комуникации. СУ не е влошил показателите си, но има ръст при АУБ в тези направления, поясниха авторите на рейтинга.

Картината на заплатите, които получават младите висшисти, също е пъстра, с големи разлики. Средният им осигурителен доход е 871 лв. На това средно ниво са икономистите. Върху най-високи суми се осигуряват завършилите СУ - 1775,1 лв. Над 1000 лв. получават военните, завършилите компютърни науки, електроника, проучване на полезни изкопаеми, математика, медицина, политически науки и др. Парадокс е, че стоматолозите, които имат високи доходи, но се самоосигуряват, плащат ниски осигуровки в НОИ - върху осигурителния праг за професията.

Рейтинговата система бе представена вчера в хотел "Шератон" в столицата

ВУЗОВЕ - С НАД 50% ПРИХОДЯЩИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ

Някои вузове и колежи съществуват само благодарение на приходящи от други вузове преподаватели, показва рейтингът. Международното висше бизнес училище в Пловдив например има само 48,44% свои преподаватели, останалите са "летящи". В Колежа по мениджмънт, търговия и маркетинг в София преподават само 51,72% собствени кадри. В Пернишкия университет - 59,7%. От преподавателите на СУ 8 на сто работят и на друго място. Това би трябвало да означава, че 132 от неговите 1655 преподаватели преподават и в друг вуз. Водят се разговори с акредитационната агенция НАОА резултатите от рейтингите да се имат предвид при раздаването на акредитационни оценки на висшите училища, обясни министър Клисарова.

ОРЕШАРСКИ ОБЕЩА СИЛНА КАНДИДАТУРА ЗА ЕВРОКОМИСАР

Юлия КУЛИНСКА

Премиерът Пламен Орешарски гарантира пред народните представители, че страната ще излезе с много убедителна кандидатура за еврокомисар. Темата повдигна депутатът от БСП Желю Бойчев, който поиска по време на парламентарния контрол да разбере какво ще направи премиерът за кандидатурата на страната за европейски комисар. Той коментира, че в публичното пространство се спекулира непрекъснато с тази тема, и цитира изявление на лидер на партия извън НС, според когото Орешарски смятал да номинира лидера на БСП Сергей Станишев за еврокомисар.

Орешарски не отговори директно на въпроса, но описа подробно профила на бъдещия комисар. Премиерът заяви, че той трябва да има авторитет, да бъде добре запознат с работата на европейските институции. Важен критерий е българският комисар да има добра репутация и у нас и не би било добре той да бъде затворен в една политическа сила, смята премиерът. Според Орешарски е важно еврокомисарят да получи добър ресор, което изисква компетентност, комуникативни умения и познания. Той призна, че страната има опит както в позитивен, така и в негативен план при излъчването на еврокомисар, и напомни, че през 2009 г. правителството на Бойко Борисов използва теснопартиен похват и Румяна Желева се провали пред ЕП. Кандидатът трябва да бъде подкрепен с консенсус за еврокомисар, уточни Орешарски. Той увери депутатите, че правителството ще предложи убедителна и достойна кандидатура.

„Америка за България" раздава пари на самата себе си

Ръководството на фондация "Америка за България" отпуска пари само на себе си. Това става ясно от разпространена вчера информация от сайта Bpost.bg. От изнесените данни се вижда, че в началото на 2014 г. фондацията отпуска 448 000 лв. на Института за изследване на близкото минало на Ивайло Знеполски, Ленко Ленков и Дими Паница. Справка в сайта на "Америка за България" обаче показва, че Ленко Ленков се води и програмен директор "Гражданско общество и демократични институции" във фондацията.

Пари от неправителствената организация получава фондация "Офф медия", която е собственик на сайта "Офнюз" и е одобрена да получи 102 800 лв. за "независима разследваща журналистика". Част от парите били използвани за редизайн на електронната страница и изработка на мобилно приложение.

В списъка на "Америка за България" фигурира и "bTV Медия Груп". На отдел "Документалистика" са отпуснати 9900 долара.

Асоциация "Прозрачност без граници" е получила поредните 195 255 лв., за да обяснява как няма никаква прозрачност в българския политически живот. Институтът за развитие на публичната среда на протестърката Антоанета Цонева взема 194 000 лв. за "инициатива за честни и свободни избори".

Окупаторите на СУ щели да заведат жалба срещу проф. Илчев

Студентите, участвали във втората окупация на Софийския университет "Св. Климент Охридски", смятат да заведат жалба срещу ректора проф. Иван Илчев. Това съобщиха самите те на фейсбук страницата си вчера. Според окупаторите по техен адрес е имало неверни твърдения, които те определят като оклеветяващи и набеждаващи.

Окупаторите обясняват, че действията им преди, по време и след окупацията били в унисон с исканията на хилядите ефективно протестиращи и огромния процент от българските граждани, които подкрепят исканията на протеста. Според тях освен правителството, оставка трябва да подаде и ректорът на висшето училище проф. Илчев, защото с действията си по време на първата и на втората окупация "открито е обслужвал марионетната власт на олигархията, пречил е, обиждал ги е и ги е набеждавал".

Борисов замени Фидосова с кметицата на Берковица

Лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов представи вчера по време на общинска конференция на партията в Монтана кмета на община Берковица Димитранка Каменова, която ще замени на лидерския пост на местната организация скандално известната Искра Фидосова. Борисов призна, че лично е настоявал за новата кандидатура, защото Фидосова, макар да работила много, донесла много пасиви за партията. Той обяви, че очаквал ГЕРБ в Монтана да има ново ръководство още преди 5-6 месеца, когато Искра Фидосова се е оттеглила от политиката, но това не е станало. Силата на ГЕРБ е в идеята, а не в задкулисните игри, обясни на актива на ГЕРБ Борисов.

БСП и социалдемократите единни за вота

БСП и партия "Български социалдемократи" ще бъдат единни за вота. Това съобщиха от пресцентъра на соцпартията вчера. Между ръководствата на двете партии се е състояла среща, на която, освен единството на левицата, е била обсъдена стратегията за победа над неолибералната и консервативната политика, водена през последните 25 години в България.

"Беше прието, че единството на левицата е необходимо за избирането на Мартин Шулц за председател на Европейската комисия. Ръководствата на двете партии потвърдиха бъдещото сътрудничество за провеждането на предстоящите европейски избори през май", допълниха от пресцентъра на БСП.

ДУМА

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Наблюдавам и поведението на Реформаторския блок, който услужливо пристана на Борисов и не се притеснява от унизителната роля на политическа патерица на куцукаща диктатура

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ ОЦЕНЯВА ПОВЕДЕНИЕТО НА ДЕСНИЦАТА

Пазят „Странджа" от строежи с промяна в общия план на Царево

Обжалванията пречеха на изготвянето на екооценката, обяви Искра Михайлова

Юлия КУЛИНСКА

За да бъде предотвратено застрояване на частта от парк "Странджа", попадаща в територията на Царево, е разпоредено да започне процедура за изменение на общия й устройствен план в частта, обхващаща защитените територии, декларира вчера от трибуната на НС министърът на околната среда и водите Искра Михайлова. Тя, заедно с регионалния министър Десислава Терзиева и министъра на инвестиционното проектиране Иван Данов, беше изслушана от депутатите.

ДУМА припомня, че след дългогодишно обжалване от екоорганизации и отмяна на плана, преди дни ВАС реши, че той е действащ въпреки претенциите на природозащитници, че няма екооценка. Съмненията, че така се отваря вратичка за застрояване на парка, доведоха до екопротести, а в четвъртък бе поискано спиране на плана.

Проектът за частичното изменение на плана на Царево, 70% от който засягат парка, ще е готов до края на следващата седмица и ще бъде изпратен за съгласуване в МОСВ и на Министерството на културата, обяви Десислава Терзиева. След това ще бъде издадена заповед за изработване на проект за изменение на плана на Царево, като неразделна част от него ще е екооценката, за да отговаря той на изискванията на българското и европейското законодателство.

Министър Михайлова коментира, че изменението на плана ще позволи подготовката на актуална екологична оценка на инвестиционните намерения в общината и оценка за съответствие. По думите й това ще даде възможност да се отчете и приключилото картиране на местообитанията на защитените видове, което се извърши с пари от еврофондовете и в момента се вписва в кадастъра. Екоминистърът уточни, че съдебното решение за плана на Царево е позволило най-накрая да се предприемат действия, тъй като по време на обжалването това не е можело да се случи. "Изработват се планове за управление на защитени зони по НАТУРА 2000, на защитени територии, на природни и на национални паркове. Само така можем да гарантираме защитата на околната среда и природните ценности", категорична е тя.

За да не се допускат нарушения със строежи в парк "Странджа", на длъжностните лица от ДНСК е разпоредено при проверки на територията на парка да обръщат внимание дали инвестиционните проекти имат положителна екооценка, освен необходимите строителни разрешителни, поясни министърът на инвестиционното проектиране Иван Данов. Той припомни, че 44 общини нямат задания за проектиране на устройствени планове и че ведомството, което той ръководи, е поело ангажимент да организира местната власт да изпълни този свой ангажимент.

Първанов щял да избягва „междупартийните отношения"

Мария НИНОВА

Георги Първанов ще избягва "междупартийните и междуличностните отношения". Това обяви самият той на вчерашната пресконференция на движението си АБВ. Експрезидентът обаче допълни, че е готов да води разговори за бъдещето на България с всички партии.

Първанов за пореден път не даде категоричен отговор дали днес ще присъства на пленума на БСП и каза само "не съм човек, който си мени мнението от днес за утре. Случаят е приключен". Според него вчера е бил ден за размисъл и от "Позитано" е трябвало да размишляват.

Обявеният за водач на листата на АБВ за предстоящите европейски избори Ивайло Калфин очерта пет основни приоритета, за които ще работят - демография, икономика, образование, здравеопазване и доверие в институциите. Целта на движението е да породи дебат по тези теми и да ги развие по различен начин. Неволно Калфин обяви, че "това иска да направи БСП", и веднага след това се поправи, че това били приоритетите на АБВ. На предната пресконференция пък Първанов нарече АБВ "млада партия" и предизвика бурни реакции сред журналистите.

Лидерът на АБВ коментира и искането на Росен Плевнилиев за референдум за изборните правила. Той припомни, че е бил човекът, който най-много настоява за мажоритарен компонент по време на изборите. "Ако референдумът се провали, какво става с неговия вносител? Към него стои тежкия морален въпрос, ако се провали референдумът, той да си подаде оставката", каза Първанов. Според него искането за референдум в момента е услуга на управляващите, защото така се избягват важни за страната въпроси.

ПРЕМИЕРЪТ:

Най-главният риск от референдума са неопределените въпроси

Юлия ИВАНОВА

За референдума темата е политическа, но най-главният риск, който той носи, са неопределените въпроси, заяви премиерът Пламен Орешарски на брифинг в НС вчера. Той не пожела да се определи нито с "да", нито с "не" по идеята за допитването. Орешарски бе категоричен, че е изключително важно гражданите да не бъдат подведени и те да могат да направят своя информиран избор. Според него за мажоритарния вот има много различни системи. Съществуват такива, които са близки до пропорционалния, и такива, които наблягат на мажоритарен елемент, коментира Орешарски. Той призна, че не е чувал някъде да съществува чист мажоритарен вот, но уточни, че не познава избирателните правила във всички държави. Орешарски изрази становище, че добрите практики са смесените системи с мажоритарно начало. Такива е имало в нашето законодателство в минали периоди, както и на последните избори, посочи той. Премиерът би приветствал електронното гласуване, стига да има гаранция за тайната на вота.

Темата "сигурност", избрана за вота на недоверие, е слаба за опозицията, смята Орешарски. Неговата оценка е, че точно сектор "Сигурност" е бил ключова слабост на бившите управляващи. Критични бележки може би биха могли да дават граждани, политически сили, които не са допринесли за срива на системата на сигурността в предходните 4 години, посочи Орешарски.

На въпрос дали случващото се в БСП може да окаже влияние върху стабилността на парламентарното мнозинство, премиерът бе категоричен, че досега не е чул нито един глас в левицата, който е срещу кабинета. Това ми дава увереност, че ще имам подкрепата на всички представители на БСП, а другото е вътрешнопартиен дебат, в който не искам да вземам страна, заключи той.

Събитието бе уважено от евродепутати, депутати, учени и интелектуалци

Снимка Мариета ТОМОВА

Представиха книга за равнопоставеността на половете в политиката

Мария ДАНАИЛОВА

Бившият шеф на Центъра за исторически и политологически изследвания Нора Ананиева представи на конференция вчера книгата "Равнопоставеност на половете в политиката". В нея са събрани научни изследвания за ролята на жената в политическото пространство. Книгата е създадена с помощта на фондациите "Фридрих Еберт", "Солидарно общество" и Обединението на жените-социалистки. Текстовете в сборника разкриват, че в модерния свят положението на жената може да се разглежда като мерило на политическата цивилизованост и демократизъм в управлението.

Ананиева заяви, че всяко поколение има нужда от своята политика, просвещение и млади последователки и последователи. Зам.-председателката на Обединението на жените-социалистки и депутат от Коалиция за България Мариана Бояджиева определи книгата като "сериозно издание, отражение на труда на хората, създали цялостната картина на борбата на българските жени". По думите й равнопоставянето на половете е голямо предизвикателство пред всички партии. Професорката по маркетинг и стратегическо планиране в УНСС Катя Владимирова бе категорична, че мъжете и жените трябва да бъдат равни в социалните решения.

БУКМЕЙКЪРИ СЪС ЗАЛОЗИ ЗА СЪДБАТА НА ПЪРВАНОВ

"Евробет" пусна залози за съдбата на Георги Първанов. На Националния съвет на БСП днес ще стане ясно дали членството на експрезидента в партията ще бъде прекратено или не. Предвидените изходи са оценени със следните коефициенти:

- да прекрати членството на Георги Първанов и Румен Петков - 1,70.
- да не прекрати членството на Г. Първанов и Румен Петков - 2,00.
- Георги Първанов и Румен Петков да се самоизключат - 2,50.

Залози ще се приемат до 8 ч. днес във всички 760 пункта на компанията. Коефициентът показва, че сумата, която бъде заложена в случай на печалба, ще бъде умножена по него. Така при коефицент 2, ако заложите 2 лева, ще ви изплатят 4.

Младен Червеняков заминава посланик в Черна гора

Юлия ВУТОВА

Младен Червеняков вече не е депутат и заминава за Черна гора, където ще бъде посланик. Указът за назначаването му е публикуван в броя на "Държавен вестник". Парламентът прекрати пълномощията му като народен представител. Точката беше внесена в дневния ред от председателя на НС Михаил Миков. На мястото му влиза общинският съветник от Берковица д-р Илиян Тимчев от Берковица, който вчера се закле като депутат. Председател на парламентарната комисия по еврофондовете пък става Деница Караджова от БСП.

www.duma.bg

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Река Янтра замръзна за първи път през тази зима във Велико Търново. Вчера сутринта бяха измерени минус 13 градуса

„ИЗЧЕЗВАТ" ПАРИТЕ ЗА ДОМАШНО НАСИЛИЕ, БЕЗПОКОИ СЕ ФОНДАЦИЯ

Няма официална информация къде изчезват ежегодно по 200-300 000 лв. от средствата, отпускани от бюджета на Министерството на правосъдието за жертвите на домашно насилие. Това каза в Пловдив изпълнителният директор на фондация "Джендър алтернативи" адвокат Милена Кадиева. По думите ѝ, от отпуснатите за миналата година 500 000 лв. едва 200 000 са разпределени, и то между 10 организации поравно, без значение на каква стойност са подадените проекти.

Фондацията заедно с Асоциация "Анимус" пита по Закона за достъп до обществена информация какво се случва от 2010 г. насам със средствата, колко организации са финансирани, на каква стойност. Причината е, че имаме съмнения, че някой някъде краде от средствата, каза адвокатът. По думите ѝ, до момента са изчезнали 1,3 млн. лв. Според Кадиева условията за финансиране са прекалено рестриктивни във финансовата част, което лишава малките организации от възможност за кандидатстване. 30 на сто от предвидената по проекта сума се плаща авансово, а останалите се изплащат след приключването му, обясни адвокатът. Това по думите ѝ означава, че неправителствените организации в сферата на защитата от домашно насилие, които нямат печалба, трябва да се самофинансират. За 2014 г. предвидените субсидии отново са 500 000 лв.

ЦВЕТЛИН ЙОВЧЕВ:

Законът за СРС се спазва

Вътрешният министър не е притеснен от вота на недоверие

В момента имаме всички гаранции, че при използването на СРС-та законът се спазва. Това каза вчера преди парламентарния контрол министърът на вътрешните работи Цветлин Йовчев. По повод твърденията на Цветан Цветанов за подслушване на опозицията министърът коментира, че не може да си представи по какъв начин се случва това подслушване. Не знам дали е подслушван Цветанов, но ако това, което казва, е вярно, разбирам, че той е подслушван законно, и ако той е подслушван законно от прокуратурата, то по никакъв начин изпълнителната или законодателната власт нямат достъп до тази информация, каза Йовчев. Той поясни, че при използване на СРС освен че трябва да са налице всички изисквания за разрешение за тяхното прилагане, важно е и информацията, която се придобива от тях, да бъде използвана само и единствено за противодействие на престъпността и за разследване на престъпления.

Не виждам по какъв начин който и да било може да се оплаква и не виждам как който и да било може да се поставя над закона, каза вътрешният министър. Той поясни, че като вътрешен министър от август миналата година не знае кой се подслушва от спецслужбите. Йовчев подчерта, че не е виждал искания за използване на СРС, нито е чел резултати от прилагането им, и смята в бъдеще да не променя това. Няма информация и в МВР не са изготвени искания, не се прилагат СРС-та по отношение на каквито и да е политически лидери, увери Йовчев. Създадени са всички гаранции да не се изнася информация, предприели сме мерки в МВР и ДАТО и те бяха обявени още докато ДАТО не беше самостоятелна структура, подчерта вътрешният министър.

Йовчев не се притеснява от резултата от вота на недоверие, който планират да внесат от ГЕРБ във връзка с политиката в областта на сигурността. Няколко пъти съм казвал, че не ме интересува дали утре ще бъда министър и не се водя от това, коментира Йовчев.

ГЕРБ се оплаква в Европа, че ги подслушват

ГЕРБ изпрати писма до европейските институции, с които ги информира за поредния скандал с подслушване на лидери на опозицията в България, съобщиха от партията. Кореспонденцията е адресирана до председателя на ЕК Жозе Барозу, председателя на Европейския парламент Мартин Шулц, председателя на ЕНП Жозеф Дол, председателя на Групата на социалистите и демократите в Европарламента Ханес Свобода, президента на Алианса на либералите и демократите за Европа сър Греъм Уотсън, европейския комисар по правосъдие, основни права и гражданство Вивиан Рединг, европейския комисар по вътрешни работи Сесилия Малмстрьом, ПАСЕ и ОССЕ. Писмата са подписани от председателя на ГЕРБ Бойко Борисов.

Президентът Росен Плевнелиев свиква КСНС за еврофондовете

Държавният глава Росен Плевнелиев свиква идния вторник Консултативния съвет за национална сигурност по темата "Стратегическите приоритети на Република България в контекста на Споразумението за партньорство с Европейската комисия за периода 2014-2020 г."

Министър-председателят Пламен Орешарски ще представи доклад на тема: "Стратегическите приоритети на България до 2020 г. и източници на финансирането им". Вицепремиерът и министър на правосъдието Зинаида Златанова се очаква да изнесе доклад на тема: "Напредък по Споразумението за партньорство с Европейската комисия за периода 2014-2020 г. и предстоящи стъпки към финализирането му. Анализ на приноса на Споразумението за партньорство с ЕК за постигане целите на Националната програма за развитие "България 2020", съобщават от пресканцеларията на президента.

МВР алармира шофьорите за кражби „на ключ"

От Столичната полиция призовават шофьорите да не оставят без надзор автомобилите си с включени двигатели, съобщават от пресцентъра на МВР. С падането на температурите през последните дни в столицата зачестяват т.нар. "кражби на ключ". При тях автомобилите биват откраднати за минути, след като собствениците им ги оставят с работещ двигател, за да загреят.

Столичните полицаи предупреждават шофьорите да бъдат особено внимателни и да не оставят колите си в работещ режим или с ключ на таблото, дори когато слизат от тях само за да заключат гаража си, дори за да си купят кафе или вестник.

БЪЛГАРИН ОГЛАВИ КОМИТЕТА ПО ИНВЕСТИЦИИТЕ НА НАТО

Комитетът по инвестициите на НАТО единодушно избра за свой председател полк. Константин Нестеров, съобщиха от Министерството на отбраната. Полк. Нестеров в момента е началник на отдел в дирекция "Отбранителна политика" на МО, има опит и като национален представител в Комитета по инвестициите и други органи на Алианса. Комитетът по инвестициите е най-старият действащ комитет в НАТО. Неговото основно предназначение е създаване на отбранителна инфраструктура и колективни способности на територията на страните членки. След края на Студената война аналогична задача се изпълнява на територията на новите страни членки, включително и България. Средствата се осигуряват за сметка на т.нар. общи фондове, които се попълват от вноските на страните членки в Програмата на НАТО за инвестиции в сигурността.

Боянчани спират багерите на БФС

Боянчани лягат с телата си пред багерите на строителната фирма на Българския футболен съюз, която довършва сечта на дървета и започва строежа на стадион на УЕФА. Гражданското неподчинение е обявено за днес, съобщиха организаторите.

Софийският административен съд има ново висящо дело срещу разрешението от Йорданка Фандъкова да се сече зеленината в резиденцията, с което следва общинската администрация да се съобрази и чрез МВР и прокуратурата да възпрепятства унищожаването на растителността до произнасяне на органа на независимата съдебна власт, подчертават от инициативния комитет.

Акцията се подкрепя от Гражданския комитет „Бояна", Обединените сдружения "Подвитошка яка", Коалицията за устойчиво развитие.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Скандален строеж в „Бъкстон" заплашва да разруши два блока

Гражданите се оплакват, че никой не ги е информирал и настояват за експертна комисия, която да оцени възможните щети

Скандален строеж върху зелени площи в столичния квартал "Бъкстон" е на път да заплаши основите на два стари блока. За това алармира в специално писмо до ДУМА нашият читател Симеон Стоилов. Според него, дори и ако оставим настрани факта, че се строи върху зелени площи, два блока - номер 30 и номер 35, всеки от които с по около 40 апартамента, са заплашени от напуквания и дори срутвания.

"Никой от живущите в блок 30, вх.А не е питан или давал своето съгласие за строеж на сграда на калкан. Никой не е виждал проекта за нова жилищна сграда", казва в писмото си Стоилов.

От снимките, които читателят е пратил, се вижда, че багерите копаят в основите и на двата блока. "От работниците разбрахме, че новата сграда ще има две подземни нива, което означава, че изкопът ще слезе под основите и на двата панелни блока. Това може да е изключително опасно и се извършва, без да е съгласувано с никого от живущите. И двата блока са с панелна конструкция, като единият е построен през 1969 г.", допълва Стоилов.

Строежът не спира нито за миг

Основите и на двата блока са подкопани

Според нашия читател голяма част от комшиите му са силно травмирани от непоносимите вибрации, причинявани от извършваните в основите на блока изкопи. "По-голямата част от обитателите са възрастни и твърдят, че през деня обстановката е като при земетресение. Няколко души временно напуснаха своите жилища и се настаниха при роднини. За да могат да започнат този сънмителен строеж, цяло лято кипи подготовка, свързана с изместване на канализацията и парната инсталация на квартала. Цялата тази дейност се извършва в общите зелени площи пред двата блока, като се унищожава граденото с години", категоричен е Стоилов.

Жителите на блок 30 са пратили и жалба до кмета на район "Витоша", с копие до кмета на София, в която настояват да бъде назначена експертна комисия, която да оцени рисковете от строежа за двата блока. В документа гражданите са оплакват от това, че не са били потърсени за съгласие, нито някой ги е уведомил за строежа.

Малко по-късно стана ясно, че притеснените граждани са били посетени от зам.-кмета на район "Витоша". Той им е обещал, че още до вторник следващата седмица ще бъде изготвена експертна оценка за строежа на новата сграда.

ВЪЗРАЖДАТ СЪВЕТИТЕ СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА КЪМ ОБЛАСТНИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ

Дана РУСЕВА

Да се възроди работата на съветите към областните администрации за превенция и противодействие на корупцията. Това препоръча вчера бившият главен секретар на областната управа в Добрич Драгой Драгоев. Той направи предложението на среща по случай 15-годишнината на областната администрация в Добрич. За тези години е имало 7 областни управители. Има приемственост в добрите практики, в развитието на екипа, каза областният управител Недко Марчев. Той подари на предшествениците си плакет за годишнината.

Областните управители трябва да са избираеми - около това мнение се обединиха бившите губернатори на Добричка област. Според Марчев областният управител трябва да е избираем, защото това ще му дава повече правомощия. Проф. Димитър Камбуров застъпи същата теза, като посочи, че това че са политически лица, невинаги е полезно.

На срещата беше категорично заявено, че основната задача на областния управител е да работи с кметовете. За окрупняването на областите те заявиха, че това ще стане от само себе си, тъй като бъдещето на Европа е на регионите.

Областният управител на Добричка област Недко Марчев поема председателството на Североизточния планов район. Мандатът е за шест месеца.

ДЪРЖАВАТА МИСЛИ КАК ДА ФИНАНСИРА ИМПЛАНТИТЕ НА ДЕЦА С УВРЕДЕН СЛУХ

Междуведомствената работна група, сформирана от председателя на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД), ще разработи нормативен механизъм за гарантиране на финансирането на ремонта и поддръжката на кохлеарни имплантни системи за деца със загуба на слуха.

В България липсва законов регламент за поддръжката на кохлеарната имплантна система, което налага създаването на нормативен механизъм. Към момента само първоначалното й поставяне е поето като финансов ангажимент от НЗОК, поясняват от ДАЗД.

Решението за разработване на механизъм е взето на редовно заседание на групата, съставена от родители и експерти от ДАЗД, омбудсмана на Република България, администрацията на президента, МЗ, МТСП, Агенцията за хората с увреждания, НЗОК и представители на фирмите доставчици на кохлеарни импланти. Участниците в заседанието се обединиха около становището, че трябва да бъдат предвидени достатъчно средства за поправка и енергийно обезпечаване на кохлеарни импланти системи на всички деца с невросензорна загуба на слуха.

Извеждат от домовете над 1500 деца с увреждания

Над 1500 са децата с увреждания, които е планирано да бъдат изведени от специализираните институции за социални грижи в цялата страна в изпълнение на Националната стратегия "Визия за деинституционализация на децата в България". Това стана ясно на работна среща на Регионалните екипи по деинституционализация във Велико Търново по проект "Подкрепа" към Държавната агенция за закрила на детето. Процесът на деинституционализация у нас навлиза в решителната си фаза - започна извеждането на децата с увреждания от институциите. През м.г. бяха завършени и оборудвани сградите и подписани договорите за финансиране на новите услуги - Център за настаняване от семеен тип в 14 общини.

ИЗМАМНИК ИЗЛЪГА 13 УЧИТЕЛИ ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

59-годишен столичанин е обвинен в измама на 13 учители от област Велико Търново, съобщиха вчера от полицията. Работата по случая е започнала още през 2009 г. В хода на разследването е установено, че от юли 2007 г. до февруари 2008 г. мъжът, криминално проявен за измами, успял да заблуди 13 преподаватели в различни средни училища от областта, че чрез него могат да заплащат дължимите семестриални такси за дистанционна форма на обучение през учебната 2007/2008 във висше учебно заведение в Благоевград. За семестър софиянецът им поискал по 400 лв. Една част от тях той превел на учебното заведение, а останалите прибрал за себе си. По този начин той ощетил 13-те преподаватели с общо 5484 лв. Мъжът е привлечен като обвиняем за извършена измама при условията на продължавано престъпление. Наложена му е мярка за неотклонение "подписка".

20-ГОДИШЕН БЕ ЗАТРУПАН В НЕЗАКОННА МИНА

20-годишен мъж бе затрупан в незаконна мина за въглища в Перник. Олег Руменов копал въглища в незаконните шахти на квартал "Цалева" круша заедно с група приятели. Докато копаели обаче, върху Олег се струпала земна маса и той бил затрупан. Тогава брат му започнал да го изравя и успял да го спаси. Олег е закаран в столична болница със счупен таз. Направена му е операция. Според близки той събирал пари за сватба, а бъдещата му булка била абитуриентка.

Ловец с най-високи стойности на шума

В Ловеч са измерени най-високите за последните пет години стойности на шума. Това показва анализ на акустичната обстановка в града, изготвен на базата на мониторинг на шума в околната среда от 20 контролни пункта от Регионалната здравна инспекция. Десет от пунктовете са в натоварени с моторни превозни средства главни и събирателни улици, два са в близост до локални източници на шум, четири са във вътрешни квартали и жилищни зони с минимално шумово въздействие и други четири са до обекти, подлежащи на усилена шумова защита. Резултатите от измерванията показват, че няма нито един пункт с измерени стойности под предълно допустимите нива (60 dB). За последните пет години се очертава тенденция към нарастване на средните стойности през всяка следваща година.

През 2013 г. в два пункта са регистрирани стойности на шума в диапазона 68-72 dB. В границите на здравните норми е шумът само в един пункт. Това е единият от пунктовете, намиращи се до интензивен локален източник на транспортен шум - автогарата.

СЛЕД ПЪРВАТА ГОДИНА

Без такса за предсрочно погасяване на ипотека

С промените в Закона за потребителския кредит ще се премахнат някои видове такси и комисиони, които банките събират

Наказателна лихва по ипотеките при предсрочно погасяване на кредита ще се плаща само за първата година, но тя ще е 1%. Така наказателната лихва ще бъде намалена пет пъти, заяви вчера депутатът от Коалиция за България Румен Гечев, който е сред вносителите на промените в Закона за ипотечния кредит. След първите 12 месеца кредитът може да бъде погасен предсрочно без такава такса.

"Такса за предсрочно изплащане на ипотечния кредит ще се събира само за първите 12 месеца от плащането", заяви Гечев. По думите му това значи, че ако 12 месеца сме плащали ипотечния си кредит, след това сме абсолютно свободни да рефинансираме кредита от друга банка, ако лихвата е по-ниска. "В момента таксата за предсрочно погасяване е между 4 и 5% в повечето банки", заяви Румен Гечев.

Едностранна промяна по отношение на лихвите по кредитите няма да има, а договорите ще бъдат ясни и с еднакъв шрифт на всички части, съобщи още Гечев. Има три възможности за промяна на условията по кредита - ако това обаче е предвидено в договора, ако обстоятелствата са обективно обосновани и не зависят от волята на кредитора и при нищожни уговорки в договорите.

Текстовете предвиждат още и малките кредити, под 400 лева, също да бъдат регулирани от закона.

В предложените промени е вписана хипотезата и за фалит на кредитополучателя и невъзможност той да плаща задълженията към банката. Ще има вариант при подписване на договора на потребителя да няма задължения при този случай, а банката ще бъде овъзмездена само с ипотекираното жилище. Остава варианът, работещ в момента - при невъзможност за плащане банката да получава ипотекираното жилище, а кредитополучателят дължи разликата.

На пазарен принцип ще се определят и лихвите - единият компонент от лихвата вече няма да се определя от управителния съвет на банката, а от LIBOR, EURIBOR или SOFIBOR. В предложенията за промяна е включена още една възможност, която не беше дискутирана досега - показател на БНБ или Националния статистически институт, като например инфлацията.

С промените се предлага още премахването на някои видове такси и комисиони, които в момента банките събират. Това са "таксите за одобрение и усвояване на кредит, както и за неговото управление", е записано в законопроекта. Финансовите институции няма да могат да събират и повече от веднъж такса или комисиона за едно и също действие, предвиждат още промените в закона. Въвежда се изискване видът, размерът и действието, за което се събират таксите и комисионите, да се описват ясно и точно в договора за кредит. Буквите и шрифтът не трябва да са дребни, а ясни и четливи, предвиждат промените.

Предложените промени няма да важат за вече отпуснати заеми, а само за новите. Влизането на закона в сила пък ще стане три месеца след обнародването му.

Сред авторите на проекта за промени в Закона за потребителския кредит са Румен Гечев и Йордан Цонев. До началото на лятото се очаква да бъде въведен и закон за фалит на частни лица.

Папазов прогнозира ескалация на напрежението по границата

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

След като преди ден от турската страна обявиха за невалидни всички еднократни разрешителни за автомобилен превоз между България и Турция, вчера министърът на транспорта Данаил Папазов каза, че се очаква напрежението на границата между двете държави да ескалира.

Турция ултимативно настоява за увеличаване на сегашните 15 000 разрешителни, издадени от българската страна, на 125 000 броя за 2014 година. В същото време Анкара е предоставила на българските превозвачи само 5000 еднократни разрешителни за превоз.

Решението за обявяване на разрешителните за невалидни бе взето едностранно от южната ни съседка. В отговор няколко часа по-късно българската страна предприе реципрочни мерки и обяви еднократните разрешителни за турските камиони за невалидни. Българските превозвачи подкрепят предприетите мерки от правителството.

За 2014 г. квотите не са договорени, въпреки многократните искания от страна на България да се проведе двустранна среща, на която да бъдат уточнени. През миналата година такава не се състоя, а до момента от страна Турция дата за среща не е насрочена. Като мотив за отказа Турция посочва, че българската страна би следвало да й предостави броя разрешителни, определен през 2012 г.

Опашка от камиони се натрупа на ГКПП "Капитан Андреево" вчера сутринта, след като в сила влезе забрана от ДАИ да се допускат турски тежкотоварни камиони с еднократни разрешителни на наша територия

ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ СИ ПОЛУЧИХА И НАЦИОНАЛНИТЕ ДОПЛАЩАНИЯ

Фонд "Земеделие" изплати 28,6 млн. лева по Схемата за национални доплащания на площ, информират от фонда. Единичният размер на ставката за подпомагане е 9,43 лв./ха. Субсидиите вече са по сметките на земеделците.
Така само за седмица в рамките на януари фонд "Земеделие" успя да разплати близо 1,02 млрд. лева директни плащания.
Животновъдите вече получиха 33,1 млн. лв., а по Схемата за единно плащане на площ бяха наредени близо 958 млн. лв., съобщават от фонда.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

34 лица с доходи от лихви в швейцарски банки

В НАП има списък на 34 физически лица с доходи от лихви по сметки в швейцарски банки в общ размер около 2 млн. 300 хил. швейцарски франка. Това съобщи вчера по време на парламентарния контрол министърът на финансите Петър Чобанов.

През февруари 2010 г. в международните и българските средства за масово осведомяване е разпространена информацията, че Федералното финансово министерство на Германия е купило магнитни носители с информация за лица, притежаващи банкови сметки в швейцарски банки, припомни Чобанов. По повод на вероятността в информацията да има данни и за български граждани в началото на март 2010 г. служители на българската НАП са били в Германия и страната ни е поискала да й бъдат предоставени такива данни, ако те бъдат разкрити, посочи Чобанов.

Към настоящия момент информация за българи, притежаващи банкови сметки в швейцарски банки, не е получавана в българската НАП, заяви министърът на финансите. Независимо от това страната ни получава данни за целите на данъчното облагане за банкови сметки на български физически лица по линия на споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария, посочи Чобанов. Ако лицата не се съгласят самоличността им да бъде разкривана, доходите им от лихви по сметки в швейцарски банки подлежат на облагане с данък от страна на Швейцария, уточни той.

Така персонална информация се изпраща у нас само за онези лица, които са се съгласили самоличността им да бъде разкрита. В резултат на тази информация в НАП е изготвен списък от 34 физически лица, за които има данни за получени доходи от лихви по спестявания в сметки в Швейцария в общ размер близо 2 млн. 300 хил. швейцарски франка, съобщи министърът. На тези лица са възложени проверки, за да се установи дали получените от тях облагаеми доходи от лихви с източник Швейцария са декларирани в годишните декларации за облагане на доходите.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ:
СТРАНИТЕ В ЕС САМИ ДА ОПРЕДЕЛЯТ ЕНЕРГИЙНИЯ СИ МИКС

На държавите членки от Европейския съюз трябва да бъде предоставена възможност сами да определят енергийния си микс, така че енергията да е на достъпни цени, а доставките да са гарантирани. Това е заявил министърът на икономиката Драгомир Стойнев по време на втората министерска конференция "Приятели на индустрията", която се проведе в Рим, Италия. Така според него ще се осигури и конкурентоспособност на европейските производители.

Един от инструментите за постигане на тези цели е единният енергиен пазар в общността. Неговото завършване и функциониране зависи от изграждането на съответната енергийна инфраструктура. "Ето защо навременното изпълнение на общите проекти е от първостепенно значение", е подчертал той. Затова проекти като "Южен поток" са важни за осигуряване сигурността на доставките на природен газ за Югоизточна Европа. Освен това според него изграждането на газопровода ще "стимулира икономическия растеж, като създаде хиляди работни места и възможности за развитие в региона", е посочил още той.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Френският президент Франсоа Оланд пристигна на кратко посещение във Великобритания, където обсъди с британския премиер Дейвид Камерън предстоящите реформи в Европейския съюз, между които и въпроси, свързани енергетиката, отбраната и научно-техническия напредък

В Англия питат къде са българските имигранти

Парламентът в Лондон гласува нови мерки срещу имиграцията

Британският парламент гласува нови мерки срещу имиграцията, но не обсъди продължаването на трудовите ограничения за българи и румънци. Депутатите приеха нови поправки в Закона за имиграцията.

Те задължават банките, както и тези, които дават квартири под наем, да проверяват дали даден чужденец пребивава законно на Острова. Временните имигранти, като студентите например, ще трябва да плащат и по 200 паунда, за да ползват общественото здравеопазване. Но най-важната промяна в закона е това, че ще бъде отнемано британското гражданство на чужденци, заподозрени в тероризъм. Чуждестранни престъпници ще могат да бъдат депортирани от Великобритания и още преди да имат възможност да обжалват своите присъди.

Решението на британския парламент е смятано за победа над евроскептиците, които настояваха за по-големи промени в Закона за имиграция.

Близо сто депутати от управляващата Консервативна партия искаха заподозрените в престъпления чужденци да нямат право да се позовават на Европейската конвенция за правата на човека. Тя предвижда те да не бъдат гонени от страната, ако имат семейство там. Другото тяхно искане беше Лондон да наложи нови трудови ограничения за българи и румънци до началото на 2019 година. Но и двете предложения противоречат на законите на Европейския съюз - нещо, което беше изтъкнато от премиера Дейвид Камерън. Той обаче успя да победи недоволните си съпартийци само с гласовете на лейбъристката опозиция и депутатите от коалиционните съюзници - либералдемократите.

Според наблюдатели на Острова това показва, че макар и временно да са били принудени да отстъпят, евроскептиците все повече ще определят дневния ред в партията на премиера Камерън.

Междувременно Би Би Си излъчи репортаж по повод опасенията във Великобритания във връзка с очаквания масов приток на имигранти от България и Румъния след отпадането на трудовите ограничения за гражданите на двете държави в началото на тази година. Обобщавайки резултатите от проучването, в репортажа медията пита недвусмислено: "Къде са всичките румънски и български имигранти?"

Би Би Си отбелязва, че се очаква официалните данни за новите имигранти от България и Румъния във Великобритания да бъдат публикувани през май, но че някои британски райони са съобщили до момента за много малък брой новопристигнали. В репортажа от Питърбъро - най-бързо нарастващия британски град, в който наскоро са се заселили имигранти, репортер на британската обществена телевизия на практика не открива новопристигнали българи и румънци.

кратки

Янукович подписа закона за амнистията

Украинският президент Виктор Янукович утвърди закон за амнистирането на арестувани протестиращи и отмяната на приетите поправки през януари, които фактически потушават почти всяка форма на протест, съобщи президентството. В текста обаче е останало изискването за напускане до 15 дни на обществените места и административните сгради, което опозицията отказа да направи.

Лек спад на безработица в еврозоната

Равнището на безработица в еврозоната остава близко до рекордните нива – 12% през декември на фона на крехкото възстановяване на икономиките, съобщи Евростат. През декември в еврозоната е имало 19,1 милиона безработни, което е спад със 129 хил. души спрямо ноември. На годишна база спрямо декември 2012 г. безработните са със 130 хил. повече. В сравнение с еврозоната безработицата в 28-те членки на ЕС е намаляла леко през декември до 10,7%, спрямо 10,8% през ноември. Броят на безработните в ЕС е 26,2 милиона души, което е със 162 хил. души по-малко в сравнение с предходния месец.

ЕК излиза с доклад за корупцията в ЕС

Европейската комисия ще представи в понеделник първия доклад за корупцията в ЕС. Той ще обхваща всяка отделна държава от Общността. В предварителната информация се посочва, че корупцията остава най-голямото предизвикателство пред ЕС, което причинява щети на икономиката за 120 млрд. евро годишно. Според комисията въпреки предприетите законодателни мерки досега, резултатите остават по-скоро незадоволителни.

СВЕТОВНИТЕ ЛИДЕРИ ЩЕ БИСТРЯТ СИГУРНОСТТА

Световните лидери се събраха на конференция по сигурността в Мюнхен, която ще продължи и в неделя, за да обсъдят заплахите пред световния мир. Кризата в Сирия, скандалът с подслушванията от страна на американската агенция за национална сигурност и ядрената програма на Иран са основните теми на престижния форум.

В центъра на срещата на върха ще бъде и кризата в Украйна. С подчертан интерес се очакват двустранни разговори между руския външен министър Сергей Лавров и украинския му колега Леонид Кравчук, с американския държавен секретар Джон Кери, както и с генералния секретар на ООН Бан Ки Мун.

Във форума ще се включат над 500 участници, сред които са двайсетина държавни ръководители и над 50 външни и военни министри.

Рогозин: Срещите на Кери са „цирк"

Ръководителят на американската дипломация ще се срещне с бившия световен шампион по бокс Витали Кличко, лидер на партия "Удар", и опозиционния лидер Арсений Яценюк в кулоарите на годишната конференция по сигурността в Мюнхен в събота.

Руският вицепремиер Дмитрий Рогозин нарече предстоящите срещи на Кери "цирк" в своя публикация в туитър. "Необходимо е да се намеси и Верка Сердючка в разговорите. Нейното/неговото авторитетно мнение трябва да бъде чуто от Белия дом и да бъде взето предвид", казва той със сарказъм. Верка Сердючка е украинска поп звезда травестит.

Припомняме, че кризата в Украйна започна през ноември, след като президентът Виктор Янукович отказа да подпише ключово споразумение за асоцииране с ЕС на фона на тежката икономическа ситуация и липсата на перспектива за икономическа помощ от Запада. Брюксел смята, че вината за отказа на Киев от асоциирането трябва да се търси в Москва.

В Мюнхен Кери се очаква да се срещне и с украинската поп певица Руслана, която подкрепя протестите срещу Виктор Янукович. "А защо не поканиха и нациста Тягнибок?" - запита той, визирайки опозиционера Олег Тягнибок, лидер на националистическата партия "Свобода".

БРИТАНСКА АЕЦ ИЗПУСКА РАДИАЦИЯ

Британска атомна електроцентрала е преустановила за известно време работа поради сериозно повишаване на нивото на радиация, съобщи Sky News. Ядрената централа в Селафийлд, графство Кумбрия, в северозападната част на страната, в момента отново работи, но с намалена численост на персонала, като останалите са били помолени да си останат по домовете. Причината за повишаването на радиационното ниво все още не е установена. През 1957 г. в централата в Селафийлд се случва най-голямата в историята ядрена авария във Великобритания. Един от реакторите е обхванат от пламъци. Отделя се огромно количество радиация из цяла Великобритания и Европа.

Тадич напусна Демократическата партия

Бившият сръбски президент възнамерява да създаде нова политическа формация

Бившият президент на Сърбия Борис Тадич напусна Демократическата партия, където беше почетен председател, информира сръбският вестник "Данас". Решението си Тадич е съобщил пред журналисти в Белград.

Преди известно време той се опита да свали настоящия лидер на Демократическата партия Драган Джилас. Заедно с Тадич партията напуснал и един от заместник-председателите - Миодраг Ракич.

Тадич съобщи, че е подал оставка и от поста почетен председател на ДП. "Решението за напускане на ДП взех, след като разбрах, че ръководството на партията е взело решение за преговори с партията на бившия премиер Зоран Живкович. Реших да напусна партията, защото в ДП се завръщат хора, които й лепнаха етикета "корумпирана партия", каза Тадич на пресконференция в Белград.

Според местните медии Тадич възнамерява да участва със собствена партия - Демократичен фронт, на предстоящите предсрочни парламентарни избори през месец март.

Междувременно подготовката за изборите в Сърбия е в пълен ход. Извънредните парламентарни избори в Сърбия ще струват на данъкоплатците 1,14 милиарда динара (около 10 милиона евро), съобщи ИТАР-ТАСС. Това е сумата, отделена в четвъртък от правителството в Белград. Средствата ще бъдат преведени по сметката на централната избирателна комисия на републиката. Политическите партии, които ще участват в предизборната кампания, ще получат от бюджета 802 милиона динара (около 7 милиона евро).

На 29 януари президентът на Сърбия Томислав Николич подписа указ за разпускане на Скупщината (парламента на Сърбия) и определи датата 16 март за изборна. В Белград ще се гласува и за местни власти.

Миналия вторник сръбското правителство отправи към държавния глава официално искане, мотивирайки необходимостта от провеждане на избори с желанието да "осигури възможно най-широка политическа подкрепа за реформите и модернизацията на обществото от страна на гражданите".

В последно време въпросът за предсрочни избори ставаше все по-обсъждан в обществено-политическите кръгове, пише ИТАР-ТАСС. Най-активно за изборите се бореше Сръбската прогресивна партия начело с Александър Вучич, влизаща в правителствената коалиция заедно със Сръбската социалистическа партия. Въпросът за предсрочни избори бе поставен заради значителните разногласия между коалиционните партньори, което забавя провеждането на необходимите на страната реформи.

Сръбският президент Томислав Николич открито призова за спечелването на предстоящите парламентарни избори в страната от Сръбската прогресивна партия (СПП), както и за това лидерът й да има възможност да застане начело на правителството.

ЕВРОСОЦИАЛИСТИТЕ НОМИНИРАХА АШТЪН, ДАЧИЧ И ТАЧИ ЗА НОБЕЛОВА НАГРАДА ЗА МИР

Европейските социалисти предлагат премиерите на Сърбия и Косово Ивица Дачич и Хашим Тачи за Нобелова награда за мир. В писмо до председателя на норвежкия Нобелов комитет Торбьорн Ягланд освен двамата премиери от Партията на европейските социалисти предлагат и извънредния представител на Европейския съюз за външната политика Катрин Аштън, предаде Стандарт нюз.

Причината за тройната номинация е подписаното през пролетта на миналата година споразумение за нормализиране на отношенията между Белград и Прищина, което се случи под натиска на ЕС и с посредничеството на баронеса Аштън.

"Със споразумението от април 2013 г. тримата постигнаха значителна стъпка напред. Дълго време всички си мислеха, че това не е възможно. Предлагаме Аштън, Дачич и Тачи за Нобелова награда за мир, защото те имат и допълнително желание за траен мирен процес между Сърбия и Косово", обясни пред германския Die Welt председателят на групата на социалистите и демократите в Европарламента Ханес Свобода. По думите му, това е важно за стабилността в региона и за признаването на албанското население. В писмото се посочва още, че отношенията между Сърбия и Косово "са крехки, но все пак ги има". Усилията за нормални отношения между двете страни са "безпрецедентни и предоставят възможност за постигане на траен мир в региона".

Това не е първа номинация за Аштън, Дачич и Тачи. Те вече бяха предложени за Нобел за мир от американски конгресмени. Наградата се присъжда през декември, но срокът за предложения изтича на 1 февруари. Засега други номинации все още не са известни, с изключение на предложението на двама норвежки депутати за Едуард Сноудън.

През 2013 г. отличието получи Организацията за забрана на химическите оръжия (ОЗХО).

Доброволци се включиха в евакуацията на хиляди хора, след като домовете им бяха наводнени в резултат на проливните дъждове, заляли югозападна Франция през последните дни. Редица населени места се останали без електричество или достъп до пътища. Според прогнозите на синоптиците опасността от високи приливни вълни ще продължи и през следващите дни

БРАХИМИ:

Преговорите за Сирия в Женева приключват без напредък

Първият кръг от преговорите за Сирия в Женева завърши без значими резултати, констатира специалният представител на ООН за Сирия - Лахдар Брахими, цитиран от информационните агенции. Той за пореден път подчерта, че двете страни в конфликта, които дойдоха на преговорите, засега не могат да се споразумеят по нито един от ключовите въпроси. Те засягат прекратяването на бойните действия, сформирането на преходно правителство и създаването на коридори за доставки на хуманитарни помощи. Брахими изрази надеждата си, че при втория кръг от преговорите, който започна след 10 дни, е възможно напредъкът да бъде постигнат. Според него паузата между двата кръга ще позволи на страните още веднъж да обмислят позициите си.

Същевременно трети страни, подкрепящи различни участници в преговорите, ще имат възможност да използват влиянието си за сближаване на позициите на сирийците и намирането на компромис. Според неназовани източници в случая става дума за САЩ и Русия.

САМАРАС ИЗКЛЮЧВА ПРЕДСРОЧНИ ИЗБОРИ

Гръцкият премиер Андонис Самарас категорично отхвърли възможността за провеждане на парламентарни избори преди 2016 г. "Повтарям го ясно, избори ще има през 2016 г., независимо дали това се харесва или не", заяви премиерът в реч пред членовете на парламентарната си група. Самарас искаше да отговори на хората, които по абсурден начин свързали неотдавнашните съобщения на правителството му с дневен ред, целящ организирането на предсрочни парламентарни избори в идните месеци заедно с изборите за Европейски парламент и местните избори през май.

В четвъртък премиерът представи програма за борба с безработицата на стойност 1,5 млрд. евро, която цели създаването на 440 хил. работни места в момент, когато безработицата в страната е достигнала 28%. Във вторник правителството му обяви и намерението си да предостави 17,6 лн. евро за здравеопазване и образование. Парите са взети от високопоставени чиновници, замесени в корупционни афери.

Самарас повтори и намерението си да задели 70% от първичния бюджетен излишък в помощ на най-уязвимите. В речта си той прогнозира, че първичният излишък за 2013 г. ще надхвърли 1 млрд. евро спрямо 800 милиона евро, очаквани до момента.

„Голдман Сакс" на съд, подвел Либия

Либийският суверенен фонд (Libyan Investment Authority (LIA) съди американския финансов гигант "Голдман Сакс", обвинен, че "умишлено се възползвал от неопитността на управляващите фонда, за да направи печалба от 350 млн. щатски долара от транзакции за един милиард долара", обяви в четвъртък Върховният съд в Лондон.

Фондът, който е създаден през 2006 година, за да управлява петролните пари на страната, водена от Муамар Кадафи по това време, обвини американската инвестиционна банка, че се е възползвала от "доверието" на неговите "недостатъчно информирани" служители, за да ги убеди да инвестират в пазара на рискови ценни книжа, съобщи лондонският съд.

Според либийския държавен фонд, който се оценява на 60 млрд. долара, американската банка се е "възползвала по оскърбителен начин от слабостите на LIA и го е подтикнала да направи девет транзакции на основата на деривати с компании като Ситигруп, EdF, Сантандер и ЕНИ", с цел да получи "значителни печалби от общата сума от един милиард долара (740 млн. евро)". Заради кризата тези сделки "са загубили почти цялата си стойност" и са изтекли през 2011 г., но фондът смята, че "Голдман Сакс" е успяла да постигне печалба в размер на 350 милиона долара.

Според говорителя на "Голдман Сакс" жалбата е "неоснователна", поради което банката "ще се бори здраво".

Бандера не е и мечтал...

Ще стане ли лидерът на „Свобода” Олег Тягнибок премиер на Украйна?

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Управляващата Партия на регионите и опозицията преговаряха във Върховната рада за условията на “закона за амнистията”. Без съмнение този документ очевидно допълнително укрепва влиянието в страната на националистите от партия “Свобода”. Докато либералните опозиционери - Арсений Яценюк и Виталий Кличко, като че преднамерено преминаха в сянка, лидерът на “Свобода” Олег Тягнибок, напротив, демонстрира дейно публично участие в споразумението с властта. Сред няколкото стотин задържани по време на уличните безредици в Киев екстремисти мнозинството е една или друга степен споделя възгледите на националистите. Така че в парламента Тягнибок защитаваше интересите на потенциалния си електорат. Освен това, трябва да се признае, лидерът на “Свобода” остава днес единственият опозиционен политик, способен да изпълни едно от главните условия на предстоящата амнистия - да накара протестиращите за 15 дни да освободят превзетите административни сгради и да разблокират транспортните магистрали. Нито на Кличко, нито на Яценюк днешните активисти на Майдана няма да повярват.

Украинските власти са готови да освободят от наказателна отговорност всички участници в протестните акции без тези, които се обвиняват за убийства, мъчения и отвличания на хора. “Това е съгласувано с нас”, потвърди Тягнибок. Националистите обаче искат привържениците им да бъдат пуснати незабавно.

А либералните опозиционери? Защо те мълчат и дават политическата инициатива на продължителя на делото на Бандера? В резултат “Свобода” получила около 10 процента от депутатските места, която преди мнозина на Запад разглеждаха като маргинална, случайно влязла в парламента на вълната на национализма партия, днес трупа точки, превръщайки се в главния преговарящ с екипа на президента.

В положението, при което лидерът на партия “Удар” Виталий Кличко обяви, че нито той, нито привържениците му няма да влязат в ново украинско правителство, а Арсений Яценюк публично се отказа от премиерския пост, не може да се изключи мащабно влизане на националистите в правителството. На фона на разговорите за привличането на опозиционери във властта, кандидатурата на Тягнибок като премиер или първи вицепремиер могат да подкрепят либералите.

Евгений ШЕСТАКОВ,
редактор на международния отдел на “Российская газета”

Такова назначение ще получи подкрепа от САЩ, където вече обявиха накъде трябва да поведе Украйна още неформираният министерски кабинет. В съобщение от Белия дом се казва, че президентът Виктор Янукович сам се е обадил във Вашингтон, за да сподели последната информация за положението в Украйна. Вицепрезидентът Джо Байдън настойчиво препоръчал на украинския лидер да продължи да работи с опозицията и да сформира правителство, което да продължи курса към Европа. Така че, при положение че всички останали либерални опозиционери вече са отказали да влязат в новия кабинет, кандидатурата на Тягнибок за премиерския пост може да се окаже приемлива за западните институции.

За това, че такова развитие на събитията е възможно, косвено говори декларацията на премиера на Полша Доналд Туск. За да се застрахова предварително от евентуални протести от страна на европейски и американски колеги във връзка с вероятното назначаване на привърженик на Бандера на висок пост в украинското правителство, Туск помоли всички външни играчи “да не се натрапват със съвети, ако не ги искат в Киев”. И предложи на всички, без изключение, съседи на Украйна да спазват неутралитет.

Как да се убеди Янукович да предаде властта на опозицията разказа пред ИТАР-ТАСС бившият посланик на САЩ в Киев Стивън Пайфър. Според него визовите и финансовите санкции трябва да бъдат “насочени към хора от най-близкото обкръжение на президента на Украйна”. “Трябва да им се покаже, че те също могат да бъдат санкционирани, ако не започнат да подтикват Янукович към мирно решаване на кризата”, смята Пайфър.

Коментирайки последните събития в Киев, първият вицепремиер на Русия Игор Шувалов помоли журналистите да не си фантазират по повод преразглеждане на руско-украинските споразумения. Той смята за важно заедно с правителството на Украйна “да се задействат всички онези проекти за кооперация, които бяха обновени съвсем наскоро”. “Ако украинското правителство, каквото и да е то, след като бъде сформирано, обяви друг дневен ред, тогава за нас това ще е повод да преразгледаме споразуменията”, уточни Шувалов.

Ново, по-привлекателно отпреди, предложение към Киев по условията за асоцииране с ЕС е готов да направи Брюксел след назначаване на премиер на Украйна. За това намекна премиерът на Полша Доналд Туск.

И Киев отново ще трябва да избира...

Другото лице на Тайланд

Привържениците на клана Шинаватра държат ключа към победата на изборите в неделя

AFP

От съображения за сигурност тайландският премиер Инглук Шинаватра ограничава публичните си появи в Банкок, но в обширните равнини в североизточната част на страната на нея и семейството ѝ гледат като на герои. Обругана от протестиращите, които от три месеца окупират квартали на столицата, на парламентарните избори в неделя тя разчита на подкрепата на тези избиратели, спечелени най-вече благодарение на програма от голям мащаб за подпомагане на развитието на техния беден, но с решаваща демографска тежест район.

Исан, на чиято територия живее една трета от населението на страната, е ключът към изборния успех на представителите на клана Шинаватра от вота през 2001 г. насам. Изборите тогава изведоха начело на правителството Таксин Шинаватра, брата милиардер на Инглук. През 2006 г. той беше свален с държавен преврат, но оттогава премиерския пост заемат негови приближени. Жителите на село Бан Дон Ян в провинция Удон Тхани, в самото сърце на Исан, потвърждават предаността си към Таксин, изтъквайки развитието на района благодарение на неговите усилия: субсидии за оризопроизводителите, всеобщи здравни осигуровки, система за отпускане на микрокредити и осигуряването на стипендии за образованието на най-бедните. “Преди Таксин тук политик не беше стъпвал”, обяснява 47-годишната Сомсамай Папорн, която държи бакалница в селото и показва гордо сбирката си от червени тениски с лика на Инглук и Таксин. Сомсамай всъщност е привърженик на подкрепящото Таксин движение на “червените ризи”. “Таксин разбра нашето положение и ни помогна. Сега ние искаме да помогнем на него”, обяснява тя.

Милиардерът, живеещ в изгнание, за да избегне изтърпяването на присъда за финансови злоупотреби, която осъжда като политическа, съсредоточава ненавистта на протестиращите. “Те казват, че хората от Исан са глупави и мързеливи, но ние сме гръбнакът на страната. Ние отглеждаме ориза, който яде Банкок, ние строим красивите сгради, в които живеят там”, казва собственичката на бакалницата със сълзи в очите. “Толкова ни е болно, че ни мразят. Не се тревожете обаче, сега и ние ги мразим”, добавя тя. Протестиращите - обединение от представители на средната класа, на елита в Банкок и жители на южната част на страната, владение на богатите семейства, близки до опозицията - бързат да охулят изборния здрав разум на “водните биволи”, както те наричат с презрение жителите на Исан.

“Таксиномика” Сомсамай обяснява как микрокредит от 220 евро, получен през 2006 г. благодарение на програма за подпомагане, въведена от Таксин във всяко село, е променил живота на семейството, давайки ѝ възможност за разработи магазинчето си и да прави икономии. Всеобщата здравна осигуровка, включваща медицински консултации срещу 30 бата (0,75 евро), са друг ключ към популярността на Таксин, чиито програми за развитие са известни с името “Таксиномика”. Резултатите от тях са видни в Исан, където се намножиха търговските центрове, новите къщи и автомобилните шоурумове. Между 2001 и 2011 г. брутният вътрешен продукт на човек от населението на района е нараснал повече от два пъти, достигайки 1085 евро годишно. За сравнение за същия период БВП за района на Банкок се е увеличил от 5800 на 950 евро. Противниците на Таксин обаче виждат в негово лице заплаха за установения ред, основаващ се на неприкосновената социална йерархия, крайъгълен камък в която се явява монархията. Те твърдят също, че политиките на “Таксиномиката” са бреме за икономиката, най-вече значителните субсидии за земеделците оризопроизводители. Забавените в последно време плащания за този ориз, купуван от държавата на цени, по-високи от тези на световния пазар, впрочем, кара селяните от Исан да недоволстват, не дотам обаче, че да променят кардинално мнението си.

Следизборни размирици? Дори управляващата партия да спечели изборите в неделя, бойкотирани от опозицията, това няма да премахне дълбоките разделения в обществото между привържениците и противниците на Таксин. Продължаващите протести доведоха до насилие, което за три месеца взе най-малко десет жертви. Макар кризата да е съсредоточена в Банкок, миналата седмица, при масиран обстрел на дома му, беше ранен от куршум радиоводещ и видна фигура на “червените ризи” в Удон Тхани - Кванчай Припана. “Този път няма да отстъпим”, обещава той от болничното си легло, опасявайки се от размирици, ако въпреки изборната победа на партия “За тайландците” нейните противници се опитат, както е ставало преди, да свалят правителството със съдебно решение.

КАЛИН КАТЕВ:

Не очаквам български медали от Сочи

Хората не са свикнали да плащат за радио или телевизия, а журналистите не трябва да показват пристрастия, твърди известният спортен коментатор

Интервю на Георги АРГИРОВ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

КАЛИН КАТЕВ е роден на 11 декември 1950 г. в София. Завършил е бившия ВИФ "Георги Димитров" през 1974 г. - педагогически профил и треньор по водни ски. Веднага след това е започнал работа в БНР и оттогава неизменно е там вече 40 години. Той е първият носител на наградата за спортен журналист на името на Николай Колев - Мичмана. В момента втори мандат е член на Управителния съвет на БНР. Трикратен шампион на България по водни ски (1972-1974), а сега - активен състезател по голф. Баща е на син и две дъщери, от които има 3 внуци.

Г-н Катев, след броени дни започва зимната Олимпиада в Сочи. Как БНР ще отразява Олимпийските игри?

- Правата за излъчване се държат от агенция, която не е в България. Тя ни поиска огромна сума за отразяването на Олимпийските игри. Тази сума е непосилна за нас. Затова няма да изпращаме наши представители в Сочи. Но колегите от БНТ ще работят и за БНР. Ще използваме всякакви източници на информация, така че нашите слушатели ще бъдат своевременно информирани. Генералният директор на БНР Радослав Янкулов води преговори с известен спортист, който да бъде гост-коментатор. Не искам засега да издавам неговото име, защото все още не е подписан договор.

Какви са вашите очаквания от нашите спортисти? България ще има ли медал от Сочи?

- Не! Българите трябва да са доволни от това, което нашите спортисти са постигнали до момента. Естествено, много ще се радвам, ако в Сочи се чуе българският химн, но се съмнявам.

Какви са футболните пристрастия на спортния журналист Калин Катев?

- Много хора са ми казвали, че съм едновременно от "Локомотив" Сф, "Славия", "Академик", ЦСКА или "Левски". Роден съм в квартал "Надежда", където някога беше район на "Локо" Сф. Най-добрите си години изкарах в "Академик", бил съм на най-добрите мачове на "Левски" и ЦСКА. Никога няма да си позволя пред микрофон или на публично място да покажа своите футболни пристрастия. Ако един спортен журналист си позволи нещо подобно - да се назове, че е от "Левски" или ЦСКА, той веднага губи половината си слушатели, зрители, читатели.

Предаването "Спорт и музика" наскоро чества 50 години от своето създаване и получи голямата награда "Сирак Скитник" в чест на 79-ата годишнина от създаването на радиото. Какво си спомняте за вашето участие в това легендарно предаване?

- Началото е поставено през далечната 1963 г. от Петър Симеонов Петров, основател на Спортната редакция на БНР, тогава Радио София, и от Петър Милушев. Двамата поставят основите на "Спорт и музика". В началото то се е водило от говорителите в радиото. Тогава партийната повеля е диктувала до микрофон да се допускат само проверени хора. След време Петър Петров - Старото Петре, и Петър Милушев започнали и да излизат на микрофон. Аз се включих в предаването през 1974 г. Още тогава ми дадоха възможността да бъда чирак, калфа - помощник в "Спорт и музика". Тогава то се водеше от старо студио в старата сграда на БНР. Имахме 7-8 телефона, чрез които се свързвахме с различните стадиони. От всеки телефон се следеше развоя на даден мач. Тази информация аз я получавах, давах я на Станка, която беше машинописка в радиото и пишеше на една стара "Ерика". Аз късах листчето с резултата, имената на голмайстора или голмайсторите и минутите, в които са вкарали гола, и го носех на водещите. Така на практика станах редактор. Но и аз се научих да пиша на машина, на същата "Ерика". Впоследствие направихме някои технически нововъведения, вкарахме нова апаратура, започнахме с "Б" група, така лека-полека покривахме всички стадиони. Освен към футбола, вече се разпростирахме и към всички останали спортове.

Няма да забравя първите си репортажи по водна топка, кану-каяк, волейбол за младежи. "Спорт и музика" остана емблематично предаване, което е на 50, вече гони 51 години. То е най-старото предаване в сегашния ефир. Сега момчетата работят сериозно, върнахме си лиценза за предаване в радиоефира на мачовете от българското първенство и за Купата на България. В процес сме на договорка и за следващия футболен шампионат.

> **Без държавното финансиране обществената медия не може да си върши работата. Само за последните години бюджетът на радиото бе съкратен с близо 17 млн. лв.**

Малко или много са 79-те години на българското радио?

- Лично за мен това е началото. За БНР тепърва предстои безкрайят. То никога няма да свърши. Ефирът на Българското национално радио с неговите 11 програми и близо 90 000 часа програма годишно никога няма да спре. Ние сме призвани да бъдем силата в информацията, в образованието, във веселбата дори. Това са неща, които хората ги изискват. Днес хората казват: "79 години! Звучи изключително впечатляващо!" Да, не са малко! Няма друга медия в страната, която може да се похвали с толкова дълъг живот. Не са малко и от гледна точка на факта, че съм прекарал в БНР половината от тях. Започнах работа на 28 септември 1974 г. До денднешен отстоявам позицията на Българското национално радио - преди като спортен журналист, сега като член на Управителния съвет.

При езиковеди и литературоведи, а и в печатните издания се води спор изяде ли мишката книжката. Как е в електронните медии? Няма ли новите технологии и интернетът да изместят радиото?

- Новите технологии са при нас! С идването преди шест месеца на новия ръководен екип направихме доста промени в структурата на радиото и вече имаме нова мултимедийна програма, която включва радио "България" - бившето радио за чужбина, сайта на Българското национално радио и най-малкото отроче, детето на БНР - интернет радиото "Бинар".

Вие сте втори мандат член на УС на БНР. С какво ново искате да бъдете запомнени и какво смятате да промените във втория си мандат?

- Ние от Управителния съвет на радиото сме с една специфична функция, която ни е отредена от Закона за радиото и телевизията, и по никакъв начин не можем да избягаме от това си амплоа. Когато влизах в първия си мандат, поканен от г-н Валерий Тодоров, предишния генерален директор на БНР, признавам, че имах известно притеснение. Спецификата на тази работа не ми беше присъща. Така или иначе съм радиоработник, но когато си бил пред микрофона 36 години и не си имал петък, събота и неделя като почивни дни, и изведнъж да слагаш подписа си под едно или друго решение, които правят и подпомагат развитието на националното радио, признавам, че бях малко уплашен. Сега, ако мога да се броя за човек с опит в това отношение, разбирам колко високо отговорна е тази работа и колко много неща зависят от нас. През нас като ръководство минават хиляди документи - трябва да се съобразяваме с много неща, които са в нормативните документи. За мое голямо удоволствие не сме правили глупости. Радвам се, че сме сподвижници на развитието на БНР. Без подписите на членовете на Управителния съвет не може да се направи крачка напред. В това отношение сме отворени и всяко разумно предложение от колегите среща разбиране от наша страна.

Съществува мнението, че медиите, финансирани от държавата, малко или много са ограничени. Как бихте отговорили на подобни упреци?

- Ако ми кажете конкретен повод или човек, който да нарушава някакъв баланс, ще говоря по темата. Ние сме обществена медия, която е длъжна да работи по определени правила. Убеден съм, че го правим по най-добрия възможен начин. Аз съм 36 години на микрофона и никой не може да ме упрекне, че съм бил пристрастен в едно или друго отношение. Естествено, има обстоятелства, които са ни направили неконкурентоспособни спрямо възникналите безброй частни радиостанции и други електронни издания. Всички трябва да разбират, че без държавното финансиране обществената медия не може да си върши работата. Няма друга институция в България като БНР. Освен информационни, образователни и занимателни, имаме и други функции. Продуценти сме на много инициативи, медийни партньори сме на повечето културни прояви в страната. Няма такива като нас! Заслужаваме си бюджета. И ако някой гледа в нашата паничка, нека първо да дойде и да види колко и как си вършим работата! Дейността ни включва 11 на брой 24-часови програми, близо 90 000 ч. годишно радиопрограма; поддържаме 6 оркестъра на световно равнище. Ако се разпредели всичко това във времето и във финансов аспект, ще видите как стоят нещата. Не се оправдавам, но само за последните години бюджетът на радиото бе съкратен с близо 17 млн. лв. Но всички в БНР вършат своята работа с огромна любов! Бих опонирал много сериозно на всеки, който засегне подобна тема.

Достатъчно ли е финансирането само от страна на държавата? Трябва ли българинът да плаща такси, за да гледа телевизия и да слуша радио?

- В Закона за радиото и телевизията има подобна възможност, но засега не е проработила. Българинът все още не е склонен на подобен разход. Нашият бюджет е от държавата и ние работим спрямо неговите параметри. Как се оправяме с него - разказах накратко, но имаме възможности за допълнително финансиране.

Има ли млади хора в една институция, която е на 79 години, г-н Катев?

- Да, има млади хора, както и нови технологии. За мен е огромно удоволствие, когато имам възможност да назнача на стаж или на постоянна работа млад човек. Аз самият започнах като сътрудник документация, което е чиста секретарска длъжност. Направи ми впечатление, че има млади хора в БНР, които са зад микрофон от над 10 години. Радвам се на младите колеги, които вече са приобщени към нас.

А как стои въпросът с възможността за допълнителна работа на служителите на БНР?

- Те могат да работят и на други места, но подобна възможност е строго фиксирана.

На стр. 39

www.duma.bg

ДУМА
СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Българската култура като приоритет

Екипът на д-р Петър Стоянович активизира културните ни институции в чужбина, полага грижи за националната памет на България

Надежда УШЕВА

Няколко са важните цели в сферата на културата, изпълнени по управленската програма на правителството на Пламен Орешарски за последните седем месеца.

Първото, с което д-р Петър Стоянович и екипът му се захваща, след като застава начело на Министерството на културата, е създаването на постоянно действащ Обществено-консултативен съвет за развитие на българската култура. Той е реализиран в края на юли 2013 г. - два месеца по-рано от срока му за изпълнение 30 септември 2013 г.

Съветът е важен, защото е

експертно консултативно звено

за формиране на позиции, становища и инициативи и за решаване на проблемни въпроси от компетентността на министъра на културата, определена в Закона за закрила и развитие на културата, Закона за културното наследство, Закона за филмовата индустрия, Закона за народните читалища, Закона за обществените библиотеки, Закона за меценатството, Закона за филмовата индустрия, Закона за авторското право и сродните му права, Закона за административното регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права, Закона за задължителното депозиране на екземпляри от печатни и други произведения, Закона за радиото и телевизията, Закона за Националния дарителски фонд "13 века България" и при спазване на принципите на публичност и прозрачност. В съвета се включват на доброволен принцип представители на неправителствените организации с дейност в сферата на културата, представители на академичната общност и медиите, както и представители на граждански организации.

Втората изпълнена мярка, която се вижда от отчета на кабинета "Орешарски", е създаването на междуведомствена работна група, включваща експерти от МК, МОН, Министерството на младежта и спорта, Министерството на регионалното развитие, Министерството на труда и социалната политика, както и представители на различни неправителствени организации. Задачата на работната група е да изготви проект на Национален план за

разширяване на достъпа на младите до култура

Групата е съставена в резултат на присъединяването на МК към декларацията за достъп до културата на младите хора, инициирана от Българската асоциация на работодателите в областта на културата и Българската асоциация на младежките работници. МК се присъедини към декларацията на БАРОК и БАМПА на 12 август 2013 г. в София. Вече са събрани информация и добри практики, получени от ведомства и общини. Предстои обобщаване и анализ на информацията, за да се формулират конкретните мерки, които ще бъдат включени в плана, чиято структура е в процес на приемане.

Факт е и третият реализиран приоритет в областта на културата в правителството на Орешарски. От предоставения отчет става ясно, че са направени анализ и оценка на ефективността от дейността на културните центрове в чужбина. Търсят се форми за подкрепа на представянето на българските творци, както и насърчаване на международното партньорство на българските културни институти.

Проведени са конкурси за директори на българските културни институти в чужбина в Берлин, Братислава, Будапеща, Виена, Лондон и Прага. В ход са конкурсите за директори на културните ни институти в Москва, Скопие, Варшава, Париж и Рим. Предприети са действия за

реформиране структурата на институтите

чрез разширяване на дейността им с прояви в областта на културните индустрии, образованието и развитието на културния туризъм, чрез организиране на дни на българското кино, участие в международни изложения на изобразителното изкуство, във фестивали на сценичните изкуства, курсове по български език, малки туристически борси и т.н. В процедура на договаряне е проект на Спогодба за учредяване на културни институти с Китай, водени са разговори и с Украйна, се посочва в отчета на кабинета в частта му за културната политика.

Започна подготовката на програма за българското председателство на Европейския съюз, което страната ще поеме през втората половина на 2018 г. МК ще предложи да бъде учреден български културен институт в Брюксел, който ще има функции като на останалите ни представителства зад граница, но ще се фокусира върху подготовката на културната програма, съпътстваща председателството ни.

Според отчета българските културни институти постоянно оказват съдействие и подкрепа на наши творци и културни продукти за тяхната реализация на международния културен пазар, като улесняват участието им в международни прояви, организирани в съответните страни.

С цел

подкрепа на българските творци в чужбина

Министерството на културата членува и участва в работата на Мрежата на националните културни институти в чужбина на държавите членки на ЕС. Българските културни институти са партньори в много съвместни проекти, организирани в различните европейски столици. Тези прояви несъмнено активизират международното сътрудничество и налагането на българските творци и продукти на международния пазар на изкуството, се изтъква в отчета за седеммесечния период на управление на правителството.

Министерството на културата е национален координатор за провеждане на процедурата за избор на български град за европейска столица на културата през 2019 г. В периода от 10 до 12 декември се проведе първото заседание на журито, което разгледа кандидатурите и направи предварителна селекция на градовете. София, Пловдив, Варна и Велико Търново продължават надпреварата за европейска столица на културата'2019. В края на годината ще стане ясно кой от тях комисията ще предложи. Окончателното решение ще се вземе от Съвета на министрите на културата на ЕС през май 2015 г.

Отчетът посочва, че МК е национален координатор за прилагане на програмите на ЕС "Творческа Европа" и "Европа за гражданите" за периода 2014-2020 г. България и Румъния координират участието на държавите членки на ЕС в работата на направляващата група по Приоритетна област 3 - "Насърчаване на културата, туризма и контакта между хората" на Дунавската стратегия. Според отчета активизирана е и дейността за

борба с нелегалния трафик на културни ценности

Изготвен е Меморандум за разбирателство между правителството на България и правителството на САЩ във връзка с налагането на ограничения върху вноса на категории археологически и църковно-етноложки материали от страната, подписан на 14 януари т.г.

През 2013 г. България е избрана за член на комитета за прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за мерките, насочени към забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности. През 2014-а предстои страната да бъде домакин на следващото заседание на бюрото на комитета.

За насърчаване на международното партньорство на българските културни институти МК инициира и подкрепя логистично и финансово провеждането на наши културни прояви в чужбина. В периода 30 септември - 30 ноември 2013 г. в Държавния исторически музей в Москва бе показана мащабната изложба "Легендите оживяват. Тракийското злато на България", която се радваше на голям успех.

На базата на сключеното петгодишно Споразумение за сътрудничество между МК и музея "Лувър" в процес на подготовка е представянето също на изложба на тракийски съкровища, която се предвижда да гостува в Париж през 2015 г. В ход е и подготовката за изложби на икони от България в престижни музеи в Украйна и Монако.

В календара на ЮНЕСКО

за отбелязване на кръгли годишнини на видни дейци в областта на културата през 2014 и 2015 г., приет от Генералната конференция през ноември м.г., са вписани 100 години от рождението на Борис Христов, 100 години от смъртта на Пейо Яворов, 100 години от рождението на проф. Цветана Романска (етнограф) и 1200 години от рождението на св. Методий. За целта се изготвя национална програма. Да не забравим и започналата сложна организация за отбелязването на 1000 години от смъртта на цар Самуил Български.

По повод отбелязването на 65-годишнината от установяване на дипломатически отношения между България и Китай се подготвя поредица от културни събития, които всяка от страните ще покаже в другата. България е заявила готовност през 2015 г. да стане домакин на конференция на министрите на културата във формат Централна и Източна Европа + Китай (16 + Китай).

Към културния календар можем да добавим и организирането на Дни на българската култура в Алжир през 2014 г. в отговор на проведените през 2013 г. Дни на алжирската култура у нас.

Не на последно място от набелязаните цели от екипа на д-р Петър Стоянович в отчета фигурира мярката за

подпомагане и популяризиране на иновации в творческите процеси

чрез разширяване на програмите на Националния фонд "Култура" за "Творчески дебюти", "Мобилност", "Научни изследвания на културните процеси" и "Млади творчески таланти". Задачата е в процес на изпълнение.

Реализирани са конкурсни сесии по програма "Мобилност" и програма "Дебюти". Чрез тях се осигурява участие на български творци в международни културни форуми, както и посещения на чуждестранни мениджъри и продуценти в областта на изкуствата. Тези програми наистина са полезни, защото дават възможност на млади творци освен да направят своите първи професионални стъпки, да се изявят пред публика.

Националната стратегия за култура е сред основните акценти на МК, по която сформираните работни групи започнаха дейност още през лятото на м.г. Да се надяваме, че по документа се работи и той ще бъде завършен в най-скоро време. Защото без дългосрочна стратегия за развитие на българската култура всичко останало би изглеждало някак абстрактно.

www.duma.bg

ДУМА

Финансовата загадка на протестърите

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

От първия ден на протестите една икономическа загадка занимава ума на страничните наблюдатели. С какво се издържат професионалните протестиращи, които дефилират по екраните на телевизиите като манекенки, рекламиращи нова сензационна диета. Това не е интригантски въпрос, а изключително съществено питане. Колко души могат да си позволят така всеотдайно да се посветят на една кауза, без да бъдат уволнени от работа или гледани накриво, че редовно отсъстват? Никой не се съмнява във високоморалния характер на описваните личности, но въпросът за тяхното финансиране не е икономически, нито личен, а обществено-политически.

Отговорът на мистерията стана очевиден. Повечето неправителствени организации за хората с професия "протестиращ" се финансират от фондация "Америка за България". Институтът за развитие на публичната среда (ако някой ми обясни какво означава това, печели колекцията ми със снимки на Че Гевара) на госпожа Антоанета Цонева е получил 194 хил. лв. Това си е доста добра сума, както и да го погледнеш. Професионалните протестиращи твърдят, че парите по никакъв начин не влияят на техните убеждения, че сърцата им чисти, хладни и непоколебими и не могат да бъдат насочвани от призрачната сила на капиталите, но все пак всички се чудим защо, когато въпросът за парите бъде поставен на масата, професионалните протестъри ста до линията на неговия окончателен абсурд и унищожение на смисъла всъщност не е било обект на плащане. Защото ние живеем в реалността. Там, където има толкова много пари, със сигурност има дириженти и задкулисие. Фактът, че постоянно отричат, че го има, само ни прави по-подозрителни.

Строителни парадокси

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Пореден гражданин на София подава сигнал до ДУМА за незаконно строителство, "облечено" в съмнителни актове на общината за застрояване на междублокови пространства. В конкретния случай става дума за сграда "на калкан" между два панелни блока в столичния квартал "Бъкстон". Кварталът отдавна е застроен, а отстоянията са разчетени и по новия, и по стария ЗТСУ, но нищо не може да спре човешката алчност за печалби, без значение кого ощетява.

Медиите са последният шанс за страдащите софиянци, които всеки ден са свидетели на пълното незачитане на правата им като граждани на един град, в който печалбата е водеща. Затова всяка зелена площ рано или късно се превръща в осеметажен жилищен блок, а съседите от близките кооперации са принудени да живеят с фасади досами балконите си.

Това не е изолиран случай, в София това е практика от години. За съжаление от времето на Янчулев пълното незачитане на местните градоустройствени решения е вече над 20-годишна традиция. И до днес, когато на власт в общината е вече не СДС, ССД, а ГЕРБ.

Администрацията е една и съща и подходът е познатият, всичко скрито, няма правила, а държавата спи по тези въпроси. Гражданинът няма никакви права, дори когато пред носа му се издига небостъргач или когато разрушат собствения му дом. И когато два панелни блока тръгнат да пропадат, гражданите ще се окажат сами, докато умни общинари ги съветват как да излязат от разрухата със свои средства.

Въпросът е докога ще продължава раздаването на частични застроителни решения "на парче". Само общинските чиновници и архитектурните бюра, които ги захранват, могат да ни кажат. Другият въпрос е къде е районната служба за строителен надзор или държавната служба, която е инстанцията, защитаваща правата ни, когато някой влезе в собствената ни къща с багер. Правилата за отстояние на сградите уж са едни за всички. Но и там някои имат нерегламентирано по-големи права от други.

Политиката като спорт

БРАТЯ РУЖЕВИ

Медии, депутати и общественици обичат да говорят за политиката като за спорт. Че еди-кой си бил голям играч в еди-кое си политическо пространство. Че някоя партия е като отбор от шампионската лига. Сигурно е опиняващо да се чувстваш като състезател, особено когато в ръцете ти е реално животът на хората.

Заради това едва ли е изненада за някого, че вече и букмейкърите активно се намесиха в политиката. Вчера стана ясно, че вървят залози за това дали Георги Първанов ще бъде изключен от БСП или няма. Всеки любител на политическата тръпка може да заложи и да види дали политиката поне веднъж ще му се отплати с взаимност и малко допълнителни приходи.

Отстрани изглежда леко смешно, но не е. Дори е логично. Всяка игра е самодостатъчна сама на себе си. Тя няма нужда да мисли за нещо извън себе си, а представлява една пълноценна и самозатворена реалност. Някои си представят така и българската политика. Тя е самоизолирана и съответно е в състояние да се занимава с години с техническите детайли на живота, но не и с неговите основни цели. Обсебена е от бързите резултати и бляскавата еднодневна слава. Да не говорим, че напоследък започнаха да се отварят и едни трансферни прозорци, да се създават нови отбори и да кипи тресната на емоционални фенове.

Заради това се случи този естествен процес - политолозите бяха подменени от букмейкърите. Техните коефициенти могат да ни обяснят за политиката повече от всеки професионален анализ. Защото все пак са заложени пари, тръпка има. Какво повече му трябва на един фен?

1834 - РАЖДА СЕ КУЗМАН ШАПКАРЕВ, КНИЖОВНИК, ФОЛКЛОРИСТ (УМИРА 1909 Г.). Работи като учител по гръцки и български език, като нотариус и съдия. Сътрудничи на вестниците "Македония" и "Право", на сп. "Читалище". За нуждите на просветното дело издава няколко учебни помагала: "Български буквар", "Голяма българска читанка", "Майчин язик", "Материали за историята на възраждането българщината в Македония от 1854 до 1884 г." и др. Най-значимият му труд е сборникът "Български народни умотворения", който съдържа 1300 песни, 280 приказки, описания на народни обичаи и облекла.

1882 - РАЖДА СЕ ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ-МАЙСТОРА, ЖИВОПИСЕЦ (УМИРА 1960 Г.). Родителите му са бежанци от Македония. Учи в Кюстендил, със събрани от съгражданите си средства заминава в София в Художественото индустриално училище (дн. Художествена академия). Сред най-известните му картини са "Моми", "Жетварка", "Копачки", "Селско момиче сред макове" и др.

1901 - РАЖДА СЕ КЛАРК ГЕЙБЪЛ, АМЕРИКАНСКИ АКТЬОР (УМИРА 1960 Г.). Носител на "Оскар", изиграл една от най-значителните роли в киното - тази на Рет Бътлър от филма "Отнесени от вихъра" (1939). Гейбъл е от немски произход. На 16 години напуска училище и решава да стане актьор. Има пет брака. Участва във Втората световна война. Някои от известните му филми са "Това се случи през нощта", "Бунтът на Баунти", "Високи мъже", "Това започна в Неапол" и "Неудачници".

1931 - РАЖДА СЕ БОРИС ЕЛЦИН, ПЪРВИ ПРЕЗИДЕНТ НА РУСИЯ (УМИРА 2007 Г.). Непосредствено след разпадането на СССР той заема ръководния пост в Руската федерация. Избран е за президент в два последователни мандата - от 10 юли 1991 до 31 декември 1999 г. През 2000 г. е провъзгласен от Йерусалимския патриарх Диодор за Рицар на Светата гробница.

1946 - НОРВЕЖКИЯТ ДИПЛОМАТ ТРИГВЕ ЛИ (1896-1968) СТАВА ПЪРВИЯТ ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА ООН. Един от лидерите на норвежката Партия на труда. Не допуска Испания да стане член на ООН заради режима на ген. Франко. Обвинен е от САЩ, че е позволил в апарата на световната организация да бъдат назначавани комунисти. Подава оставка през 1952 г., макар че е получил нов мандат.

1982 - СЪЗДАДЕН Е ЦЕНТЪР „ЗНАМЕ НА МИРА". Едноименното международно движение води началото си от 1979 г., когато в София се провежда асамблея, посветена на Международната година на детето. До 1989-а има 4 асамблеи и 4 срещи на децата от света. В тях са участвали общо 3900 деца от 138 държави и 14 000 от България. Основателка на "Знаме на мира" е Людмила Живкова, а девизът е "Единство, творчество, красота". На 30 август 1990 г. държавата прекратява движението и закрива центъра "Знаме на мира". През 1999 г. Евгения Живкова, дъщеря на Людмила Живкова, създава фондация "Людмила Живкова - Знаме на мира" като продължител на идеите на асамблеята.

1999 - СПИРА ДА СЕ УПОТРЕБЯВА МОРЗОВАТА АЗБУКА. Заменена е от глобална спътникова система за безопасност на корабоплаването, която се въвежда постепенно от 1992 г. През 1837 г. Самюъл Морз, американски художник и изобретател, създава електромагнитния телеграфен апарат, а през 1838 г. - телеграфен код, известен като Морзова азбука.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
1 ФЕВРУАРИ 2014
ДУМА

Цветарство

Зимната градина - малък рай в къщи

ТЯ ДАВА ПОЧТИ НЕОГРАНИЧЕНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЕКЗОТИЧНИ РАСТЕНИЯ И ПОВДИГА НАСТРОЕНИЕТО, ОСОБЕНО ПРЕЗ СТУДЕНИТЕ МЕСЕЦИ

Мария ПОПОВА,
ландшафт архитект

Зимната градина е едно приятно и полезно помещение, в което въздухът е обогатен с кислород и озон, а наличието на изобилна светлина може да повдигне духа и настроението на всеки, особено през студените месеци. Това е сезонът, в който чаша кафе пък и един коктейл, изпити сред пищните тропически растения, ще ви заредят и ще прогонят мрачните мисли от главата ви. Зимната градина дава почти неограничени възможности за отглеждане на екзотични растения, затова любителите на цветя може спокойно да развихрят своята фантазия.

Ако имате пристройка към къщата си, би било подходящо да обособите в нея кът за зимна градина. С помощта на маса и няколко стола може да го обзаведете и като място за почивка сред екзотични цветя. Какво по-хубаво да блика и малък фонтан.

В апартамента зимната градина може да бъде разположена на верандата или на остъкления балкон - това позволява на растенията да получават достатъчно светлина по всяко време на годината.

Много важен е начинът, по който се отоплява помещението, в каква посока е ориентирано, конструкцията, озеленяването.

Ергономичността на зимната градина пък е резултат от използването на редица физични явления. На първо място това е парниковият ефект, който предизвиква остъкляването. Светлината прониква през него и се преобразува в топлинно излъчване. Тази топлина се задържа във вътрешността на помещението и нагрява въздуха. Така остъкленото съоръжение действа като акумулатор на слънчевата светлина, който през зимата осигурява допълнително безплатно отопление на дома.

През лятото обаче температурата може да се повиши изключително много, което би било пагубно за растенията. Затова трябва да се предвиди възможност за засенчване на стъклените повърхности, както и за редовна вентилация и проветрение.

Зимната градина може да играе ролята и на буферна зона между улицата и жилището. Температурата в нея ще е по-висока от тази на улицата, но пък по-ниска от тази в дома ви.

Традиционните обитатели на зимната градина са тропически, субтропически и пустинни растения.

Тропическите предпочитат влажен и топъл климат, има и такива които се развиват на ниска осветеност. Този вариант е подходящ за по-голямата част от стайните видове, както и за претенциозните орхидеи.

Субтропическите изискват силна светлина, също добре понасят и периодично понижение на температурата не по-ниско от около 5-10 градуса. Това позволява отглеждането на цитрусови растения, камелии араукарии, както и на папрати.

Пустинните видове, като кактусите и сукулентите например, се нуждаят от много топлина и светлина и от малко влага.

Може в зимната градина да създадете няколко зони за различните видове климатични области. Ако пък площта не позволява, изберете с какви растения предпочитате да бъдете заобиколени, като създадете възможно най-благоприятните условия за тяхното отглеждане.

Студената градина през зимата е най-непретенциозната и не изисква специални грижи, защото обитателите ѝ по това време са в покой. Изборът на растения за нея обаче е твърде ограничен. Може да отглеждате например хвойни, кипариси или туи.

За разлика от оранжерията, чиято цел е да се поддържат оптимални условия за развитието на растенията, зимната градина е част от дома и в нея хора и цветя трябва да се чувстват максимално комфортно. Ако я наредите с вкус, тя може да се превърне в едно от най-любимите места във вашето жилище.

Основно предимство на зимната градина е това, че микроклиматът в помещението възможно най-много се доближава до естествените за растенията условия. Поради това ще можете да отглеждате голям брой растения, включително по-капризни и по-екзотични, които иначе трудно биха се развили благоприятно.

При избора на изложение не предпочитайте северната посока.

Сред най-ценните качества на зимната градина е добрата осветеност - по правило тя има много по-голяма повърхност на прозорците от обикновена стая.

Най-важният фактор за отглеждането на растенията е светлината. Затова слънцезащитните стъкла изобщо не са подходящи за такова помещение. Засенчване не трябва да има - това ще бъде пагубно за здравето на вашите зелени любимци. Евентуално през горещите летни месеци, когато слънцето пече много силно, трябва да се вземат мерки срещу прегряване, което може да се избегне с добра вентилация.

В най-затъмнените места разположете сенколюбивите видове. Пъстрите и по-тъмни листа на растението по-лесно се развиват на полусянка, но изискванията на всеки вид са индивидуални и е добре да ги проучите веднага, щом си купите дадено цвете.

Определянето на подходящите стойности на температурата и влажността на въздуха зависи от видовете растения, които смятате да отглеждате. Обикновено средната температура в зимната градина трябва да бъде около 20 до 25 градуса, а относителната влажност на въздуха - 60 до 70%. Това означава здравословен микроклимат за растенията и приятна среда за хората.

Засадете видовете растения в отделни саксии, така всяко цвете ще получи необходимите за него почвена смес и количество вода, освен това при разместването на видовете може да създадете нов облик на градината.

Ратановите мебели например ще се впишат чудесно сред растителността. С увивните видове допълнително ще обобщите композицията. Така ще се усети истинското богатство от зеленина.

Статуи, водоскоци, алпинеуми може също да раздвижат обстановката. Аквариум с екзотични риби или папагали ще оживи още интериора.

Ако помещението е малко, но има остъклен балкон, с помощта на первази, цветарници или окачени саксии може да съберете своите зелени любимци и да създадете истински рай в жилището.

В случай че поддържането на оптимални условия за капризните видове в стаята е проблем, но въпреки това имате голямо желание да създадете нещо интересно, направете миниатюрна тропическа градина в подходящ стъклен съд или в аквариум. Достатъчно е да сложите нужната за целта растителност и да оформите пустинен пейзаж с помощта на няколко кактуса.

КОГАТО НАПИТКАТА НА БОГОВЕТЕ СЛЕЗЕ ПРИ ХОРАТА

ЗАЩО ВИНОТО Е ПОСТОЯНЕН СПЪТНИК НА ЧОВЕКА ОТ ЗОРАТА НА ЦИВИЛИЗАЦИЯТА, ЗАЩО СЕ Е ПОЯВИЛО ТОЧНО ПО НАШИТЕ ЗЕМИ И ЗАЩО В УМЕРЕНИ КОЛИЧЕСТВА Е ПОЛЕЗНО И ЗА ТЯЛОТО, И ЗА ДУШАТА

Пенка ИСАЕВА

България е единствената страна в света, която чества Деня на лозаря и винаря. Това става всяка година на 1 февруари (14 по стар стил) и празникът е свързан с най-важния етап в отглеждането на лозите - резитбата. Не се знае точно кога е направено първото вино, но се смята, че то е древно колкото цивилизацията, дори я предшества!

Според стара легенда принцеса от днешна Анадола, от Грузия или от Персия (Иран) загубила благосклонността на баща си - могъщият цар на тази земя. Измъчвана от тежки мисли и главоболие, тя решила да се самоубие, като изпие "отровния" сок от делва, изхвърлена на боклука, защото съхраняването в нея грозде се било развалило. Но вместо да умре, тя се унесла и заспала. Събудила се свежа и отпочинала, без главоболие и без тежки мисли. Сдобрила се с баща си и му разказала как пила от "отровния" сок от "развалената" грозде...

В тази легенда вероятно измислицата преобладава, но е вярно, че вълшебните свойства на ферментиралия грозден сок били открити по случайност, а не в резултат на целенасочена човешка дейност.

Най-старата лоза

Археолозите открили семки от най-старата лоза, около 5 хил. г. пр. Хр., в източния край на Черно море, където днес са Анадола и Грузия (от историята знаем, че по това време тези земи били заселени с тракийски племена). Д-р Патрик Макгъвърн от Пенсилванския университет намерил следи от винопроизводство на хълма Хаджи Фирюз на планината Загрос (в днешен Иран), датирани от 5400 - 5000 г. пр. Хр.

Американецът обикколил цяла Турция, но не открил по-древни доказателства, макар че в България ученият не е бил. Той е направил карта за древния път на виното. Според него шумерите, както и египтяните, отначало доставяли виното от близката планина Загрос за аристокрацията и за религиозни ритуали, а народът пиел бира. Едва след 2-3 хил. г. пр. Хр. се внасят сортове лози, пригодени към местния климат, за собствено винопроизводство.

В околностите на с. Татул, близо до Момчилград, археолози намерили останки от най-старата лоза, датирана отпреди 8300 години или от 6300 г. пр. Хр. (от неолита, когато траките вече водят уседнал начин на живот и са развили земеделие и занаяти по нашите земи). Само на 200 м оттам - на хълма край с. Татул, се намира тракийско светилище от около 7-8 хил. години, в което са погребани митичният Орфей и тракийският цар Резос.

Пак в Родопите, преди десетина години, проф. Овчаров и неговият екип открихa цял археологически комплекс, т.нар. Перперикон или Перперек. Разположен на хълм над златоносната Перперешка река, близо до Кърджали, той е най-големият на Балканския полуостров, на възраст много повече от 8000 г., и се смята, че е дълго търсеното светилище на тракийския бог Загрей или Дионис. И в двете светилища върху каменни олтари се извършвали специални винено-огнени обреди.

Тракийското е най-прочуто в древността

Траките смятали рубиненатa напитка за божествена, сътворена лично от тракийския цар Дионис, провъзгласен за Бог на виното. Неговите сатири и вакханки често се опиянявали от искрящия еликсир и така смятали, че се сливат с Бога-Слънце. Изумително красивите и изящни златни съдове от Вълчетрън, Панагюрище и Борово познават сладких дъх на тракийското вино. Държейки блискави ритони, тракийски владетели като Терес, Ситалк, Севт вдигали наздравици за благоденствието на своя народ и държава.

Гроздобер

Траките се прочули в целия древен свят като най-добрите производители на вино, за което свидетелстват и древните автори. В своята "Илиада" Омир се възторгва от плътното сладко вино от тракийския град Исмарус, което всекидневно се доставяло с кораби на ахейците до техния лагер пред стените на Троя. Аристотел (IV в. пр. Хр.) разказва за митичните вина от Аркадия (Тракия), които били толкова гъсти, че задължително трябвало да се разреждат.

Гърците идват на Балканския полуостров три хиляди години след изобретяването на виното от местните народи. Тази напитка е била непозната за тях преди траките да им я дадат. Атеней (III в.) разказва, че Инопион (Виночерпец), синът на Дионис, показал на хиоските гърци как се садят лози. Предците ни, за разлика от южните си съседи, пиели виното неразредено с вода - факт, който едновременно смайвал и ужасявал гърците.

Способността на траките да се справят с алкохолната напитка много по-лесно от други хора показва, че са познавали опиняващото питие от най-дълбока древност и организмът им вече е изградил ензимите, необходими за преработката на алкохола.

Малко история

Виното достига до Европа в разцвета на древногръцката цивилизация, около 1600-1400 г. пр. Хр., когато са завладени Южна Италия, Марсилия и други пристанища в Средиземноморието. За развитието на лозарството и винарството в Западна Европа най-много допринасят римляните. Те първи класифицирали и изследвали различните сортове грозде и използвали бъчви за съхранение на виното, както и стъклени съдове с тесен отвор. Нито траките, нито гърците до този момент не "позволявали" на виното да отлежава - съдовете били използвани само за временно съхранение и транспортиране, тъй като виното било изпивано ведната след производството му.

Лозарството бързо се разпространило извън Италия - в цяла Европа. След падането на Римската империя то се запазило в християнските манастири. Църквата била благосклонна към виното, защото то участвало в религиозните ритуали (например първо причастие). През Средновековието, във време на несигурност и нестабилност, църквата била единствената силна институция, която поддържала и развивала лозарството. Монасите всъщност създали и усъвършенствали нови методи за производството на вино. Най-известното име, останало в историята от онези времена, е на монаха Дом Периньон, без който шампанското не би било такова, каквото го познаваме днес.

През XIX в. парните кораби бързо пресичат Атлантика, което подтиква бурното развитие на търговията между Стария континент и Новия свят. Наред с ползите, това донася големи негативи за лозарството. Ужасната въшка, която се развива по корените на лозата и я унищожава, към нея американските сортове имат "търпимост", прескача с бързите кораби океана и напада първо лозите в Южна Франция. Постепенно заразата пламва в цяла Европа и унищожава лозарството на континента!

Единственото спасение е европейските сортове да се присаждат на устойчивите американски подложки, което става бавно. През това време САЩ се утвърждават като най-големия производител на вино, което създава тежък проблем за хората. Алкохолът там се пие така, както днес в Русия. Държавата взема мерки и въвежда сухия режим, който официално приключва през 1933 г. Това дава възможност на Европа да се съвземе и да стане отново лидер в лозарството и винопроизводството, като Франция, Италия и Испания и до днес запазват положението си на топпроизводители.

Тъпкане на грозде

КОИ СА ШАМПИОНИТЕ

1 **CHATO LAFITE, 1787 Г. ЕДНА БУТИЛКА СТРУВА 156 450 ДОЛАРА, ЕДНА ЧАША Е 26 075 ДОЛАРА. СМЯТА СЕ, ЧЕ Е БИЛО ПРИТЕЖАНИЕ НА ПРЕЗИДЕНТА ТОМАС ДЖЕФЕРСЪН И Е ПРОДАДЕНО ОТ АУКЦИОННАТА КЪЩА "КРИСТИС" В ЛОНДОН ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ 1985 Г.**

2 **IMPERIAL OF SCREAMING EAGLE CABERNET, 1992 Г. ЕДНА БУТИЛКА СТРУВА 62 500 ДОЛАРА, 1 ЧАША - 10 417 ДОЛАРА. ПРОДАДЕНО Е НА БЛАГОТВОРИТЕЛЕН ТЪРГ ПРЕЗ 2000 Г.**

3 **JEROBOAM OF CHATEAU MAUNTON-ROTHSCHILD, 1945 Г. ЕДНА БУТИЛКА - 51 783 ДОЛАРА, 1 ЧАША - 8631 ДОЛАРА. ПРОДАДЕНО Е ОТ АУКЦИОННАТА КЪЩА "СОТБИС" В НЮ ЙОРК ПРЕЗ 2007 Г.**

У нас - тежки времена, но и добри времена

Българската държава, създадена през 681 г., приема традициите на лозарството и винопроизводството. При знаменития хан Крум (803-814), при който България граничела с Франкската империя на Карл Велики, виното било на такава почит, че дори с него се прекалявало. Народът и управниците често така се напивали, че ханът бил принуден да изкорени лозята по нашите земи. Оттогава е и легендата за храбрия юнак Мавруд, който на площада пред двореца спасил красивата дъщеря на хана от разбеснял се лъв. Ханът видял колко е силен и разбрал, че това е така, защото майка му го отгледала с гроздето и виното от тайно оставената в двора лозница. Тогава той заповядал да разсадят лозата отново и я наредъл мавруд. Така се възродило лозарството у нас.

Амфора-ритон за вино от Панагюрското златно съкровище

С покръстването на българите през 865 г. от цар Борис I църквата поела под крилото си винопроизводството и у нас, като го доразвива. Дори канонизира за светец св. Трифон Зарезан на мястото на тракийския Дионис.

По време на османското владичество настъпват тежки времена за винарството у нас, защото ислямът забранява алкохола. Но все пак вино се произвежда, обаче само за домашна употреба.

След Освобождението се въвеждат новите научни открития във винопроизводството и за 20 години, до началото на XX в., вече са изградени основните винени райони у нас. Това са Сухиндол, Сливен, Ловеч, Стара Загора, Плевен, Чирпан, Мелник. Те изнасят продукцията си и се прочуват в цяла Европа, дори самият Чърчил всяка година поръчвал по 2 бурета мелнишко вино, а той е бил сериозен ценител.

Лекарство за болния, но и за... здравия

Лечебните и диетичните свойства на виното са получили признание в течение на хилядолетия, дори в Библията се отбелязва лекарствената сила на виното, като Свети Петър съветва Тимотей "...да не пиеш вода, но употребявай малко вино за стомаха си". Според Хипократ (460-377 г. пр. Хр.), наричан Бащата на медицината, виното е приспособено по удивителен начин към организма на човека - както на здравия, така и на болния! А Гален (129-216 г. сл. Хр.) наблягал на хранителните и тонизиращите свойства на напитката.

Последните научни изследвания доказват, че червеното вино, благодарение на съдържащите се в него алкохол и безалкохолни фитохимикали, намалява риска от сърдечно-съдови заболявания, рак на гърдата, на простатата и на белите дробове, забавя развитието на някои дегенеративни неврологични заболявания като болестите на Алцхаймер и на Паркинсон. Въпреки това много е важно количеството, което човек пие - ако се превишава препоръчаната дневна доза, то ще има обратен ефект. Прието е за допустимо 1 чаша червено вино (150 мл) за дамите, 2 чаши (300-350 мл) - за господата.

Документирано е, че умерените количества алкохол повишават добрия холестерол и разреждат кръвта, което се смята за една от главните сърдечно-съдови ползи от виното. Безалкохолните фитохимикали във виното, като флавоноиди и ресвератрол, действат като антиоксиданти и предотвратяват клетъчните щети в тялото. Доказано е, че ресвератролът пречи на съсирването на кръвта и образуването на плаките в артериите чрез промяна на липидния профил и високозитет на кръвната плазма.

Последни проучвания показват, че ресвератролът може да произведе мощни антитромботични агенти, които подобряват здравето на сърдечно-съдовата система и така понижават риска от коронарни болести на сърцето. Червеното вино и това, произведено в по-хладен климат, е с по-високо съдържание на ресвератрол.

Червеното вино съдържа и мелатонин, който подобрява съня и предпазва кожата от стареене и рак. Тъй като има противовъзпалителни свойства, то предпазва дори и от настинки.

През 1992 г. д-р Серж Рено обърнал внимание на данните, че хората във Франция по-рядко страдат от сърдечни заболявания в сравнение с тези от Северна Европа, въпреки че нямало разлика в количеството мазнини в храната на двете групи. Той нарекъл това "френски парадокс" и го отдал на средиземноморската диета и най-вече на червеното вино. Бил прав.

А Джон Стайнбек е казал: "Малко любов е като малко вино - прекаляването с едното или с другото сериозно вреди на здравето!" В тази констатация е безпогрешен, защото за да има полза от червеното вино, то трябва да се употребява умерено.

„Концентрирано", зейла или гроздова ракия

От исторически данни можем да заключим, че древната тракийска зейла е била високоалкохолна напитка. Ето защо нашите предци не са съхранявали продължително виното, просто останалото количество го сервирали на зейла, което можела да се съхранява много дълго време и при всякакви условия. О, да, древните траки са били на "ти" с дестилацията. Доказателства? Колкото искате!

Нека да се доверим на Омир, който в своята "Одисея" разказва как едноокият великан Полифем заспал, когато погълнал от божествената напитка на траките, сипана му от Одисей и спътниците му. Всъщност става ясно, че великанът Полифем е пил зейла, което обяснява как гигант като него, превъзхождащ в пъти по тегло и ръст обикновените хора, се напива толкова юнашки, че пада и заспива, което дава възможност на Одисей и спътниците му да избодат единственото му око и да избягат от пещерата му.

И пак Омир, но този път в "Илиада", описва как Афродита се грижи за пробдения от Ахил Хектор, големият син на троянския цар Приам: "...трупа му намазваше с амброзийно розово масло, та рани да няма, когато бе влачен".

Днес всеки знае как се добива розово масло - само и единствено чрез дестилация на розов цвят.

Гроздето, лозата, а и Дионис са така дълбоко почитани от дедите ни, че те дори са ги изобразявали на своите монети

И последно, но не по важност доказателство: На Дионисиевите ритуали сипвали върху горящ огън божествената тракийска напитка и по височината на луминалия пламък оракулите гадаели за бъдещето. Точно там, в перперикónското светилище на Дионис, е предсказано на Александър Македонски, че ще завладее света. А е добре известно, че само високоалкохолна напитка (с повече от 40% алкохол) може да разгори огъня, защото напитка с по-ниско алкохолно съдържание, като виното например, ще го угаси.

Едва през 1100 г. в научно издание на медицинското училище в Салерно (Сицилия) е описана първата дестилация, извършена на ирландския остров св. Патрик, но от пшеница, а не от грозде или вино, както е ставало преди това. През XVI в. холандски търговци искали да спестят разходи от транспорта на вино от прочутия винен район Аквитания (днешно Бордо) - да превозват "концентрирано" вино и после да го разреждат. Тази идея осъществил холандецът Жедеон Годе, като изварил (дестилирал) виното от района на Шарант, след което го превозил в бъчви от горен дъб до пазарите в Англия. Там доставената високоалкохолна напитка (която била хубава ракия и първа стъпка към създаването на коняка) била разреждана многократно с вода, преди да бъде изпита.

Жедеон Годе, дал име на най-старата марка френски коняк, едва ли е подозирал, че възпроизвежда технологията на древните траки, с хиляди години постара от неговата...

Да си създадеш партия...

В България политическите формации никнат и винаги си приличат по едно - лидерите им си вярват

Пламен ТОДОРОВ

Партии много, индианци малко... Наближат ли избори, всякакви месии и пророци надигат глави и си вменяват, че тъкмо те и техните последователи ще оправят страната. Последните 10, 12 или, ако щете, 25 години обаче показват една трагична картинка. Идват едни, бият тъпана, отварят устата и кошницата с обещания и си тръгват позорно забравени и натирени в ъгъла от хората. СДС се оживи на улицата сред милионната тълпа през 1990 г., днес само се развежда. Не може и един скандал да възпроизведе около себе си.

Но тези дни се роди нова партия - "България без цензура". За неин лидер с гласовете на 3211 делегати единодушно бе избран Николай Бареков. Също както, преди почти 12 години, на 6 април 2002 г. почти 1000 делегати също единодушно избраха Симеон Сакскобургготски за лидер на учредената (вече като партия) НДСВ. И също както преди 4 години - на 10 януари 2010 г., Бойко Борисов бе избран единодушно за председател на ГЕРБ.

На фона на единодушието сред делегатите на десните партии, Станишев беше избран на един от последните конгреси на БСП, състоял се на 20 май 2012 г. с гласовете на 77,42% от делегатите. Като имаше задачата да преодолее опоненти като Драгомир Стойнев, Георги Кадиев и Георги Първанов. Въпреки това БСП все гони и се стреми да поддържа едно единство, което неизменно се свързва с лидера на партията, от което страдат само редовите партийни структури... И последствията от това търсено единство на всяка цена не закъсняха - лявото пространство бе разтърсено от подновяването на проекта "АБВ", с главен инициатор Георги Първанов. Размразяването на проекта се случи в момент, в който в страната се провеждаха десетки общински конференции на БСП. Разбира се, къде вероятно самоинициативно, къде не, десетки структури на партията сътвориха декларации, в които заклеймиха постъпката на Първанов и демонстрираха вярност в партийната линия, начертана от партийното ръководство.

Партийните учредителни конгреси, особено тези на новосформиращи се партии си приличат в много отношения. Най-напред винаги се изправят избраните за лидери и приказват неща, които всеки иска не само да чуе, но и да види, че се случват. Уви, с течение на месеците и годините политици се замерват с флашки, папки, провокативни снимки от екзотични разходки и от време на време застават лице в лице с потенциалните си избиратели, за да им напомнят, че са избрани на върха на пирамидата, защото за 800 дни ще ограничат корупцията, ще вдигнат икономиката, ще решат демографската криза, доходите ще се вдигнат, така че свят ще ни се завие, а на онези "хрантутници" - депутатите, ще се орежат заплатите, колите, жените, командировките и най-накрая и те самите ще бъдат орязани наполовина. Това е все едно да гледаш 20 години "Дързост и красота" и да се надяваш, че един ден ще доживееш да видиш последния епизод на сериала. Уви, нещо винаги ще се обърка и всичко пак започва отначало.

Общото между създаването на НДСВ, ГЕРБ, "България без цензура", АБВ и която й друга партия да вземете, е, че всички лидери сами се навиват, че това което изрекат, един ден може би ще се случи:

1) Симеон Сакскобургготски изрича на 6 април 2001 г. думите: "Десетилетия наред съм живял с дълга си да ви служа. Десетилетия наред съм страдал заедно с вас за нещастната ни съдба ". За негова радост дългите години на страдание му бяха солидно изплатени през годините на управление на НДСВ.

2) Бойко Борисов през 2010 г.: "Ние сме наясно, че самоуспокоението и корупцията вървят заедно с управлението, но трябва да ви кажа, че няма да има компромис към всеки, който посегне".

3) Николай Бареков през 2014 г.: "Искаме управление, което ще си заслужим, най-малкото в два политически мандата, в средата на първия мандат ще има рязко подобрение на доходите на хората, в края на втория - ще искаме референдум за свикване на Велико народно събрание".

4) Георги Първанов влезе в твърде много обяснения, касаещи оставането му в БСП, лидерския въпрос, отношението му към ГЕРБ, той направо се "заклещи".

И както става обикновено, едни партии се раждат, други умират, трети се прераждат. Важното е, интересът към филма никога да не свършва, иначе всичко друго губи смисъл. Остават още към 4-5000 епизода, нищо, че дори последният българин през 2132 г. едва ли ще доживее да ги изгледа...

Снимка БГНЕС

Бареков май също си вярва...

Има ли бъдеще за българските медии?

Теодора КРУМОВА

В края на миналата година с участието на президента на Република България Росен Плевнелиев се проведе дискусия под наслов "Какво е бъдещето за българските медии?". Именно този опит за дискусия, защото на практика такава не се получи, ме провокира да напиша тези редове.

Напоследък стана страшно актуално да наричаме медиите четвъртата власт. По презумпция медиите са независими, свободни, плуралистични, обективни, имат за цел да информират и забавляват обществото. Е да, но само на теория. На практика обаче нещата не стоят по този начин или, иначе казано, в повечето случаи се получава така, че "който плаща, той поръчва музиката".

Преди вече повече от четири години, в първата ми лекция в университета, един преподавател каза следното: "Политиката не е всичко, но всичко е политика". Тогава се замислих над смисъла на тези думи, но дълго време не успявах да осъзная колко е бил прав. И как бих могла. Фигурата на тогава все още пресния ни премиер бе едва ли не митологизирана. По всички медии се лееха суперлативи за новия кабинет, призван да спаси страната след "разрушителното управление" на тройната коалиция, виновна за всички бедствия на света и причинила "трета национална катастрофа". И така близо четири години слушахме как Бойко Борисов гради ли, гради България. Докато през един февруарски ден не се оказа, че месианското управление на Бойко Борисов всъщност не е толкова демократично и месианско, колкото се опитваха медиите да ни внушат.

С февруарските протести от миналата година, които свалиха от власт правителството на ГЕРБ, се сложи край на мита за Бойко Борисов като "всенароден любимец" и "бащица на нацията". Изведнъж из медиите започнаха да се леят компромати за вече бившите управляващи. Скандалите се сипеха един след друг, всичко обаче остана от ден до пладне. Днес дали някой вече помни скандала с агент "Буда", подслушванията на бившия вътрешен министър, бюджет 2013 на Симеон Дянков. Медиите поне - не.

Не точно така обаче стоят нещата с новите управляващи. Казват, че признатият грях е половин грях, а вече шест месеца телевизии, радиа, сайтове и социални мрежи не спират да ни повтарят отново и отново за назначението на Делян Пеевски за шеф на ДАНС. Факт е, че само по себе си това назначение бе, меко казано, спорно, но не по-малко спорни са назначенията на тази и онази "Калинка", както и скандалът с избирането на Румяна Желева за еврокомисар. Денонощно телевизиите ни занимават с протестиращи и окупиращи, които искат оставката на правителството на Пламен Орешарски. Някак обаче между другото минава искането за оставка на президента Плевнелиев. Защо ли?

Неслучайно редовният годишен доклад на международната организация "Репортери без граници" отчита, че в индекса за свобода на медиите към февруари 2013 г. България заема 87! място, а от 2010 до 2012 г. се е сринала от 70 на 80 място в света и трайно върви надолу (2009 г. - 68 място, 2010 г. - 70 място, 2011-2012 г. - 80 място).

В съвременното общество ролята на медиите е безспорна. Факт е, че средствата за масова комуникация, било то електронни или печатни, са основният източник на информация. А българинът силно вярва в това, което чете или чува. Именно затова вниманието му може лесно да бъде насочвано в определена посока и така той става лесно манипулируем.

Честа практика в българската, иначе демократична и правова държава, е да се дава думата само на едната страна, един факт да не бъде показван от "всички гледни точки", както ни залъгват част от медиите. Кой ли не е чувал фразата: "Нали така казаха по телевизията!" или пък "Чух го по новините!" Пък иди после обяснявай, че нямаш сестра.

Монополистите на медийния пазар и влиянието, с което разполагат те, задушават медийния плурализъм и свобода, създавайки впечатлението за конкуренция в медиите, която обаче е бутафорна. Реалната конкуренция на практика се осъществява между различните медийни империи.

Въпреки всичко не можем да поставим всички медии под общ знаменател. Макар да се броят на пръстите на едната ръка, все пак има медии и журналисти в България, за които морал и етика все още важна част от журналистическата професия.

Всеки е свободен сам да определи до каква степен да се довери на информацията, която му предоставят медиите в България. Жалко е обаче, че човекът е единственото животно, притежаващо разум, а често пъти пропуска тази своя познавателна дейност, просто защото е по-лесно и по-удобно да повярва на това, което е чул, просто защото го е чул в медиите.

Последната крепост-пазач на белия дроб

Няма безобидна кашлица, категорична е д-р София Ангелова, пулмолог

Този сезон мнозина, прекарали грип, се оплакват от продължителна кашлица. Това ни накара да потърсим д-р София Ангелова, специалист по белодробни болести.

"Кашлицата е преди всичко защитен механизъм на дихателните пътища и на белия дроб. Именно в него попадат

Д-р София Ангелова

всички вредни вещества в околната среда - микроорганизми, вируси, бактерии, гъбички, хламиди, токсични вещества", обяснява д-р София Ангелова.

Каква защита е създала природата?

Преградите са няколко, докато се стигне до кашлицата - тя е последната крепост, която пази белия дроб, и щом се задейства, значи предишните са били повредени и не са съумели да спрат врага.

Първият защитен кръг, който микробът трябва да преодолее по пътя си към белия дроб, е механичен. Дихателното дърво е осеяно със стотици хиляди реснички, всяка от които извършва 1000-1500 удара в минута. Когато попаднат вредни частици (микроорганизми) от околната среда, с движението си ресничките ги връщат нагоре и предпазват белия дроб от вредното им действие. При пушачите тези реснички се парализират и дихателното дърво се превръща в гола тръба, през която може да минават свободно вируси, бактерии, вредни частици, и те попадат директно в белия дроб. Затова пушачите са много по-податливи на всякакви белодробни заболявания.

Ако механичната защита е несъвършена, както е при пушачите, включва се втората защитна стена

- имунологичните механизми

Основните клетки, които улавят веднага вредните частици, са макрофагите. Те убиват микробите, за да не стигнат до белия дроб.

Но и тези механизми може да не са съвършени. Тогава се включва третата група на т.нар.

биохимични механизми

например с отделяне на интерферон - това са вещества, които директно унищожават бактериите и вирусите. Това са бариери, които преодолява всеки един външен фактор от околната среда. Ако всички тези механизми са несъвършени, в белия дроб попадат различни частици и тогава се появява кашлицата. Тя е акт, при който организмът се мъчи да изхвърли тези вредни вещества. Но не е нормално тя да се появява, ако останалите трима защитници работят добре.

Диагноза кашлица няма

- тя не е заболяване, а симптом. Зад многообразието от имена на кашлицата - суха, дрезгава, влажна, коклюшоподобна, лаеща, пристъпна, спастична и пр., се крият действителните причини за кашлицата, обяснява д-р Ангелова. Това предопределя и по-нататъшното поведение спрямо нея - прегледи, допълнителни изследвания, необходими оздравителни мерки, насочени към основното заболяване. Не са сензация случаите, когато хора, болни от туберкулоза, разбират за това едва след рентгеново изследване, защото просто не са кашляли. "Имах пациент, който близо година кашлял "необичайно", но на моменти "отшумявала" кашлицата и той не обръщал внимание. Никой не се сетил за рентгенова снимка. Когато я направи и ми я донесе, оказа се, че има туберкулоза. Колко ли души е заразил", коментира д-р Ангелова. "Жълтата гостенка" е само единият от множеството причинители на кашлица. Опасното е, че мнозина свиквят с кашлицата, и когато лекарите открият и премахнат причината за нея, някои дори не могат да повярват, че е възможно да се живее и без да се кашля.

Кашлицата може да е

остра и хронична

Острата кашлица (продължава до 3 седмици) се причинява най-често с вируси - секрети от носа, болки в гърлото, възпалени бронхи и трахея. Но когато се овладее възпалителният процес, тя спира. Продължи ли кашлица повече от 3 седмици, това е вече ясен знак, че трябва да се търси лекарска помощ, препоръчва д-р Ангелова. По-опасна е хроничната.

- В повечето случаи причината е назофарингално стичане - няма хрема, няма стичане на секрети отвън, но когато човек легне, особено нощем, от синусите му се спуска секрет по задната стена на фаринкса, по гърлото, тогава болеduва носоглътката, а не бронхите! За да се изчисти от този секрет, човек кашля. Така се проявяват ринитът, синузитът, фарингитът...

- Втората по честота (в 56% от случаите) причина за продължителна кашлица е астмата (т.нар. кашлична астма). Тя също трудно се разпознава, необходими са специални тестове. А в началото, освен когато болният кашля, астмата не се проявява. "По-често астмата се свързва с пристъп на задух. Когато лекарят разпита пациента, оказва се, че някой във фамилията - родители, баби, дядовци, лели или чичовци, е имал астма или че самият пациент в детството си е имал алергични дихателни прояви, които явно не били достатъчно лекувани", обяснява д-р Ангелова. Препоръката й е пациентите да потърсят специалист по белодробни болести и/или алерголог. Особено когато става въпрос за дете. Често родителите дори не се сещат, че зад кашлицата може да се крие астма - "уловена" навреме и лекувана адекватно, тя може дори да премине с възрастта.

- На трето място (в 21% от случаите) е гастроезофагеалната рефлуксна болест (ГЕРБ). Независимо от плашещото си сложно наименование, тази болест невидимо присъства у податливите на простудни заболявания хора във възрастта 30-40 г. Същността й е в изхвърлянето на киселинен стомашен сок в хранопровода, особено в легнало положение, което предизвиква дразнене на неговите стени. Кашлицата понякога е вследствие единствено на това заболяване, а то може да се диагностицира с помощта на ендоскопия, рентген, или чрез измерване киселинността в хранопровода.

- Зад 5% от случаите на хронична кашлица се крият тютюнопушенето и ХОББ (хронична обструктивна белодробна болест - комбинация от хроничен бронхит, белодробен емфизем и по-късно - постоянно нарастващ задух, като с течение на времето се развива хронична дихателна недостатъчност и се стига до инвалидизация). Вече е известно, че 85% от ХОББ-аджиите са пушачи (твърди се, че медицината още няма обяснение защо само 20% от пушачите са ХОББ-аджии!).

В 3% от случаите кашлицата е от антихипертензивни медикаменти -

лекарства за понижаване на кръвно налягане

АСЕ инхибитори - при продължителната им употреба се получава набъбване на лигавицата в областта на носоглътката. Затова тези болни често казват: "Абе нещо в гърлото ми като че ли е набъбнало и ме кара да кашлям". Такива пациенти често постъпват в болница заради кашлицата и в хода на лечение става ясно, че причината за нея са АСЕ-инхибиторите. Тогава кардиолозите започват лечение с друго лекарство за намаляване на кръвното, а пациентът спира да кашля. Например и на астматиците, които са с високо кръвно, не даваме АСЕ-инхибитор. На тях не се дават и бетаблокери - те водят до бронхоспазъм, свиват бронхите.

А след антибиотици?

Антибиотиците унищожават заедно с вредните бактерии полезните микроорганизми в червата, което води до отпадналост. Възстановяването на микрофлората не е лесен и бърз процес. Условно може да бъде разделен на 3 етапа. През първия силно се ограничава употребата на бял хляб, тестени и сладки храни. През втория трябва да бъдат унищожени живеещите в червата вредни микроби и затова е добре да се консумират повече лук, чесън, ябълки, зелен чай. Много полезни са и отварите от лайка и жълт кантарион. По време на третия етап в менюто трябва да бъдат включени млечни продукти. За най-добър ефект те следва да се ядат/пият сутрин на гладен стомах или вечер преди сън.

МРЪСНИТЕ НОКТИ СА ПРИЧИНА ЗА 1/4 ОТ БОЛЕСТИТЕ

Според експерти от Великобритания под ноктите на човек може да бъдат намерени много опасни бактерии, които са причина за заболяванията при 25% от мъжете и 15% от жените. Най-често болестотворните организми се появяват заради лоша хигиена, контакт с домашни животни и сурово месо, твърдят специалистите.

ПАНИКАТА Е НАЙ-ДОБРИЯТ ПРИЯТЕЛ НА ИНФЕКЦИИТЕ

Есента е най-тежкото време за тревожно-мнителните хора. Баналните сезонни настинки предизвикват в тях паника. Обикновените симптоми се "разчитат" почти като смъртоносни: кихане - "това може би е птичи грип", кашлица - "това не е ли туберкулоза", а температура дори под 38 градуса е "задължителен симптом за пневмония".

Болестите нападат често и тези, които не вярват на лекарите, нито в медицината. Именно това са редовните посетители на всевъзможните знахари и "целители".

Хипохондрията е вид натрапчивост, която сама по себе си може да се превърне в сериозно психично заболяване. Хипохондриците често стават жертва на лекарствена алергия, дисбактериоза и намаляване на имунитета на фона на злоупотреба с лекарства. Много изследвания твърдят, че лечението на заболяването зависи само 15% от лекарите, а 85% - от отношението на човека към проблема със здравето и вътрешната му нагласа.

Често мислите за болестите се пораждат от усещането за самота, ненужност и подсъзнателното желание да привлечем към себе си внимание. Това се лекува с грижи за другите.

Да пощадим ставите си

Хората, които се опитват по различни начини да "разработят" болната става, всъщност правят голяма грешка, смятат чуждестранни експерти. Особено тежки последствия това "лечение" може да има при коксартроза – поражение на тазобедрената става. Бягането, продължителните разходки, лечебната физкултура, карането на колело, пълзенето по колене и ударите по ставата вместо полза водят до нейното по-нататъшно разрушаване.

Ако използвате бастун, можете да забавите протичането на болестта и да облекчите работата на ставата.

Лазерът, ултразвукът, токовете с висока честота, електрическите полета и т.н. не трябва да се прилагат в случаите, когато в ставата се появява течност или засилваща се болка.

Физиотерапията може да се провежда само когато ставата не е възпалена. Що се отнася до масажа, то болната става може да се масажира, но много внимателно, за да не се предизвикат възпаления на тъканите ѝ (артрит).

Вместо топлинните процедури при изостряне на артрозата се препоръчва да се използва изстудяване. Поставете върху болната става за 20 минути хавлиена кърпа, а върху нея - пакет с лед. Студеното намалява отока, облекчава болката и подобрява кръвообращението.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

ПЪЛНИ АБСУРДИ

Лозан ТАКЕВ

Вече сме и с европейска виза -
визията още е юнашка...
Уж сме неграмотни,
а излиза -
всеки е с тефтерче
или флашка!?

Йонко Бонов

ДОСТОЙНА СМЯНА

Радваме се на потомци -
пръкнаха достойни смени -
сред юначните ни момци
имаме си мутри доайени.

РОДНА СТРЯХА

Колко светла стана
родната ни стряха -
даже керемидите
от нея ни обраха.

Принцът от мечтите

Сава КРЪСТАНОВ

Маца Кожухарова определено минаваше за красавица. Дълги стройни крака, издължена шия и добре оформен бюст. На всичкото отгоре беше блондинка със сини очи. Мъжете я заглеждаха, правеха й намеци, дори директни предложения, но Маца със смях ги отклоняваше. Някой я считаха за надменна, други говореха, че е фригидна. Всъщност тя не харесваше съвременните мъже. Повечето правеха кореми от преяждане, прекаляваха с алкохола и цигарите. Годините минаваха и Маца стигна двадесет и петата. Принцът от приказките, за който тя мечтаеше, все не идваше. И ето, днес в късния следобяд си тръгна от работа. Обичаше да върви пеш и неусетно стигна Лъвов мост. Спря пред лъскавата витрина. Отвътре златото грееше като небесна светлина. Пръстени, верижки, колиета. След дълго съзерцаване Маца се обърна с въздишка на съжаление и в този момент до тротоара спря кола. Голям, бял мерцедес, вероятно от последните модели. Стъклото се смъкна и Маца видя мъж, който й махна с ръка:

– Хайде, влизай!

Маца се отдръпна, помисли, че зад нея има някой друг. Тогава мъжът излезе от колата и се приближи. Беше висок, строен, с гъста, късо подстригана коса:

– Проблем ли има? – запита той и усмивката му разкри два реда прекрасни бели зъби. Обувките му, лъснати до блясък, приковаха погледа й.

- Познаваме ли се? - попита с учудване Маца.

– Не, но ще се опознаем добре. Двеста евра, добре ли е?

– Двеста евра, за какво? – дигна глава Маца и самоувереният му поглед я разтърси, та това беше образът, който тя беваяла още от приказките в детските си години, ето, най-после се появи.

– Двеста евра за стандартен секс! – гласът на мъжа я стресна и тя се върна в реалността.

– Сбъркали сте адреса, не съм от тези!

Мъжът се приближи и Маца усети скъпия парфюм.

- Застанали сте на мястото, където обикновено застават, за да си търсят клиенти „красавиците на нощта“ – стъписа се и онзи от мерцедеса. - Искам да поправя грешката си с една покана на кафе.

- Не, не! Оставете ме! – само това успя да каже Маца и тръгна към гарата.

Мъжът подкара колата успоредно с нея. Стигнаха светофара и червената светлина ги спря и в този момент изригна страхотен взрив и колата се разхвърча на парчета.

Когато отвори очи, Маца дълго време не разбираше къде се намира. Лежеше в болничното легло, без да може да помръдне, и гледаше белия таван над нея. В един момент до нея се появи медицинска сестра:

- Полицейският инспектор иска да те пита нещо.

Приближи се и полицаят, наведе се към лицето й и я попита знае ли, че мъжът с мерцедеса е наркодилър. Маца мълчеше, гледаше тавана и накрая промълви:

– Наркодилър?! А приличаше на моя принц от приказките!

Анатолий СТАНКУЛОВ

ПлеВЕТОнелиев - винаги в подкрепа на правителството

Проблемите не са лингвистични!

Доц. Езиковедка БЕЖАНСКА

За не знам коя поредна година езиковедът д-р Владислав Миланов и негови студенти от Софийския университет изследват езика на така наречения български политически елит. И за не знам коя поредна година, слушайки и записвайки изказвания в парламентарната зала, радиопредавания, телевизионни интервюта, дебати, обръщения и заклинания, младите филолози стигат до едни и същи изводи. А именно, че повечето от нашите водачи народни трудно се справят с книжовния български език, трудно се отърсват от родния си диалект. Използват думи като “гулями”, “опридилени”, “кво”, “министерству”, “инвиститури”, “катигория”, “думътъ”, “синтизирам”, “единайси”, “фърлих”, “фанах”, изобщо речта им е пълна с готови примери за учебник по диалектология, които примери да бъдат поставени редом с класическите “увсъ” (овца) и “По пъкя, по пъкя, чи – в Кокил” (По пътя, по пътя, та – в Котел), с които студентите най-много се забавляват.

Освен това изследователите са установили, че политиците твърде много използват паразитни изрази като “разбира се”, “естествено”, “как да кажа”, “очевидно”, а също и клиширани думи и фрази като “прозрачност”, “визия”, “приоритет”, “политическа воля”, “ангажимент”.

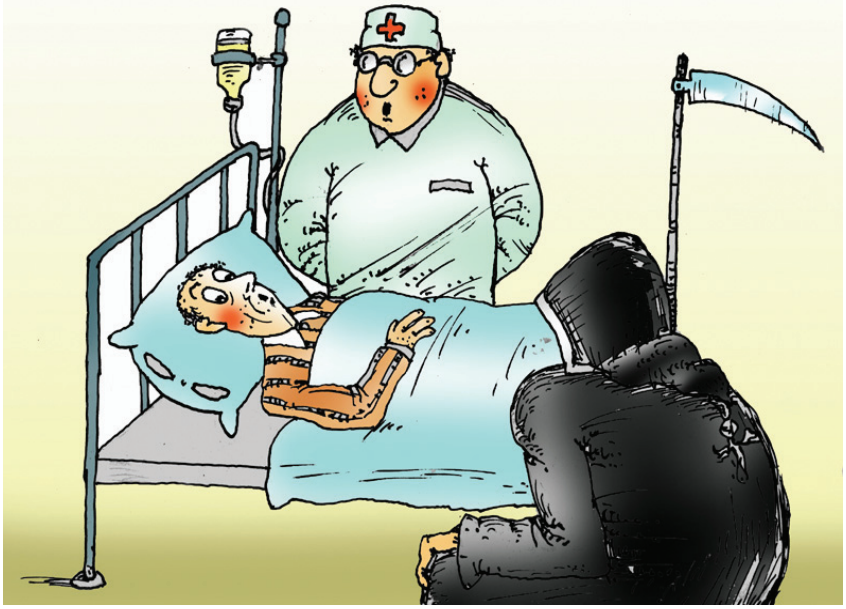
Друг извод, до който те са стигнали, е, че използвайки клишета, паразитни изрази и диалектна лексика, представителите на политическия ни елит могат да говорят (понякога с часове), без да кажат нищо. Това също е любопитно наблюдение.

Но, уважаеми д-р Миланов и вие, скъпи мои млади научни работници, при вашия многогодишен анализаторски труд не забелязахте ли още една съществена подробност? Да, да, да точно за това става дума!

Не забелязахте ли, че на диалект или не, с клишета или не, повечето от родните ни политици говорят едно, а вършат съвсем друго?

Което, мисля си, е много по-голяма беда от техните чисто лингвистични проблеми и несъвършенства…

Николай АРНАУДОВ

- Бай Пешо, ще плащаш ли или да те оставя на нея!

ЗА МЕЧКИТЕ, ВЪЛЦИТЕ И СЕЗОНИТЕ

Божидар ТОМОВ

На децата дали да пишат съчинение за зимата в училище. Иванчо написал: Зимата дойде. Локвите замръзнаха. Вълците спряха да правят секс. Аз даже малко го цензурирам, но горе-долу това написал Иванчо, а учителката рекла: Ама не може така, Иванчо! Той отговорил: Нали? И аз това казвам – не може. Пързалят им се лапите.

Както се вижда, през зимата положението на вълците никак не е добро – ни секс, ни кекс. А при мечките другояче стоят нещата – зазимее и лягат да спят. Затова мечките се събуждат чак през пролетта. Вълците им викат: Много беше лошо през зимата, студ, сняг... А мечките: Какво е това – сняг? А бе едно бяло, дето пада от небето, застила земята, следите ти остават по него и ловците те погват и ако те стигнат бум-тряс и те няма. Бум-тряс? И защо това? Убиват те и толкова. Ние не сме защитени от законите като вас мечките. Ами така сте си постлали, отвръщат мечките и отиват да търсят медец или ягодки.

И тука се сещам за мене си – сняг, студ, а пък аз буден, идат някакви по следите ми и – бум-тряс, дай пари за това, дай пари за онова, секс не правя, защото не само лапичките ми, а цялото земно кълбо се хлъзга под мене. И не съм защитен от закона, макар че за разлика от вълците нищо не съм си постилал.

Искам да съм като мечките. Да се събуждам през пролетта, да излизам от бърлогата си и да търся медец и ягодки. Да ме защитават законите и на ловците да показвам среден пръст, изобщо лапичките ми да са само със средни пръсти – на на тоя, на на оня, глейте си работата, аз отивам за медец и за ягодки. Пък дори да имам по-различен късмет – да съм в зоологическата градина. Е, там вече нека бъда и като вълците. Показват ме на дечицата, наричат ме Кумчо и подхвърлят вкусна мърша, макар че, чувал съм, вкусната мърша я изяждат почесто гледачите, а на вълците дават какво ли не. И на какво ли не ще се съглася, щом няма сняг, а отоплена бърлога, щом няма бум-тряс и разни псета да те гонят.

Ако ли пък стана мечка, аз и в цирка съм готов да се показвам. Да правя там разни номера, каквито ми кажат. И сега, докато съм човек, аз също правя само онези номера, които ми нареждат да правя. Само да опитам някой номер, който сам съм си измислил и веднага следват наказания. Най-малкото – лишават ме от кекс и от секс. А за необходимостта от тези две неща говорих в началото на моите разсъждения. Изобщо много лесно се поддавам на дресура, защото дължко съм живял.

Ето на какви сравнения ме навежда зимният сезон, а за пролетта какво да мисля? За мечките пак ще има медец и ягодки, а за мене – кой знае какво.

Виц Вариете

Връща се мъж от командировка, поглежда в гардероба и издърпва оттам любовника, крещейки:
- Колко пъти ще ти казвам, бе? Няма я вече тук! Разведохме се!

Литературни новини:
Малко хора знаят, че Пауло Коелю пише своите книги, използвайки статусите на петнадесетгодишни разочаровани от живота ученички.

Отива един мъж при психолог.
- Какъв сте по професия? - пита психологът.
- Автомобилен механик съм.
- Добре, в такъв случай, легнете под кушетката и се отпуснете...

- Намерих си портфейл!
- Твой?
- Не, с пари!

Знаете ли, че:
Ако ви е провървяло с мъжа, това не означава, че и на него му е провървяло с вас.

Жена сварила мъжа си в стриптийз клуб.
- Какво правиш тук?
- Дойдох да погледам какъв сутиен да ти купя!

- Ах, колко беше хубаво, Пешо!
- Аз не съм Пешо, а Иван!
- Как, нима днес е вторник?!

- Съседке, няколко пъти видях, как вашата дъщеря се качва с един моторист и запрашват към близката гора... Не се ли притеснявате, че може да се случи нещо недобро?
- Ха, че какво може да се случи? Нали и двамата са с каски!

- Чу ли, китайците са почнали да дават доживотна гаранция на автомобилите си!
- Стига бе, толкова ли са подобрили качеството?
- Не, спряли са да слагат спирачки...

- Мамо, сладоледът по-полезен ли е от кренвиршите?
- Синко, даже пушенето е по-полезно от кренвиршите!

Мъж в магазина:
- Дайте ми 329 грама салам, 246 грама сирене и 391 грама захар.
Продавачката му дава салама, сиренето, захарта и една опаковка презервативи.
Мъжът:
- Презервативи? Не съм искал презервативи.
- Такива изроди като теб не трябва да се размножават...

Знаете ли, че:
Ако на Титаник не беше Леонардо ди Каприо, а Брус Уилис, то нямаше да потъне Титаник, а айсбергът.

Съдия пита свидетел:
- Давали ли сте вече показания под клетва?
- Да, но за тях вече излежах...

В чудния свят на законотворчеството:
Издаден е закон, според който се забраняват продажбите на алкохол и цигари на по-близо от сто метра от училищата. Разбира се, че учениците няма да спрат да пият и пушат, но поне ще почнат да тичат!

Знаете ли, че:
Любовта е като огъня, но дали ще стопли сърцето ви, или ще изгори къщата ви, са две отделни неща...

Полов живот:
Тя беше толкова ненаситна, че на гроба й пишеше:
"За пръв път си легна сама!"

Студент е на изпит по логика. Професорът го извиква и го пита:
- На самолет има 500 тухли. Ако падне една, колко остават?
Студентът:
- 499.
Професорът:
- Вярно! А с колко стъпки ще вкараш слон в хладилник?
Студентът:
- С три - отваряш хладилника, пъхаш слона, затваряш хладилника.
Професорът:
- Вярно! А с колко стъпки ще вкараш жираф в хладилник?
Студентът:
- С четири - отваряш хладилника, вадиш слона, пъхаш жирафа, затваряш хладилника.
Професорът:
- Вярно! На рождения ден на лъва са отишли всички. Кой не е?
Студентът:
- Жирафът. Той още е в хладилника.
Професорът:
- Вярно! Баба иска да прекоси блато с крокодили. Там има ли крокодили?
Студентът:
- Не, защото всички са на рождения ден на лъва.
Професорът:
- Вярно! Бабата тръгва да прекосява езерото, но умира от какво?
Студентът:
- Ами потънала е.
Професорът:
- Не позна! Помниш ли тухлата от първи въпрос?

Един мъж написал писмо до малък хотел, където смятал да отседне по време на почивката си. Той писал: "Много бих желал да доведа кучето си. То е чисто и се държи много добре.
Бихте ли позволили то да остане в моята стая през нощта?"
Собственикът на хотела изпратил отговор незабавно, в който се казвало: "От много години поддържам този хотел. Никога не съм имал случай куче да откраднe хавлии, завивки за легло, сребърни прибори или картини от стените. Никога не ми се е налагало да гоня куче през нощта за това, че се е напило и нарушава реда. Никога не се е случвало куче да избяга, без да си плати сметката. Така че вашето куче е добре дошло в хотела ми. И ако то може да гарантира за вас, вие също сте добре дошъл!"

Из дневника на извънземен:
Ден 45. Дойдоха някакви американци, за 4 часа ни разбиха бункера. Почерпиха ни с хамбургери. Вкусно, но не стигна за всички - изядохме ги.
Ден 81. Сега пък японци някакви с нанотехнологии и за два часа ни разбиха бункера. Почерпиха ни със суши. Вкусно, но не стигна за всички - изядохме ги.
Ден 153. Долетяха българи. С помощта на лост и някаква майка (ама много пъти) за две минути разбиха вратата. Всички ядохме шамари (че не сме отворили). Не беше вкусно, но имаше за всички.

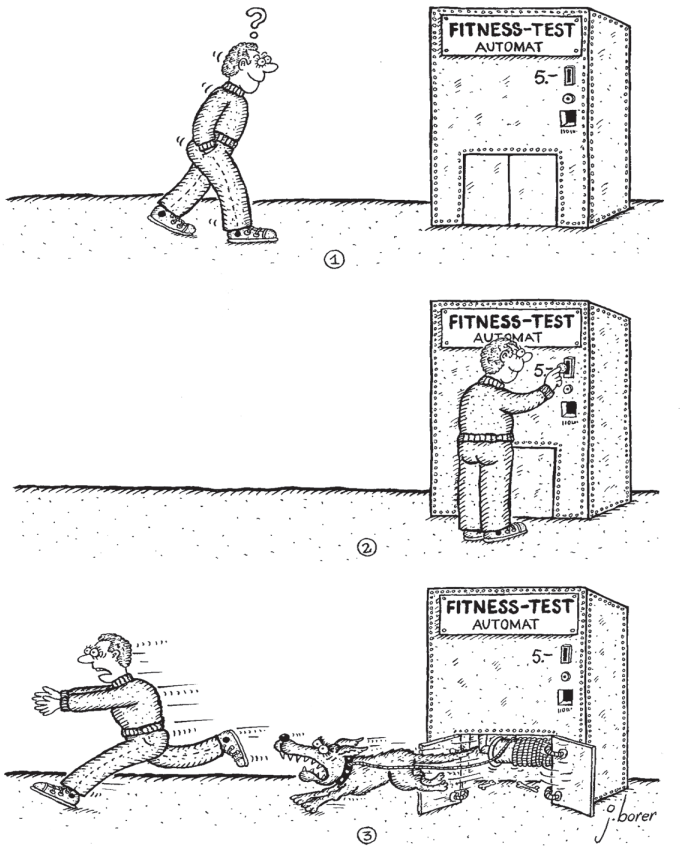
В дискотеката бутнах един, оня ми се извърта и вика:
-Къв ти е проблемът, бе?
И аз като започнах да му изброявам... Вече трети ден плачем...

Намерил някакъв стара бутилка на брега на морето и гледа вътре - дух. Търкал бутилката - никакъв ефект.
Търкал час, два, и накрая от бутилката се чул отегчен глас:
- Извади тапата бе, идиот...

Модерни времена:
- Защо Интернетът ти е бавен?
- Защото или синът ми сваля порно, или дъщеря ми качва!

Еврокласици

Йоханес БЕРГЕР - Швейцария

Знаете ли, че:
Когато Господ разбрал, че не може да следи за всичко, създал съседките.

Пратили две кучета и една блондинка в космоса.
На всеки час – повикване от земята:
- Шаро!
- Бау!
- Натисни червеното копче!
Шаро натиска червеното копче.
След още един час:
- Черньо!
- Бау!
- Натисни синьото копче!
Черньо натиска синьото копче.
След още един час:
- Блонди!
- Бау!
- Недей ми лая, ами нахрани кучетата и не барай нищо!

Изпитване на нови лекарства. Пациентите са разделени в две групи - експериментална и контролна. Един пациент отишъл при лекаря и казал:
- Докторе, защо сте сменили лекарството ми?
Докторът учуден отговорил:
- Какво те кара да мислиш, че съм го сменил?
- Знаете ли, преди, когато изхвърлях хапчетата в тоалетната, те плуваха, а сега изведнъж започнаха да потъват.

Съпруг казва на жена си замислено:
- Скъпа, ти забелязваш ли, че в последните години зимата в България не е толкова тежка?
- Не забелязах, скъпи, ние вече пета година сме в Испания.

Руснак и американец си говорят:
- Дмитрий, при нас е минус четиридесет градуса! Стоя на спирката и замръзвам до смърт! Какво правите в Русия в такъв студ, когато няма дълго време автобус?
- Мъжете пият бира, а децата ядат сладолед...

Обиколката на Франция.
Колоездач се откъсва от групата и дълго време кара съвсем сам по празните пътища.
Изведнъж усеща, че някой го настига. Натиска яростно педалите, но не може да се откъсне. Примирен, той се обръща назад и вижда, че след него кара строшен велосипед небръснат тип с омазано яке.
- Как мислиш, момче... - казва задъхан типът. - Ще стигнем ли, преди кръчмата да е затворила?

Забутано село в планината:
- Дядо, на колко години си? Пиеш ли, пушиш ли?
- На сто и осем съм вече. И пием, и пушим, чедо. Инак нема умиране.

Драма:
Шефът забрани да се пие в офиса след работа. Сега всички пият в работно време...

В чудния свят на семейните:
Мъж се нахвърля с нож върху жена си, а тя крещи:
- Скъпи, защо всеки мъж в гардероба подозираш във връзка с мен!

Знаете ли, че:
Днес караш със 120,
утре те возят с 20.

Две приятелки:
- Ще се омъжиш за него заради парите му ли?
- Не. Даже не знам точно колко милиона има.

Знаете ли, че:
Идеалният мъж винаги е женен за друга жена.

Една костенурка се катери по дърво, стига до върха, скача, помахва с лапички и пада. Така няколко пъти...
На съседното дърво две птички си говорят:
- Абе, дай вече да й кажем, че е осиновена?

- Представи си, значи?! Вчера Пешо се върнал по-рано от командировка и хванал жена си с любовник. Убил ги двамата, а после и себе си!
- Ужас!
- Можеше и по-зле да бъде. Завчера аз бях при жена му...

Кът на философа:
Прибираш се вкъщи, правиш си кафе, сядаш на дивана и наоколо тишина... И всеки от нас сам избира какво е това: самота или свобода!

Кулминационен момент в индийски филм:
- Ще те убия, но първо аз и моите четиридесет слона ще потанцуваме...

- Младоженецът може да целуне булката...
Той я гледа смутено, гостите притихват и се чува гласът на майката на младоженеца:
- Смело, мама разрешава...

Виц Вариете

ПЕГАС

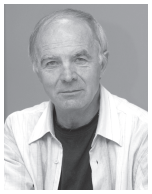
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014, БРОЙ 026

От редактора

Културата - в малко по-секси светлина

Борис ДАНКОВ

Каква да бъде българската култура - елитарна, затворена в кула от слонова кост (!!), която да работи за "чистата идея", или да е по-агресивна и да обслужва пазара, бизнеса и тъй наречения комерсиален интерес? - такава бе темата, върху която дискутираха оня ден група елитни специалисти в предаването "Денят започва с култура" на БНТ. Важна и интересна тема. Особено като се има предвид, че досега - в годините на прехода - нито един екип на Културното ни министерство не се е нает да отговори на този фундаментален въпрос.

И какво казаха участващите в ТВ-дискусията на БНТ спецове? Ами много и най-интересни неща. Така според културолога Николай Колев, запален поклонник на ексцентричния японски писател Юкио Мишима, на културата трябва да се вмени по-голяма публичност и да се разглежда в "малко по-секси светлина". Според фенката на псевдомарксиста Славой Жижек и италианския медиавист Франко Берарди - Антоанета Колева, шефка на издателска къща "КХ": "високата култура" трябва да се "огъвкави" чрез "съблазняване на сетивата от медиите", като се "вдигне над телата и секса" (оле-ле!) Далече по-недвусмислено бе мнението на главния асистент от Философския факултет на СУ "Св. Климент Охридски" Петър Горанов, според когото "културата, общо взето, пречи да се мисли" (пречи я!), но все пак за предпочитане е "хубавият поп" (разбирай - попкултура, а не свещеник - бел.авт.)

Така след "палавите" вмятания на двамата водещи - Антоанета Колева открехна зрителите за това, че "високото изкуство излиза на улицата в рамките на социалния протест". Е, ми да, спомнете си маската на Найо Тицин, бялото пиано до Царя, театралните скечове пред НАТФИЗ, героичните пози на Йоло Денев!! Покрай разгорялата се културна дискусия се разбра още, че "Христо не е българин", че сериалът на БНТ "Под прикритие" е "една много добра попкултура", че мутрите притежават "средиземноморски характер", че Мадона ще прави клип с ръкопашен бой на двете пънкарки от "Пуси Райът", че "културата изпълнява политическа функция". Изпълнява я - това го е знае дори другият Николай Колев - Босия. Остава някой да отговори на въпроса що е култура и има ли тя почва у нас.

ИЗТОК-ЗАПАД

Операта театър в Рим... стачкува

Стачка на артистите е провалила премиерата на спектакъла, включващ двете едноактни опери на Морис Равел "Испански час" и "Детето и вълшебствата" - съобщиха световните информационни агенции.

Причина за стачката е тежкото финансово състояние на най-големия италиански оперен театър, чийто дефицит през миналата година се равнява на 10 млн. евро. Поради липса на средства оперният синдикат е взел решение да бъде спряно поставянето на нови спектакли и да бъде отложено гостуването на театъра в Япония под ръководството на прочутия диригент и художествен ръководител на операта Рикардо Мути.

Това не е първи протест на италианските оперни синдикалисти - припомнят културните наблюдатели. Заплашено от стачка бе откриването на новия сезон на Римския оперен театър с премиера на операта "Ернани" под диригентството на Рикардо Мути. През 2012 година поради стачка на танцьорите и балерините бе прекъснато представлението на балета "Ромео и Жулиета". Преди три години, поради тежкото финансово състояние, управлението на операта бе поверено на извънреден комисар, назначен от кметството на италианската столица, а преди по-малко от месец новият административен директор на театъра Карло Фуортес е съобщил за... недостига на 10 млн. евро.

Рикардо Мути

МЕТРОНОМ

Гърма Ифрашеуа свири за България

Салонът на Националната музикална академия "Панчо Владигеров" на бул."Евлоги и Христо Георгиеви" 94 се оказа тесен за концерта на етиопския пианист Гърма Ифрашеуа. Да чуят виртуозните изпълнения на известния музикант и композитор бяха дошли много студенти и преподаватели от консерваторията, но и множество граждани, фенове на класиката.

Възпитаникът на проф. Атанас Куртев започна своето представяне доста нестандартно. Още преди да е започнал неговият концерт, той се обърна с думи на благодарност към своя учител и преподавателите от академията, като ги дари с национални етиопски сувенири. Благодаря на проф. Ат. Куртев, че ме създаде като музикант. Дължа благодарност на музикалната академия, където се чувствам като в свой дом. Искам Етиопия да знае какво ми е дала и направила за мене България - сподели пианистът, след което започна своя концерт с участието на Ивайло Данаилов (цигулка), Валентин Тошев (виола), Любомир Ников (виолончело) и Михаил Живков (кларинет).

СНИМКА МАРИЕТА ТОМОВА

Цветя за големия пианист от България

Изпълнени бяха творби на Гърма Ифрашеуа върху основата на етиопски народни песни: "Elilta" ("Вик на радост"), "На майстора", "Съюз", "Надежда", "Блус" и "Прошка", посрещнати от публиката с ръкопляскания, а накрая със ставане на крака и възторжени възгласи.

ГАЛЕРИЯ

Емил Попов и Даниел Дянков превзеха „Арте“

Известният скулптор проф. Емил Попов е подредил най-новата си колекция от фигури в столичната галерия "Арте" (бул. "Раковски" 183А). Заедно с тези творби известният майстор на металната пластика показва и фотоси от своето неотдавнашно гостуване в Индия, където той участва в мащабния проект "Денди мемориал", посветен на Махатма Ганди. По време на състоялия се в края на миналата година пленер 40 скулптори от различни страни са изработили по две двуметрови фигури на известния индийски духовен водач и мислител. Сред тях със свои фигури на "индийския гуру" се е представил и Емил Попов.

В галерия "Арте" е подредена и колекцията от живописни платна на русенския художник Даниел Дянков, известен със своите минималистични ракурси и творби върху избрана хартия, с впечатляващия колорит и поетична наситеност на създаваните от него живописни платна и графика.

Това е второ съвместно представяне на двамата художници, след тяхното гостуване миналата година в пловдивската галерия "L'Union".

Изложбата "Тела и идоли" на двамата творци в столичната галерия "Арте" ще бъде отворена за посетители до 11 февруари.

ПРИЗ

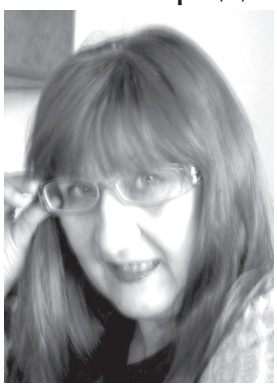
Българска хайку поетеса с японски награди

Хайку на поетесата Станка Бонева е сред четирите наградени тристишия в 15-ото годишно издание на конкурса на Международната хайку асоциация (Haiku International Association), който се провежда от 1999 г..

След селекцията творбата на Станка Бонева е преведена на японски от известния хайку поет Тошио Кимура, а резултатите от конкурса са обявени в Токио. Това е първата награда за български автор на престижния конкурс.

В тазгодишното състезание са участвали 784 хайку на японски автори и 570 на автори от други страни. Останалите трима наградени са от Хърватия, Швейцария и Полша, присъдени са и 8 почетни отличия.

Талантливата варненка защитава авторитета на българското хайку и в друг престижен конкурс - "Майничи хайку контест", 17-о издание. Жури в състав проф. Тору Хага, експерт по сравнителна литература и култура, и проф. Исамо Хашимото, специалист по англоезична поезия, определя на Станка Бонева втора награда (в конкурса участват повече от 1200 хайку на поети от различни страни). С почетен диплом в същото състезание са още двама българи - Петър Чухов и Елена Владова.

Поезия

Нови стихове от Лиляна Стефанова

Ще минат двама

На ПАНКО АНЧЕВ

Безцветни погледи.
Унили жестове.
Безверие прилепчиво като грип.
Седя на кафе в Градската
и кашлям досада.
Заразата пълзи.
Без съпротива по въздушен път -
един на друг - безразличие,
бездушие в нелепа гримаса,
“не ми пука” -
като захвърлена опаковка чипс
и пльоснат на плочника сладолед.

Опасна епидемия,неизлечима.
Енерия - в кома.
Помръкнала гордост, вехти желания.
Безпътица.

Озъртам се с отчаяна мисъл:
почакай, след малко ше минат двама,
момче и момиче, гимназисти.
Ще спорят разпалено,
ще дишат волност,
ще разсекат с дръзки движения
унилия късен следобед,
ще викнат гневно на оня,
дето хвърли бутилка в тревата...

И ти ще изпиеш гласовете им,
като скъпо лекарство
против смъртоносна зараза
от човешко безсилие.

Страхът

Добрият санбернар,
огромната Бети,
гледа смаяно -
хората се плашат от нея!
Бавно се приближава,
умолително дава знак с опашка,
усмихва се по кучешки.
Иска да я погалят!
И страшното куче търси ласка,
топлота, милост.
Никой не смее да я докосне.

Колко сме уплашени
от насилие, от удар в засада.
Злоба да не ни ухапе,
грубост - да не ни нарани.

Тя не знае, че страхът е в нас.
Кротко чака
някой да й каже:
добро куче,
да я помилва приятелска длан.

Благородна порода,
санбернар,
другар в беда.
Спасител
в ледни планински пустини.

Само децата, най малките,
не се боят от нея.
Радват се, бързат да я погалят.
Те още нищо не знаят за злото.

Искам

На ЛИЛЯНА - моята внучка

Прости ми,
не направих тоя свят
по-хубав.
А можех ли да го сторя?
Исках.
Боях се за теб.
Грозното дебне.
Иде умора.
Вятърът,
ритнал съня ми, се киска.

Къде сбърках?
Кога хванах грешна посока?
Защо не успях?
А беше ли истина,
беше ли близко?
Оня свят възжелан
и прекрасен.
Дом за теб.
Исках.
Ако можеш, прости.
Аз вярвах. Мечтах.
Бях яростно млада,
отчаяно влюбена в риска.
Сега се страхувам за теб.
Тъй нежна и крехка,
тъй мила...
Копнях да ти дам
свят празнично весел.

Исках.

Беше малка.
Пеех ти “Люли-люш”...
Мислех, че скоро ще имаш
цялото добро на земята.
Че небето е чисто за теб,
в пелените - морето се плиска.
Сега се ослушвам.
Тъмното плаши.
Злото е будно.
Не ги победих.
Исках.

Уморена съм.
Сумрачно,
като есенен плаж.
Но ти, мой лъч,
ще пронижеш тия облаци,
паднали ниско.
И в пъкъл, и в хаос
ще намериш и път,
и следа,
и кураж.
И ще бъде
чист и красив,
като първа любов,
твоя ден, твоя свят!

Искам!

Златоносният пясък

Защо точно сега
ми напомни за старата секвоя,
за Лопушанския манастир,
за магерницата,
за пеещите чучури,
за оная омагьосана Огоста,
чиста и прозрачна,
с игривите мренки
и пъстрите камъни?

Там, още в светлото детство,
получих първия урок
от златотърсачите.
Ония мълчаливи мъже,
които от сутрин до вечер
пресяваха речния пясък.
Загадъчна, безумна игра,
в която винаги губиш.
И в ситото остават люспи
от златото на залеза.

Отдавна Огоста влачи
мръсни води,
няма ги мренките
и голите малчугани.
Няма ги мъжете с груби ръце,
хазартната игра,

малкото момиче,
което, нагазило в реката,
се учи
как да пресява златоносен пясък
от думи и звуци.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ЛИЛЯНА СТЕФАНОВА е родена на 17 април 1929 г. в София. Завършва режисура в Държавния институт за театрално изкуство, а по-късно Литературния институт “Максим Горки” в Москва. Специализира в Лондон (1965-1967). Завършва писателската програма при Държавния университет в Айова, САЩ (1980).
Авторка е на повече от 50 книги поезия, проза, есеистика, творби за деца, сред които “Обич и мъка”, “Слънцето ме целуна”, “Глас от бъдещето”, “Огнена орбита”, “Южен бряг”, “Една есен в Америка”, “Вулканите на Мексико димят”, “Япония без кимоно и ветрило”; сборниците с есета “Време и дъле”, “Пиша - значи обичам”; книгата с очерци “Светлината иде от хората”, “Свят в 33 лица”, “Другата в мен” и др. Нейни стихове са преведени на 31 езика.
Носител е на националната литературна награда “Дора Габе” (2008) и наградата за цялостен принос “Константин Константинов” (2012).

Тъгувам,
че всичко е сън,
че няма никога двамата с теб
да отидем там,
в оная легенда,
в оная красива измислица.

Неизбежно

Дните ми -
наполовина горчиви,
наполовина - сладки.

Пия цялата бдагост на цветни ухания,
радвам се на внезапна сполука,
на твойта усмивка,
на добра дума,
на препечена филийка със сиренце,
на чаша вино.

И внезапно -
угасват зениците на слънцето,
помръква хубостта на живота,
чашата препълнена с драгост -
на парчета.
Злото прекрачва прага.

Цял живот - неочаквана,
неизбежна смяна
от мъка - на радост, от слънце - на сянка,
от дивна песен - на дива аларма.

Боже, колко вълнения
преживяхме с теб двамата,
колко години, колко сезони!

И все - наполовина горчиви,
наполовина - сладки.

Сиромашко лято

Ти си моето
сиромашко лято.
Мека светлина,
преляла от теб - в мен.
Неосланено циганско лекомислие.
Лято -
Топло, шарено, благословено.
Безстрашна милувка
пред прага на зимата.
Гълтам щастие,
гладна и ненаситна
като в кухня, която ухае
на храна за несретници.

Не трепва златен листец.
Сладострастна нега
ме изпълва с измамни надежди.

Дар закъснял.
Лято на инат.
Загадъчна щедрост, слънчева милост
за сиромашката моя душа.

Режисьорът Илия Костов:

„Обществото ни свикна с опростачването...”

Младите латентно са заразени от това зло и с годините започват да го преболедуват, докато си създадат имунитет! А това вече е страшно!

Интервю на Петя АЛЕКСАНДРОВА

- Ти получи една много стойностна награда в Букурещ, съвсем наскоро, изненадан ли беше?

- Когато ми съобщиха, че получавам награда за най-добър режисьор (за филма “Слънчево”) на този международен фестивал бях на снимки в Сливен и Жеравна заради филма “Добри Желязков-Фабрикаджията”. Приятно е да научиш такава вест, когато си зает именно със следващата си творческа задача, това дава сили и самочувствие. Но в такъв момент си мисля, естествено, за липсата на реално разпространение на българските филми. Преди имаше над 3000 киносалона, сега са едва 50-60. Разбира се, времената, правилата и всичко останало е друго и различно, но няма как да не запитам: защо липсва истинска стратегия, подплатена с реални механизми, каквито в други страни, определено вършат работа в полза на националното кино?

- Филмът, който правиш в момента, е една нова територия за теб, защото става дума за хора и събития в края на XIX и началото на XX век. С какви затруднения се сблъскваш?

- В документалното кино, свързано с историята, а не със съвременни модни, екзотични теми и герои, има яснота и теза, която трябва да защитиш кинематографично. Единствената опасност е да не би авторът да реши да се преекспонира повече от героя - да блесне, да го забележат, да се изфука със странни филмови решения или претенциозни авторски концепции. Мразя такава работа! От това не печели нито филмът, нито историята, може би само едно елементарно его е почесано!... Дано не ми се случва никога.

- Какво ти даде литературното образование за работата ти като кинаджия?

- Киното започва и завършва със сценария! Това е много специфична литература, в която най-главното не се пише, то трябва да се усети! Познавам доста кинаджии, за които литературата е непозната територия...! Но в изкуството е необходимо да притежаваш социален и художествен опит. Както казва Камю: “Вие не можете да творите опит, единствено може да го преживеете”. Така че, опитвам се да живея пълноценно и да мога всеки ден да слагам по нещо в торбичката на опита!

- Разбрах, че ще правиш филм за Васил Гендов, с какво те увлича тази личност, какво искаш да кажеш с него на българския зрител?

- Гендов е сливналия с чудни качества и симпатични недостатъци, положил основите на киното в България. Герой на своето време - тарикат и конформист, малко в стила на барон Мюнхаузен, но безумно влюбен в идеята си. И тази неистова любов го е направила историческа личност с реални заслуги за българската култура. Той е истински филмов герой! Житейските му перипетии са толкова нереални, че можеш да му повярваш само ако го възприемеш като персонаж от филм!

- Плюс или минус е фактът, че ти си и пишещ човек, имаш две книги и те биха могли спокойно да бъдат и 20... Има ли това обстоятелство стойност и тежест в твоята гилдия?

- Никога не съм се замислял за това. “Мадам Бовари от Сливен” започнах да пиша около 1987-88 г. и бях сигурен, че никога няма да я видя публикувана. Писането ми доставя може би най-истинско задоволство. Не съм обременен да гледам на себе си като писател, който непременно трябва да издава книга след книга, очаквайки награди, пари, почести. Оставям това да се случи непринудено, каквото по-голямо удоволствие.

- Имаше ли твоят досегашен живот девиз и беше ли той различен през различните периоди?

- “В живота ни често се случват събития и нещастия, за които нямаме обяснение. Едва когато ги преодолеем, разбираме причината, поради която те са се случили...” Свети Илия

- Възрастните имат обикновено проблеми - пенсиите, здравеопазването, лекарствата... Какво от това тревожи и теб? Или домашните ти?

- Всеки повод за тревога ме докосва. А такива неща, за съжаление, се случват всеки ден около нас. И аз като всички съм на опашката за хляб и лекарства! И реагирам на неща, които отдавна са станали банални и вече не правят впечатление на повечето българи. Обществото свикна с опростачването, което като метастази се е настанило удобно в живота ни. Младите латентно са заразени от това зло и с годините започват да го преболедуват, докато постигнат имунитет! А това вече е страшно!

- Какво пазиш в паметта и сърцето си от младите си години и не искаш да го изгубиш?

- Споменът може да бъде извинение за нещо или да се използва за самосъжаление! А може да те зарежда с мъдрост и емоции! Но споменът като спасение се настанява в леглата ни след определени години, а аз все още не ги допускам гостоприемно в собствените си завивки. Мисля, че със споменте започваме да се примиряваме, а може би и се предаваме, а ми е рано!...

- Твоите филми, по един или друг начин, витаят като топло облаче все край твоя роден град Сливен, оценяват ли твоите съграждани това?

- Може би да, а може би - не, знам ли... От друга страна, ако трябва да бъда откровен, в това има нещо лично, егоистично! С една дума - правя го и заради себе си. Подсъзнателно, излежда, имам нужда от силата на чувствата, които идват от сенчестата страна на Карандила.

- Имаш ли обяснение и спомен кога, как и защо животът ти кривна към киното?

- Като ученици почти до малоумие ходехме на кино. Тогава в Сливен имаше пет киносалона. И в краткия път до вкъщи се идентифицирах с главния герой - винаги силен, благороден и... желан от жените! Все едно минавах по червения килим, за чието съществуване разбрах, далеч по-късно!... А може би има и някаква генетична връзка. Дядо ми Коста, по майчина линия, който аз не помня, е бил разпоредител в кино “Балкан”, в Сливен.

- Ти си от поколението, чийто живот беше разположен от политическите промени през 1989 г. Според теб успяха ли твоите връстници, твоите колеги актьори, режисьори, кинаджии най-общо, да се адаптират? И да направят това, за което са мечтали?

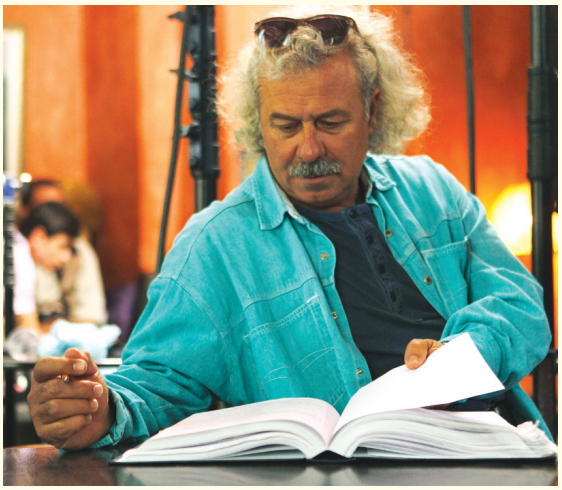
- Вече не си спомням, но май някои от мечтите ми се сбъднаха. Що се касае до другите - киното е обща работа, но индивидуално катерене по склона. Някои падат и се търкалят болезнено, други стигат донякъде!... Но да не забравяме, че “много повече сълзи са пролети заради сбъднати мечти, отколкото заради несбъднати!”...

- Какъв лек имаш срещу умората, разочарованието, лошите мисли, болестите?

- Нямам лек, за съжаление! Може би все още разчитам на книгите, които не съм прочел, или на филмите, които не съм гледал. Понякога претенциозно тръгвам към Фокнър или Пруст, или Доктороу... и изведнъж разбирам, че имам нужда от малък разказ на Чудомир или Елин Пелин! Или на филм с Луи дьо Фюнес, вместо шедьовър на Вернер Херцог, да речем!... Странна терапия!

- Как виждаш живота си и самия себе си след 10, след 20 години?

- Уди Алън има добра формула: “Никога не мисля за бъдещето, то винаги идва само.”

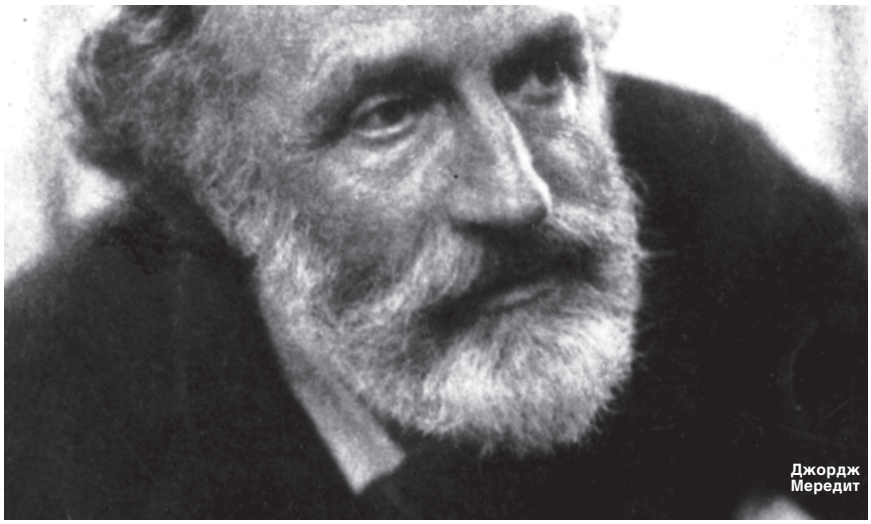

ИЛИЯ КОСТОВ е български сценарист и кинорежисьор. Роден е в Сливен през 1954 г. Завършил е българска филология във Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”. В творческата му биография са филмите “Време за жени”, “Асистентът”, “Трака-трак”, “Мадам Бовари от Сливен”, “Слънчево” и др. Автор е на романите “Мадам Бовари от Сливен” и “Време за жени”.

Момент от снимането на филма на Илия Костов “Слънчево”

Завръщането на „английския Флобер”

Джордж Мередит

Кой е той - Джордж Мередит, превеждан у нас един-единствен път през 1921 г., но заслужено смятан за един от големите майстори на перото във Великобритания

Йордан КОСТУРКОВ

При един разговор със съвременния английски писател Джулиан Барнс (“Папагалът на Флобер” и “Бодливото свинче”) по време на посещението му в Пловдив в началото на деветдесетте години на двадесети век той коментираше Флобер и изрази съжалението си, че в английската литература няма подобен творец. Когато го подсетих за Джордж Мередит обаче, той веднага призна колко дълбоко незаслужено този велик романист на английската литература е забравен.

Всъщност - това не е съвсем така: например няма престижна или популярна илюстрована история или антология на английската литература, в която да не е включена репродукция на прочутата картина “Смъртта на Чатъртън”. А тя не е прочута с това, че обезсмъртява самоубийството на “момчето поет” Томас Чатъртън, а защото младият тогава, през 1856 година, Джордж Мередит позира за образа на поета, рисуван от художника Хенри Уолис (1830-1916). Но и това не е всичко - по време на сеансите госпожа Мередит се влюбва в Уолис, заразява семейството си и забягва с живописеца през 1858 година на остров Капри. Мери Елън Никълс е дъщеря на поета и романист от школата на романтиците Томас Лъв Пийкок, приятел на Шели, и двадесет и една годишният Мередит, който е близък с брат ѝ Едуард, се жени на 9 август 1849 година за овдовялата, почти осем години по-възрастна от него красива интелектуалка, която има едно момиченце от първия си брак. Четири години по-късно, на 13 юни 1853 година, се ражда единственият им син Артур. По това време Мередит работи като помощник в адвокатска кантора и прави първите си литературни опити: през 1851 година издава стихосбирката “Поезия”, през 1855 година романа-фантазия “Обръсването на Шаглпат”, през 1957 година друг роман - “Фарина”.

След бягството на Мери Артур остава при Мередит, който неохотно му позволява да се вижда с майка си. Мери почива три години по-късно, през 1861 година, а през 1862 година Мередит издава първата си значима книга, сборника с оригинални шестнадесетстишни сонети “Модерна любов”. Смята се, че тези стихове, както и романът му “Изпитанието на Ричард Фивъръл” (1859) отразяват преживените събития. Мери ражда още един син след бягството си, през април 1858 година, и макар да посочва като родител Мередит, той не признава бащинството си на детето.

След “Модерна любов” и прекъсване от двадесет години, през което са публикувани повечето от романите му, Мередит издава и други сборници с поезия - трудно е да се намери съвместимост между двата жанра и така да се тълкува естетическият профил на автора, но поетическите творби, създадени след толкова дълго прекъсване, са резултат на съвсем различно вдъхновение.

Джордж Мередит е роден на 12 септември 1828 година в Портсмут, южното крайбрежие на Англия, в родния град на Дикенс, в който са родени или са живели и други прочути английски писатели. Баща му и дядо му са шивачи от уелски произход, доставчици на флотско облекло. Майка му почива, когато той е едва петгодишен. На 14 години го изпращат в Германия в поддържано от “моравската църква” училище и остава там две години. Макар че престоят му оставя незаличими лични спомени, трудно е да се приемат доводите на някои критици, които намират “немско начало” в творбите му. Бащата Огъстъс Мередит потъва в дългове, банкрутира, жени се за бившата им прислужница и всичко това отчуждава малкия му син от него.

През 1864 година Мередит издава “Емилия в Англия” (през 1887 година заглавието е сменено на “Сандра Белони”), но творбите му рядко се радват на похвали от критици и колеги - макар че Джордж Елиът нарича “Обръсването на Шаглпат” “гениална творба”.

Щастлив миг в живота му е срещата с Мари Вюлиами, привлекателна млада жена от френски произход, за която се жени на 20 септември 1864 година. Четири години по-късно те се преместват в провинцията, в имението “Флинт Котидж”, в живописната местност край връх Бокс Хил, графство Съри, недалече от историческото градче Доркинг, където живеят до края на дните си. Имат две деца - Уилям (роден 1865 година) и Мариет (родена 1874 година).

Това е и периодът на големите му романи, на славата. Творбите му рядко имат обаче комерсиален успех, налага му се да работи и като рецензент в издателството “Чапман енд Хил”, за да си докара допълнителен доход. Работата му го сближава с редица изтъкнати съвременни автори, както и с творци от по-младото поколение: викторианските поети Данте Габриел Росети и Алджърнън Суинбърн, представители на художниците прерафаелити (последователи на Рафаел - бел.ред.), неоромантика Робърт Луис Стивънсън, Джон Голсуърти, създателя на “Питър Пан” Джеймс Матю Бари, Артър Конан Дойл (който с уважение го споменава в разказа си “Загадката на Боскомската долина”), Оскар Уайлд (героите на пиесата му “Упадъкът на лъжата” разискват творчеството на Мередит), запознава се със съвременниците си Томас Харди, натуралиста Джордж Гисинг, Самюъл Бътлър.

Успява през интервал от приблизително две-три години между 1864-1895 г. да издаде 14 от общо деветнадесетте си романа (последният, посмъртно публикуван през 1910 година “Келт и саксонец”, е написан по-рано). Успява дори да скандализира читателите си с “Изпитанието на Ричард Фивъръл” - прочутата заемна библиотека на издателя Чарлс Едуард Мюди отказва да вземе предварително поръчаните 300 екземпляра от романа. “Еван Харингтън” (1861) е отпечатан серийно в седмично списание и му носи известна популярност, това се повтаря и с “Приключенията на Хари Ричмънд” десет години по-късно (1871), но Мередит е възприет от публиката едва с “Егоистът” - за мнозина неговият шедьовър (1879) и “Даяна от “Кросуейс” (1885), най-крупният му търговски успех. Вероятно през далечната 1921 първият (и единствен) превод на роман на Мередит на български език “Даяна от “Кросуейс” така е привлякъл интереса на издателя. От ключово значение за бъдещето на романовото изкуство е “Есето върху комедията”, което е в основата на конструкцията на “Егоистът” - разсъжденията на Мередит за жанра са представени първоначално в беседата, която изнася на 1 февруари 1877 година в Лондонския институт “За идеята за комедията и използването на комичния дух”, публикувана впоследствие през април същата година в списание “Ню Куортърли Магазин”.

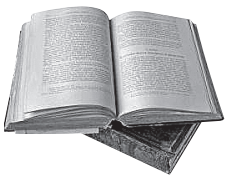
На 18 септември 1886 година обаче Мари Вюлиами умира от рак, влошава се здравето и на Мередит, четири години по-късно, през 1890 година, следва още една тежка загуба - умира синът му от голямата любов на живота му Мери Никълс - Артур.

Иначе и славата, и популярността, и признанието му растат: покойници са вече отдавна всички велики английски викторианци - и Джордж Мередит сега е възприеман като “Доайенът на английските писатели”, “Мъдрецът от Бокс Хил”, като “Последният велик викторианец”, като създателят, наред с Джордж Елиът, на психологическия роман. Новото поколение автори, модернистите, все още не се опитва и не може да заклейми епохата и творците ѝ - напротив, Джордж Бърнард Шоу го аплодира за постиженията му, награден е с новоучредения от крал Едуард VII “Орден за заслуги”, който се дава само на 24 души. Получава и почетна докторска степен от университета на Сейнт Андрюс (най-стариям шотландски университет, основан през 1413 година). Избран е за президент на Обществото на писателите, наследявайки самия Алфред лорд Тенисън на поста. По случай осемдесетия си рожден ден получава приветствен адрес с подписите на 250 най-велики световни личности, в това число на крал Едуард VII и президента на САЩ Тиъдър Рузвелт. В имението край Бокс Хил идват поклонници до края на живота му, но някогашният увлекателен събеседник и разказвач вече губи слуха си, движенията му са затруднени. На 18 май 1909 година Джордж Мередит умира и е погребан в Бокс Хил.

Не му е съдено да доживее загубата на интерес към романите му, отрицанието на викторианството от тези, чието творчество вдъхновяват творци като Джордж Мередит и Джордж Елиът, забравата, в която потъват велики романисти като него и Антъни Тролъп. И все пак - в историята на литературата това се случва, махалото днес е затихнало, но има вероятност да смени хода си. Великият романист сякаш не може да не се завърне - въпросът е кога.

Джордж Мередит с любимия си син Артур

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

“ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪЗНАТЕЛНИЯ МОЗЪК” от Антонио Дамазио, издание на “Изток-Запад”, е книга, която разкодира конвенционалните категории на мозъка. Основавайки се изцяло на еволюцията, авторът твърди, че дори едноклетъчните организми (например амеби или бактерии) имат минимално чувство за себе си и се стремят да запазят вътрешния си интегритет срещу чуждо нашествие. При тях се срещат примитивни емоции, които са предвестник на преживяванията на болка и удоволствие. Дамазио нарича процесите, чрез които организмът стабилизира тялото си, хомеостаза. Учените изследва последиците за това при хората, доказвайки своята теза, че за да можем да мислим, трябва първо да изпитваме емоции. Ние възникваме от мястото, където мозъкът и тялото се срещат, където плътта и чувствата са неотделими...

“ЗОВЪТ НА КУКУВИЦАТА” от Робърт Галбрейт е увлекателен, майсторски написан съвременен криминален роман, в който авторът демонстрира забележителното си умение да вае пълнокръвни персонажи, изгражда силни, убедителни диалози и не пропуска да изтъкне дефицитите и недостатъците на обществото, в което живеем. Книгата е елегантен, завладяващ разказ, който потапя читателите в специфичната лондонска атмосфера. От притихналите улици на “Мейфеър” през ехтящите кръчми на “Ийст енд” до оживлението в “Сохо” - това е забележителна книга, която бележи началото на уникална поредица трилъри. Робърт Галбрейт е псевдоним на Дж.К.Роулинг, знаменитата авторка на поредицата за Хари Потър, както и на сензационния роман за възрастни “Вакантен пост”, издават от “Колибри”.

“ИЗБОРЪТ” от Кийра Кас е първата книга от нова антиутопична трилогия, която “Егмонт” издава на български. За 35 момичета Изборът е шансът на живота. Възможност да се подвизават в свят на блестящи рокли и безценни бижута. Да живеят в дворец и да се състезават за сърцето на прекрасния принц Максън. Но за Америка Сингер да бъде избрана е кошмар. Това означава да се раздели с тайната си любов Аспен, роден в каста, по-долна от нейната. Да напусне дома си, за да се включи в яростна надпревара за корона, която не желае. И да заживее в дворец, който е под постоянна атака от бунтовници. Но когато Америка среща принц Максън, осъзнава, че животът, за който винаги е мечтала, не може да се сравнява с бъдещето, което никога не си е представяла, че ще има.

“БОЙ НА ТИГРИ” от Александра Маринина издава “Хермес”. Момиче пада от балкона на жилищна сграда в Москва и умира. Свидетелите твърдят, че жертвата е била бутната от сестра й Наташа. Заподозряната е арестувана по обвинение в убийство. Неопитният следовател по случая дори не търси доказателства за твърденията на Наташа и приятеля й, че по време на убийството са били в другия край на града. Изглежда, съдбата на младата жена е предопределена и я грози тежка присъда. Адвокат Виталий Кирган е нает за защитник на Наташа. Заинтригуван от странните обстоятелства около случая, той започва собствено разследване. Случайна следа разкрива още по-странен факт: мъж завещава огромни суми на непознати хора, сред които е и мъртвата сестра на Наташа...

Пожелай си надежда и я покани в „Детска стая“

Новият проект по творбата на гениалния руски композитор Модест Мусоргски съдържа книга с музикален диск и серия лимитирани играчки

Казват, че най-красивите желания се сбъдват само когато бъдат отправени с любов. Затова фондация “Културни перспективи” избра един наистина необикновен проект, вдъхновен с много любов и надежда. Най-вълшебната “Детска стая” се появява на бял свят като част от поредицата “Музика в книга” на фондацията, създадена от известната българска оперна певица Ина Кънчева. Само няколко месеца след официалната премиера на “Приказка за вълшебната флейта”, вдъхновена от “Вълшебната флейта” на Моцарт, с авторския текст на Юлия Спиридонова-Юлка и приказните илюстрации на Пенко Гелев, Ина Кънчева и екипът й поднасят нов подарък на ценителите на класическата музика, научи ДУМА от Весела Венчева.

Проектът “Детска стая” от гениалния руски композитор Модест Мусоргски съдържа книга с музикален диск и серия лимитирани играчки. В артистичния екип, освен вдъхновителя и двигател Ина Кънчева, се включват Марио Ангелов - пиано, Михаил Заимов - диктор. Завладяващите илюстрации този път са създадени от художника Юлиян Табаков, а дизайнерка на изданието е Свобода Цекова. Преводът от руски език е на Иван Тотоманов. Благородната мисия на проекта е да подкрепи фондация “Искам бебе”, като приходите от всяка книга и играчка ще бъдат дарени за целите ѝ - за да се родят повече деца в България.

Екипът на “Културни перспективи” споделя своите намерения в началото на изданието на “Детска стая”: “Създадохме този проект, за да изразим радостта си от децата! Децата, които са вече сред нас и тези, които призоваваме в най-съкровените си молитви да дойдат в нашия свят! Интерпретацията на този художествено-музикален етюд е израз на благодарност, че ние, възрастните, имаме безмерното щастие да се оглеждаме всеки миг в очите на децата. Каним всички да надникнат в един малък свят, а именно детската стая, където домакини са въображението и фантазията и където добрината винаги тържествува!”

В книгата “Детска стая” музика, текст и илюстрации се събират, за да очертаят онова най-съкровено за всяко дете пространство и да го възпеят...

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Поредица

Умберто Еко преразказва „Годениците”

Някой възрастен, ако ви види да четете тази история, ще ви каже да спрете дотук, защото: “Годениците”, истинската книга, написана от Алесандро Мандзони, е голяма досада, скучна и нечетима. Не го слушайте. Много хора смятат, че “Годениците” е скучна, защото са били задължени да я прочетат в училище към четиринайсетгодишна възраст, а всички неща, които вършим, защото сме принудени, са голяма досада. Но ви уверявам, че книгата е завладяваща. Това пише Умберто Еко, който я преразказва, изданието е превод на български на Росица Николова е дело на “Сиела”, с илюстрации на Марко Лоренцети. “Годениците” остава важна за италианските читатели книга, защото в Италия през изминалите два века били изписани романи с не особено значима стойност, докато във Франция, в Англия, в Германия се появяват грандиозни творби. И така, книгата на Мандзони е първият голям италиански роман и има огромно влияние над всички следващи писатели. Дори и над онези, които го оценяват като досаден, отбелязва още Еко.

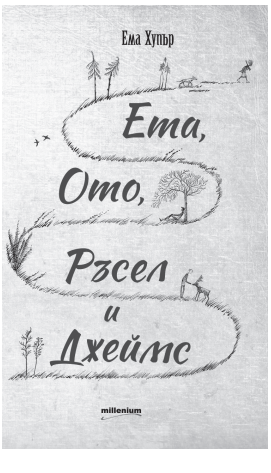

Поредицата “Запази историята”, в която излиза “Годениците”, е спасителна лодка, която съхранява в нашето хилядолетие традиция, която е на път за корабокрушира, отбелязват издателите. Разказването на приказки с езика на книгите, киното, театъра, телевизията или комикса постига винаги шеметни резултати. Поредицата “Запази историята” е също такъв пример - десет световноизвестни приказки, илюстрирани от десетима италиански художници, са разказани от десетима всепризнати писатели - Умберто Еко, Алесандро Барико, Стефано Бени, Дейвид Егърс, Июн Ли, Али Смит, Абрахам Иешуа, Джонатан Коу и др.

Роман

Световната премиера на „Ета, Ото, Ръсел и Джеймс” е у нас

Една нощ, няколко часа преди изгрев слънце, 83-годишната Ета приготвя багажа си и поема пеша към океана, който винаги е искала да види. Тръгва към Халифакс по дългия път. Дотам трябва да извърви 3232 километра, пресичайки цялата страна. В чантата си е събрала най-необходимите си неща: четири чифта бельо, топъл пуловер, малко пари, листове за писма, както и един с адреси и друг с имена, четири чифта чорапи, пощенски марки, бисквити, парче хляб, шест ябълки, десет моркова, шоколад, бутилка вода, карта в найлонов плик, пушката на Ото и патрони, и малък рибешки череп. На едната бележка в джоба ѝ пише: “Ти си: Ета Глория Киник от ферма Диърдейл, на 83 години.”

На другата са изредени имената на близките ѝ хора, повечето от които вече покойници.

Тръгвайки, Ета оставя след себе си съпруга си Ото и любимия си Ръсел. На бележка, оставена на масата, пише:

“Ото,

Аз заминавам. Отивам да видя океана. Не се тревожи, оставям ти пикапа. Ще вървя пеша. И ще се помъча да не забравя да се върна.

Твоя (завинаги)

Ета”

Книгата на Ема Хупър “Ета, Ото, Ръсел и Джеймс” излиза премиерно в България от “Милениум” в превод на Маргарита Терзиева, научи ДУМА от Гергана Димитрова.

Правата ѝ вече са откупени в много страни, но тиражирането на творбата предстои дори за родината на авторката Канада. Писателката е известна виолистка, популярна като авторка на разкази, поезия, либрета за музикални произведения и нонфикшън.

Владимир Пенев гостува на „Ракурси”

Неговите платна са гранични зони на два свята - бленувани и реални

Това е изложба на разказвач за пътуването на светлината и неслучайните срещи в нереални светове, бленувани и сънувани отвъд реалното. Една нова естетизирана реалност - свободата да бъдеш дарителят на сънища. Пътуването на светлината в безвремието. Желание на разума или уроци по изкушения в цвят и рима”, споделя Владимир Пенев за изложбата си, която е подредена до 18 февруари в столичната галерия “Ракурси” на ул. “Хан Крум” 4а.

“Моята лична представа за нещата, нарисувани така, както разбирам формата и пространството. Рисувам поезията на нещата, така както я чувствам и искам” - признава авторът. “Стремил съм се съзнателно интензивната тоналност, крясъкът на цветовете да заменя с монохромност на живописния изказ. Тишина като шепот срещу кресливото време. Недоизказаност и дистанцираност в повтарящите се сюжети са гранични зони на два свята - бленувани и реални, сънувани и мечтани”, допълва Владимир Пенев, който е автор и на стенописи.

Той е роден през 1956 г. в Димитровград. Завършил е Националната художествена академия, специалност живопис, при Светлин Русев. Член е на СБХ от 1981 г. Участва в почти всички общи художествени изложби в България, както и в редица представителни експозиции на българското изкуство в чужбина - Москва, Виена, Токио, Амстердам и други. Изявява се в международни пленери и симпозиуми. Произведения на Владимир Пенев притежават НХГ, СГХГ, почти всички художествени галерии в страната, както и частни колекции в чужбина. Пенев работи в различни живописни жанрове - фигурална композиция, портрет, голо тяло, натюрморт и пейзаж.

Фотоизложба на Красимир Костов

“Семеен портрет” е изложба на Красимир Костов, която може да се види до 3 февруари в столичната галерия “Аросита” на ул. “Врабча” 12Б. Куратор е Надежда Джакова.

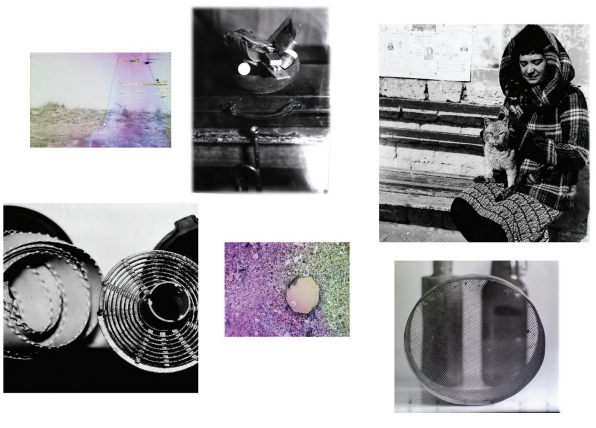
Авторът заснема серия портрети и пейзажи, които документират времето и мястото, където той живее, работи, среща се с приятели. Създадени през последните години, те са художествен разказ за живота на фотографа.

Към фотографирането Красимир Костов подхожда така, както като че ли го изисква мястото, в което живее. Далеч от индустриалния пейзаж, неподчинено на туристическите моди, с. Езерец, област Добрич, успява да запази непокътнато зеленото пространство, което фотографът нахвърля и детайлизира. И така, както технологичната модернизация е подминала това място, със същата лекота и непредубеденост авторът подхожда при техническото изпълнение на неговите снимки.

Идеята ми беше да предам цикъла на промяна на тревите, които растат; на сезоните, които се сменят; на светлината, предаваща по различен начин един и същи обект. След като изтече годината, събрах филмите, състарих ги и по необичайно предаване на цвета. Крайният резултат е усещането за преходност и мимолетност. Интересно ми е постигането на живописни и графични ефекти и възприемам снимките като картини. За мен технологията на класическата фотография не е изчерпана и дава голяма свобода за интерпретация, отбелязва Красимир Костов.

Изложбата е част от проекта “Зелено: Изкуството между екология и общество” на група СВС и се осъществява с подкрепата на наградата “Гауденц Б. Руф”.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Любовни сърца украсиха галерия „Алгара”

“Една любовна изложба” представя Емануела Ковач до 15 февруари в столичната галерия “Алгара” на ул. “Цар Самуил” 47 (откъм ул. “Бистрица” 9). Тя е посветена на Свети Валентин и Трифон Зарезан.

Идеята дойде през септември по време на съвместната ми изложба “Нежно присъствие” в същата галерия. На нея имаше едно сърце живопис и тогава обещах, че ще нарисувам и покажа само сърца, разказа пред ДУМА авторката на експозицията. И видях, че всъщност задачата е много сложна за изпълнение, защото това е банална и експлоатирана тема. Опасявах се да не стане скучно на зрителите, допълва Ковач. Авторката обединява картините си в три цикъла - сърца икони, които изразяват някакво отношение към определен човек, сърца графити - небрежно нарисувани, в контекста на уличното изкуство, и “Диптих и композиция” - с чийто цикъл успявам да изразя душата на формата, обяснява художничката. Тя признава, че тази изложба е много важна за нея, защото за първи път рисува с бои. Беше голямо предизвикателство за мен, споделя графичката, чиито оригинални платна веднага грабват и очароват публиката.

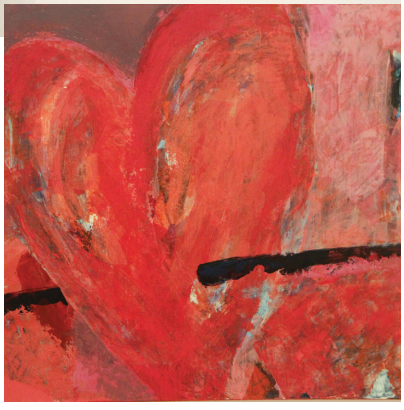

Снимки БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Емануела Ковач пред картините си

Емануела Ковач завършва графика в Националната художествена академия, където от 2004 до 2009 г. е преподавател по специалността си.

От 2007-а е член на Съюза на българските художници. Носителка е на наградата за графика на Алианц, България, (2010), наградата от Международното биенале на графиката, Варна (2009), както и награда за технически постижения от Международното графично биенале в Беларус.

Орлин Павлов пее мюзикъли на „Дисни”

Любимите анимационни герои от „Аладин”, „Цар Лъв” и други хитове оживяват в мултимедийно шоу с прожекции с участието на Оркестъра на Класик ФМ радио

Снимки “КАНТУС ФИРМУС”

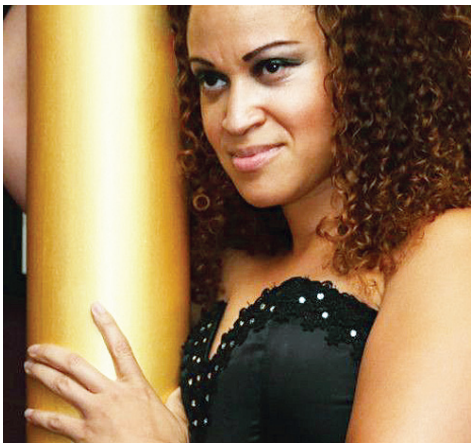
Орлин Павлов

Столичната публика ще има възможност да види на 21 февруари най-новия музикален проект на Оркестъра на Класик ФМ радио - концерта “Музикалното вълшебство на “Дисни”. В този уникален мултимедиен спектакъл в зала “България” ще звучат оркестрови сюити от най-известните анимационни филми на “Дисни” - “Малката русалка”, “Красавицата и звяра”, “Аладин”, “Цар Лъв” и други. Изпълненията на оркестъра ще бъдат съпроводени с видеопрожекции и на специалния екран в залата ще оживеят любимите на много деца и възрастни герои от филмите. Концертът е от 19.30 ч., като част от четвъртия сезон на цикъла “Музиката на Америка”, представен от “Кантус фирмус” и фондация “Америка за България”, научи ДУМА от Ирена Данкова.

Джон Маклафлин Уилямс

Специална изненада за зрителите ще бъде участието на поп-звездата Орлин Павлов, който ще изпее няколко солови епизода от филмите “Аладин” и “Малката русалка”. Той ще се изяви заедно с американската певица Марлиса Хъдсън, като двамата ще си партнират в популярните мелодии от продукциите на “Дисни” - “A whole new world” от “Аладин” и “Can you feel the love tonight” от “Цар Лъв”, и двете, отличени с “Оскар” за оригинална песен, съответно през 1992 и 1994 г. В програмата на 21 февруари е включен и най-новият музикален хит на “Дисни” - песента “Let it go” от “Замръзналото кралство” (“Златен глобус” за най-добра анимация), току-що номинирана за “Оскар”, както и самият филм. Интерпретацията на Марлиса Хъдсън ще бъде първото изпълнение на песента у нас на живо.

Марлиса Хъдсън

Американското сопрано Марлиса Хъдсън е описвана като “превъзходен лирично-колоратурен глас”. Получава музикалното си обучение в Университета Дюк и института “Пийбоди” на университета “Джон Хопкинс”. Еднакво успешна на оперната и на концертната сцена, Хъдсън прави професионалния си дебют още като студентка с изпълнение на “Summertime” от “Порги и Бес” от Гершуин с Балтимор симфони попс оркестра под палката на Марвин Хамлиш. По-късно тя изпълнява цялата ролята на Бес в Авеню опера в Сейнт Луис. Друга нейна роля, приета положително от критиците, е Цербинета от операта “Ариадна на Наксос” от Рихард Щраус, която изпълнява със Съмър опера тиътър къмпани. Като концертен солист Марлиса Хъдсън си сътрудничи със Симфоничния оркестър на Сейнт Луис, Националния филхармоничен оркестър, Сивик оркестра - Сейнт Луис, и Филхармонията “Принц Джордж”. Камерната музика също е запазена територия за певицата, която представя рецитали в много градове на САЩ.

Вокалните изпълнения ще бъдат подкрепени и от певците от Хора на Класик ФМ радио, които вече усилено репетират за програмата със своята диригентка Теодора Павлович и се забавляват с прекрасните мелодии на “Under the sea” и “Kiss the girl” от “Малката русалка”.

На диригентския пулт ще застане познатият вече на българските меломани Джон Маклафлин Уилямс, носител на “Грами”.

Концертът “Музикалното вълшебство на “Дисни” се осъществява за първи път в България и всички оркестрови сюити, аранжирани за концертното изпълнение, ще звучат премиерно у нас. Музикалният материал и видеопрожекциите са поръчани от централата на “Дисни” в Лос Анджелис. С това цикълът “Музиката на Америка” отваря врати и към детската аудитория.

Билети за концерта се продават на касата на “Кантус фирмус” в зала “България”, както и онлайн на TICKETSBG.com.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Ангели и демони” - танго спектакъл за любов, страст и музика

“Quarto Quartet”, заедно с Виле Хилтула (бандонеон, Финландия), Георги Черкин (пиано) и Стоян Павлов (перкусии), подготвя уникално музикално шоу на 14 февруари от 19 ч. в зала “България”. Музикантите са избрали за спектакъла пленителна танго програма - музика от Густаво Бейтелман и Астор Пиацола, в аранжименти, специално написани от Виле Хилтула - световноизвестния финландски майстор на бандонеона. Българските меломани вече го познават от предишното му гостуване в София, отново по покана на “Quarto Quartet”, научи ДУМА от Иглика Ганева.

Неустоимият чар на тангото отдавна е завладял света и неслучайно композициите “La Cumprasita”, “Adios Nonino” и “Liber Tango” са обиколили земното кълбо и са част от музикалния репертоар, дори за кралски събития. Този път най-известните танго пиеси ще бъдат представени като цялостен сюжет, в който ангелите ще се изправят в битка срещу демоничните сили, опитващи да унищожат любовта и да покорят несломимия човешки дух.

По-близо до джаза, отколкото до класиката, танго композициите ще бъдат “украсени” на сцената на зала “България” с много блясък, ефекти и качествено озвучаване. В някои специално подбрани музикални моменти участие ще вземат и балериите от Vaya Dance Studio, хореографка Ваня Рошкова. С финалното танго музикантите ще поднесат специален комплимент на публиката - “La Cumprasita” в нов аранжимент, а на сцената във вихъра на страстния танц ще видим танцьори от Българската асоциация за танго - tango.bg.

“Quarto Quartet” за пореден път предлага на публиката нетрадиционен концертен спектакъл. Ролята на струнните инструменти в танго е стилна и завладяваща - линията ги води през сола, хармонични ефекти и честа смяна на ритми. Quarto музикантите имат богат опит с този стил, а съставът им ще бъде: Иван Пенчев (цигулка), Светлана Станчева (цигулка), Татяна Тодорова (виола), Димитър Тенчев (виолончело), Силвет Салиева (контрабас).

В съвсем различна светлина ще се прояви талантът на пианиста Георги Черкин, който за първи път участва в проект на “Quarto Quartet”. Джазовите елементи и виртуозните импровизационни моменти са характерни за танго композициите, но са по-специално предизвикателство за партията на пианото.

Стоян Павлов е в състава на Софийската филхармония и едно от главните действащи лица в известната музикална етно-формация “Булгара”. Владее ударните инструменти до съвършенство, а различните стилове, в които се “подвизава” неговият талант, само подчертават личния му стил. На 14 февруари, благодарение на Стоян, перкусиите ще оживеят в ритъма на танго музиката, за да ни пренесат в нейния свят от страст и копнежи.

Виле Хилтула отдавна е известен извън пределите на родната си Финландия с неподражаем почерк и виртуозно владеене на бандонеона. Музикалният му път е пребогат на участия и няма да е нескромно да подчертаем, че през годините на своето развитие Виле е не просто изключително важна фигура, а истинска звезда в редица световни проекти: Tangueros Polares, Tangueros Articos, Color Tango, Gotan Project, Sexteto Canyengue, танго-операта от Астор Пиацола “Maria de Buenos Aires” и много други, разказва Иглика Ганева.

Този проект се реализира с подкрепата на финландското посолство в София, а благодарение съдействието на Софийската филхармония, билетите са на достъпни цени от 12 до 20 лева и вече са в продажба на касата на зала “България”, както и на ticketplus.bg.

Комедии черни, комедии бели

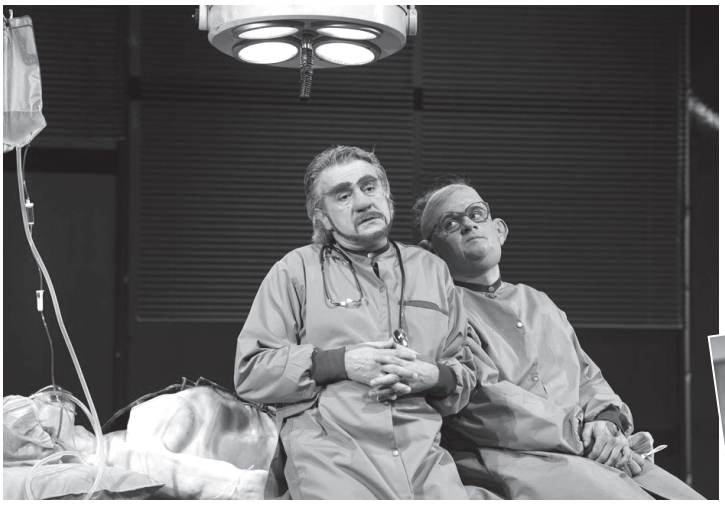
✓ За една операция без упойка
✓ За речта на двама дебютанти

Черна комедия, черен скеч на невъзможното, черен фарс на абсурда, така анонсират "Операцията" на сцената на Сатиричния театър. Наистина в живота толкова много "черно" не може, но в театъра - огледало на живота, може, уверяват ни създателите на това представление. "Една вечер, преди няколко години, получих силни болки в корема и се наложи да бъда приет в болница. Докато разбера какво става, вече ме бутаха, легнал върху количка, към операционната. Заслушах се в разговорите на лекарите и сестрите. Говореха си за обичайните, всекидневни неща - какъв мач щяло да има довечера, какъв филм били гледали снощи, къде били вечеряли. Бях потресен! Аз тука умирам, разбираш ли, а те си говорят за мачове и манджи. Какво коравосърдечие! Каква безчувственост!", казва авторът Иво Сиромахов. Приятно гледане, повече се усмихвайте и... бъдете здрави!, съветва режисьорът Борис Панкин.

Ако под "черна комедия" се разбира разиграването на историята за това как хирург последователно вади от коремната кухина на пациента сърце, черен дроб, бял дроб, далак и черва, а после за кратко забравените във фризера на болницата вътрешности се разбиват с чук за пържоли, а в коремната кухина на пациента изведнъж се оказват смущаващи артефакти като обелки от фъстъци и лютеница - гарнитура към тройката кебапчета, с които екипът е "закусвал" по време на операцията, то "Операцията" е наистина много черна комедия, обилно гарнирана с много човешка и театрална глупост. Всички герои в това поразително със скудоумния си хумор и много лош вкус представление - и постоянно пияният анестезиолог, който от време на време "удря" по няколко капки от упойките за успокоение по време на работа (в ролята певецът Орлин Горанов), и медицинската сестра на Жанет Иванова, която има сложни сексуални задачи всеки път, когато скалпелът на хирурга падне на земята, и хирургът, представен като полуидиот от Мариан Бачев, и наивно-невротичният асистент на Тони Минасян - доказват, че комедията е един от най-трудните жанрове, а също и че най-лесно е да изтръгнеш смях с глупави шеги или с карикатурни маски и грим.

Орлин Горанов, Мариан Бачев, Тони Минасян и Жанет Иванова в сцена от "Операцията"

Орлин Горанов и Мариан Бачев в сцена от "Операцията"

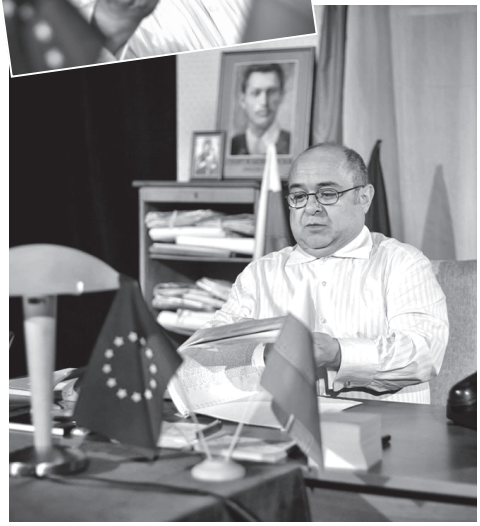
Не който пее, а само който работи, зло не мисли, казва героят на Диян Манчев в "Речта на селския крал" от Румен Леонидов, поставена от Елин Рахнев на сцената на Сатиричния театър. Монологът на един малък селски крал, избран за кмет в родното си село, се изправя срещу житейските порядки в големия свят, в големия град, срещу безобразията на криворазбраната ни глобална цивилизация.

Монологът на Малкия Мавруд, както е известен сред местните люде, е трагикомична изповед, в която се оглеждат учудването, възмущението и болката на повечето будни българи, несъгласни с наложения им пластмасов модел на живеене, дишане, хранене. В тази съвсем условно наречена "бяла комедия", защото тук става въпрос за болезнени, но смислени размисли, за комично парадоксални, но и верни на действителността заключения, дебютират двама поети - Румен Леонидов като драматург и Елин Рахнев като режисьор. А актьорът Диян Мачев разсъждава на глас в малката си канцелария за това, че "тук, на село, философският въпрос кое е първо - яйцето или кокошлето, вече се реши от само себе си. Ние, българските селяни, казваме на света: яйцето се ражда от яйцето, защото вече истински кокошки няма. На село от всяко яйце се пръква по едно пиле. От вашите крайморски заведения се раждат само гангстери, сутеньори и проститутки, станахме нация от бармани, салонни управители и камериерки, от масажистки, сервитьорки, продавачки и таксиджии... Само селяните ще оправят тази държава! Затова вечерните новини трябва да започват с бъдещето на българската кокошка. Защо вие, от телевизорите, се занимавате с всичко друго, но не и с онези, които хранят държавата?"

Монологът на селския крал е написан с усет за сценичната действеност на словото, поставен с пристрастие към автентичността на думите и чувствата, изигран с умение и вярност към духа на времето и на сценичната истина.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Диян Мачев в моноспектакъла "Речта на селския крал"

ИКАР 2014

Александра Василева в „Очите на другите"

Понякога на съвременните хора им е невъзможно да осъществят контакт с външния свят. Едни, защото са твърде вгледани в собствените си проблеми, други, защото не могат или не искат да видят нищо отвъд прозореца, който ги отделя от света, трети, защото сами търсят абсурдите наоколо си, за да се преборят с абсурда в самите себе си.

В постановката на режисьора Марий Росен "Очите на другите" по пиесата на Иван Димитров героинята на Александра Василева е продавачка в магазин за бельо, която е затворена в самотата си зад стъклената витрина на магазина и едва-едва наблюдава света оттам. Чувствата ѝ, изразени в невротични монолози, варират от почуда пред невъзможността да надникне отвъд и види други хора и други действителности до негодувание пред отредената ѝ съдба на наблюдател, който обитава свой собствен свят, своя неприкосновена територия, от която го е страх да излезе.

В тази накъсана от огромни паузи роля Александра Василева открива и категорично пресъздава или по-точно преживява синкопирания ритъм на съвременния отчужден от себе си и от действителността човек, който по своеобразен начин се опитва да намери себе си и мястото си в света или в очите на другите. Именно този екзистенциален по същността си проблем прозира зад много различните по тоналността и наситеността си монолози на Продавачката. За изпълнението си на ролята на Продавачката Александра Василева е номинирана в категорията "Поддържаща женска роля" за наградата "Икар 2014".

Александра Василева в ролята на Продавачката

А за талисман - листо от Стария бряст

КОЛОРИТНИ БИВАЛИЦИ И НЕБИВАЛИЦИ ОКОЛО ШАМПИОНА В КОНКУРСА „ДЪРВО С КОРЕН - 2013”

Кръстю БЕРБЕРОВ

Наскоро един от символите на Сливен получи поредното признание за своята уникалност, спечелвайки първо място в републиканския конкурс “Дърво с корен - 2013”. Свидетел на хилядолетната история на нашия град, Стария бряст достойно заема място в герба на Сливен и по този начин стана единственият жив символ в историята на хералдиката. За сливналии Стария бряст е нещо много повече от символ. Лично за мен той, заедно с Карандила и с родния ми квартал “Клуцохор”, очертава съвсем конкретно понятието “Родина”. И е напълно естествено да се сещам за много такива историйки, в центъра на които е Стария бряст, защото той наистина е в самия център на тази моя Родина, на този мой свят.

Пред сградата на винарска кооперация “Шевка”. Сливенските винари с гости от Министерството на земеделието (Румъния), пристигнали да купуват лозови пръчки от Сливен, 1934 г.

Беше по време на тестира, както в Сливен наричаме сезона на гроздобера. Току-що беше създаден Държавният спиртен монопол, предшественик на “Винпром”. Основната база на това ново предприятие бяха сградите на бившата винарска кооперация “Шевка”. Гроздето от цялата околия се преработваше там. Баща ми беше назначен като главен винар-специалист на винарската изба в “Шевка”. По цели дни не го виждахме. Идваше си за малко, хапваше надве-натри и сваряше да поспи за кратко. Шегуваше се: “Дрямвам с лявото око 15-20 минути, после с дясното още толкова и съм готов.” Поредният път, като дойде, беше много ядосан и докато си сподели каквото, време за едно “бързо” спане не остана. Тогава за първи път чух да се споменава това име - Бушата, станало впоследствие известно като символ на ненаситна лакомия.

А какво се беше случило в “Шевка”?

По време на гроздобера наемаха временно работници да разтоварват камионите с грозде. Бушата се хванал, но не толкова да работи, а да яде грозде. Но даже и добре тренираният му стомах не могъл да издържи на тази силно разслабваща “диета” и Бушата бягал често-често до тоалетната, а през останалото време отново се тъпчел с грозде. Предупредили го, че ще го изгонят, но лакомията била по-силна. Готов бил да работи без пари, само да го оставят при гроздето. По цял ден разправии с Бушата!...

След време той превърна тази своя слабост в “занаят”, от който печелеше басове, демонстрирайки неимоверно големите си гастрономически възможности.

В по-гладните “купонни” години нямаше пакетирани млечни произведения. Всичко се продаваше на килограм и на литър.

Изпратиха ме с една тенджерка да купя един литър кисело мляко. Собственикът на кварталната млекарница квасеше киселото мляко в едни големи алуминиеви съдове - легени от по 5 и 10 кг.

Още отдалеч забелязах, че пред вратата на магазинчето имаше доста хора. Някои надничаха и през прозорците. До големия тезгях беше застанал един много дебел мъж, който с голяма лъжица бързо лапаше кисело мляко от един леген.

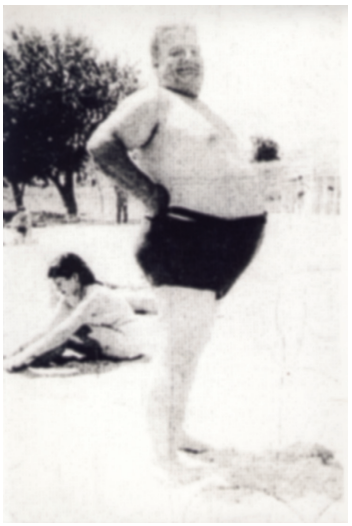
Това беше Бушата. Хванал се на бас, че за 3 минути ще излапа 5 кг кисело мляко. Интересен беше залогът при спечелване на баса: един хляб и два литра прясно мляко?! Бушата обясняваше, че ако останел само на киселото мляко, стомахът му щял да се “остърже”, т.е. той да се почувства гладен...

Изненади нямаше. Бушата омете киселото мляко и с подчертано удоволствие започна да си дроби попарата. Скоро и тази диетична храна изчезна в дебрите на могъщата му храносмилателна система. Бушата се ухили щастливо и една солидна уригня разтърси прозорците на околните къщи, предизвиквайки умерена уплаха сред комшийските среди и вероятно смущения в Централната сеизмична станция на БАН.

Едно от най-любимите места на сливналии в празнични дни, че и в топлите летни вечери, беше ресторант “Стария бряст”. Тези, които нямаха финансовата възможност да седнат на маса, стояха прави от външната страна на оградата и се наслаждаваха безплатно на хубавата музика на първокласните музиканти.

С малкият ми брат сме радостно възбудени. На ресторант! Голяма работа! Е, ако зависеше от нас, предпочитахме сладкарниците. Хем по-сладичко, хем няма да се заседяваме. Излапаш си пастата, гаврътнеш една малка боза и си готов да бягаш между масите и да се закачаш с другите деца, или каквото там ти кефне. Красота!

На “Стария бряст” правеха страхотни кебапчета. Те бяха малки, но много вкусни, защото се правеха само от агнешко месо. Гарнитурите също бяха малки - зелен лук и марулки. Пиеше се наливна бира - бутилирането още оставаше непознато. Безалкохолните напитки бяха само два вида: лимонада и сайдер. Всичко - твърде скромно.

Бушата

Намираме свободна маса в лятната градина и сядаме. Не след дълго обаче се усеща, че в ресторанта става нещо нередно. Келнерите, както тогава наричаха сервитьорите, не се мяркаха. Оркестърът спря да свири. Някои от насядалите край масите започнаха да се надигат и да отиват към източния край на градината. Баща ми също стана: “Чакайте тук! Аз ще видя какво става.”

След малко се върна и каза кратко: “Номерът на Бушата.”

Хванал се на бас, че ще изяде 100 кебапчета с гарнитурите и ще изпие два литра ракия. Поради тази причина скарата работи само за него и не сервират кебапчета на другите клиенти.

След малко при нас дойде управителят на ресторанта, който беше добър познат на татко. Извини се и ни информира, че скоро няма да ни обслужат, защото кебапчетата са на свършване и отишли да търсят кайма отнякъде. Посъветва ни да отидем другаде. Баща ми предложи на сладкарница. Ура! Дори по-добре!

Още не седнали, и към нас приближава възрастна келнерка, настанява ни на масата и с поглед ни пита за поръчката. Татко казва: “Дайте ни тригуни!” И тук най-неочаквано малкият ми брат, който още не ходеше на училище, развесели цялата компания, като коригира поръчката на татко: “Не три! Дайте ни четри гуни!” Горкият, той веднага съобразил, че ако донесат само три гуни, има опасност да остане без гуна.

В това време край нас профуча единствената линейка на болницата - тя возеше Бушата. “Героят” този път не спечелил баса. Припаднал на втория литър ракия.

На другия ден седмичникът “Сливенско дело” гневно критикуваше управата на “Стария бряст”, че допуска такива “сеири” за сметка на доброто обслужване на гражданите.

А като си помисли човек, от такива “сеири” се създава колоритът на всяко селище. Без такива весели случки животът, особено в по-малките общности, е твърде скучен. Дните се нижат еднообразно и “завършват с Първа програма”, както се пее в една популярна песен.

Пък то тогава и телевизия нямаше!...

А житейският път на Бушата завърши в Белене. Гастрономическият му начин на живот го беше довел до пълно лентяйство и морално падение. В стремежа си да намери средства за утоляване на хроническия си глад, той беше станал сводник на собствената си жена.

Може да се спори доколко е била справедлива Темида в този случай, но невъзможността да си осигури в лагера храна в “промишлени” количества, както е свикнал, го довела до гладна смърт...

Да завършим обаче с нещо оптимистично. Преди десетина години доста пътувах по света. Признавам си: винаги съм се страхувал да летя със самолет, а се налагаше. И тогава реших лични си фобиен проблем, като си направих талисман: ламинирано листо от Стария бряст. Винаги е с мен. Подхилвате се, но талисманът ми действа! Нито веднъж, откакто го нося, не съм попадал в произшествие със самолет. Надявам се да забравите за такива талисмани до пролетта, за да не бъде оскубан Стария бряст.

Стария бряст заедно с едноименния ресторант зад него. В грясната страна на снимката е питиепродавница “Цар Борис” на Димитър Царев. Известен е с това, че по случай Новата 1926 г. изпратил следната телеграма:

“София
До Н.В. Царя
Желая Ви весело прекарване на Новата 1926 година!
Царя”
От Двореца се получил следният отговор:
“Благодаря за пожеланията.
Борис”

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Президентски митове и недоразумения

Едно само вдъхновение не е достатъчно за провеждането на успешна държавна политика

Проф. Велко ВЪЛКАНОВ

Нашият президент отново ни зарадва с неизчерпаемите възможности на своето държавноправно вдъхновение. Той уведоми народа СИ, че е изпратил до Народното събрание предложение заедно с изборите за евродепутати да се произведе и референдум по три жизненоважни за нацията ни въпроси:

1. Подкрепяте ли част от народните представители да се избират мажоритарно?

2. Подкрепяте ли въвеждането на задължително гласуване на изборите и националните референдуми?

3. Подкрепяте ли да може да се гласува и дистанционно по електронен път при произвеждане на изборите и референдумите?

Направеното от г-н президента предложение убедително показва, че едно само вдъхновение не е достатъчно за провеждането на успешна държавна политика. Необходимо е да се познава конституционното право, необходимо е освен това да се познава и съответната практика. До този извод водят анализът на трите точки от така направеното предложение.

1. Идеята да се премине към мажоритарна избирателна система е защитена с довода, че при нея ще се избират личности, а не партии. Доводът е повече от несъстоятелен. Изборната ни практика доказа по категоричен начин, че и при мажоритарните избори се избират не личности, а партии. Независимите кандидати за народни представители се избират мажоритарно. В тях те участват без всякаква връзка с партиите, опирайки се единствено на своите качества като личности. Досега - от 36-то до 42-то Народно събрание - като независими кандидати, т.е. като личности са участвали 65 души. От тези 65 независими кандидати нито един не бе избран. Не бяха избрани и личности, добре познати на обществото ни или поне в района, в който са се кандидатирали. Между тях са например Гиньо Ганев, Румен Воденичаров, Емилия Масларова, арх. Христо Генчев, генерал Тодор Бояджиев, Добромир Гущеров, Николай Слатински, Петко Илиев, Арлин Антонов, Веселин Марешки.

Митът, че мажоритарните изори ще осигурят избирането на личности, а не на партии намери ясен израз в изборите за 41-то Народно събрание през 2009 г. Тогава мажоритарно бяха избрани 31 народни представители. От тях 5 бяха представители на ДПС и 26 на ГЕРБ. Сега ще ви разсмея, като ви съобщя имената на тези 26 крупни личности, чрез които ПП ГЕРБ бе представена в парламента:

Любен Петров Татарски
Цецка Цачева Данговска
Божидар Димитров Стоянов
Менда Кирилова Стоянова
Красимир Петров Петров
Димитър Николов Лазаров
Цветан Генчев Цветанов
Пламен Дулчев Нунев
Любомила Ст. Станиславова
Десислава Жекова Танева
Николай Горанов Коцев
Даниела Атанасова Дариткова
Галина Димитрова Банковска
Борис Крумов Грозданов
Румен Иванов Иванов
Моника Ханс Панайотова
Валентин Тончев Микев
Красимир Любомиров Велчев
Анатолий Великов Йорданов
Емил Делчев Димитров
Пламен Георгиев Цеков
Иван Делчев Колев
Иван Димитров Иванов
Делян Александров Добрев
Ирена Любенова Соколова
Атанас Василев Иванов

Нито един от тези 26 народни представители нямаше да бъде избран като личност, ако зад него не бе застанала ПП ГЕРБ. Всички те бяха и са световно неизвестни. Световноизвестни станаха единствено Цветан Цветанов, Цецка Цачева, Менда Стоянова и Красимир Велчев и то само защото бяха избрани на високи парламентарни постове. Останалите тънеха и продължават да тънат в пълен държавноправен мрак.

И отново ще кажа това, което вече съм казвал. Ако през 2009 г. не 31, а всичките 240 народни представители бяха избрани мажоритарно, в Народното събрание щеше да има само две парламентарни групи: на ГЕРБ и на ДПС. Обяснението е просто: при мажоритарните избори всички депутатски места се вземат от партията, която има дори само един глас повече от останалите, участвали в изборите партии. Можете ли да си представите деформиран парламент от този?

2. Г-н президентът иска да знае дали ще подкрепим въвеждането на задължително гласуване в изборите и националните референдуми. Питал съм, поради което няма вече да питам, как ще трябва да постъпим с ония граждани, които въпреки законовата повеля откажат да участват в изборите или в референдума. Ще си позволя само да попитам дали задължителното гласуване би било съгласуемо с Конституцията.

Съгласно чл.42, ал.1 "Гражданите, навършили 18 години, с изключение на поставените под запрещение и изтърпяващите наказание лишаване от свобода, имат право да избират държавни и местни органи и да участват в допитвания до народа". Установяваме следователно, че гражданите имат право да участват в изборите и референдумите (допитванията до народа). Така възниква въпросът как една правна възможност, която има конституционното битие на право, неочаквано ще се превърне в задължение. Това би могло да стане, но само ако се измени Конституцията, като в нея се постанови изрично, че участието в изборите и референдумите е право, но и задължение на гражданите. Без такава разпоредба никакви разговори за задължително гласуване нямат и не могат да имат място. Те имат противоконституционен характер.

3. Третият въпрос - за електронното гласуване - е от такова естество, че не би трябвало да се решава с референдум. Електронното гласуване без съмнение е за предпочитане, но то има своите предпоставки не в добрата воля, а в техническата съоръженост на държавата и в равнището на съответната култура у избирателите. Сега тези предпоставки не са налице. Когато възникнат, ще може да се премине към електронното гласуване и без да се прибягва до референдум.

Заключителните думи? Когато невежеството се пробуди и тръгне по белия свят, не очаквайте нищо добро от него.

Точката над И-то

White dove

Иво АТАНАСОВ

Навярно на мнозина и дори на повечето заглавие като „Момичето с перлените коси" не им говори нищо. Но ако се подхване „Батальонът се строява", даже един от бившите премиери ще изпее продължението „... за последен път, старото се уволнява, зайците реват." И още: „Няма вече непоряди, арести и строй, има само мацки млади, гаджета безброй". И все така със сценки от мокрите войнишки сънища. Не е чудно, че тази песен може да е любимата дори на министър-председател, след като сме наясно, че предпочитаната му книга е „Винету". Запленен от попфолк версията на дуо Котрулеви, известно още като „Южен вятър", той може и да не знае, че оригиналът е на унгарците от „Омега" - първата група от бившия соцлагер, преодоляла „желязната завеса". И че даже великите „Скорпиънс" имат кавър на това парче под заглавие „White dove" („Бял гълъб"). Техният текст е далеч по-възвишен от нашенските казармени блянове по живот в „цивилизацията". Посланието на рокаджиите е белият гълъб, който лети с вятъра, да вземе надеждата ни под крилата си, за да разбере светът, че тя няма да умре.

Със символиката, носена от птицата на мира, често си служи и главата на Римокатолическата църква. На последната си обща аудиенция на площад „Свети Петър" папа Франциск с помощта на две сладки дечица пусна във въздуха два бели гълъба. С този знак той призова Божията милост за мир в Украйна. Веднага след излитането си обаче гълъбите бяха нападнати от черна врана и бял гларус. Така грабливите птици провалиха мисията им, което несъмнено е лоша поличба.

Нещо подобно се случи с двете окупации на софийската Алма матер. Така да се каже, те се провалиха още „във въздуха", току-що отлепили се от ръцете на своите благодетели. Макар да се заканваха с апломб, че ще продължат до оставка на правителството и насрочване на нови избори. Втората окупация дори потвърди не само поговорката „Всяко чудо - за три дни", но и модернизирания й вариант: „На всеки три дни - чудо". И настрои срещу себе си даже участници в първата блокада на Софийския университет, както и довчерашни свои привърженици. По този начин тя се вписа в крилатата фраза на Маркс от „Осемнайсети брюмер": „Историята се повтаря: първо като трагедия, после като фарс". Първата окупация изглеждаше трагична спрямо успешните студентски акции от началните години на прехода, а втората се превърна действително във фарс.

Защото какво друго, ако не фарс, гротеска, водевил и бурлеска накуп, е да декларираш гръмко, че си си направил изводи от неуспеха на първата окупация и този път няма да се поддадеш на никакви опити да бъде подменена протестната необходимост, а само след три дни безславно да се изсулиш от университетската сграда, която сам си затворил с вериги? Да заявяваш, че тъкмо ти правиш историята, а след броени часове да избягаш дори от географията? Да си мислиш, че окупираш заради обществения интерес, и да се надяваш обществото едва ли не да те увенчае с лаври, а на него да не му пука за твоята загриженост? Да призоваваш всички българи към гражданско неподчинение и бойкот на властта, а „всичкото" да се свежда до все поредяващите дежурни протестъри? Да си въобразяваш, че си будител, а когато „будилникът" ти се окаже развален, да обвиниш народа си, че е заспал?

Окупаторите допуснаха осмислянето на действията им да се върти около преценката дали са малко или много на фона на неокупиращите. Те са очевадно помалко, но бедата им не е в това. В „Тезиси за Фойербах" Маркс прозорливо отбелязва, че „идеите стават материална сила, когато овладеят масите". Въпреки широкото си участие в медиите, окупаторите не сполучиха да наложат идеите си. Още по-лошо - те нямат такива. Оставката и моралът не могат да станат увличаща идея, без да кажеш кой ще ги олицетворява. Хората се досещаха, че все още единствената алтернатива е „Винету", и си даваха сметка, че и да успее окупацията, нищо няма да се промени. И че дори може да стане по-лошо, ако във властта влезе някой като студента, самопровъзгласил се за нормален и на това основание присвоил си правото да коригира всички останали.

Тъкмо тогава или в други сходни случаи наистина ще е необходимо да се протестира. Но думи като „оставка", „окупация", „гражданско неподчинение" вече ще са се изхабили и обезсмислили, защото сегашните протестъри ги обезцениха и окарикатуриха. Те вече звучат подигравателно, а обществото е имунизирано срещу новата им употреба, поне в близкото бъдеще. „Черната врана" и „белият гарван" у нас могат да бъдат доволни - окупаторите обезкрилиха гълъба на надеждата. И свършиха на задкулисието работа, за която други биха им поискали висока цена, и то без гаранции, че ще се справят. Това е възможно в страна, в която масово предпочитат „Батальонът се строява" пред „White dove". Дори и когато са премиери.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ДЕСИ БАКЪРДЖИЕВА:

Пътувам към мечтите си по честния начин

Усмивката ни прави по-добри и по-продуктивни, твърди чаровната актриса

Интервю на Альона НЕЙКОВА

Малцина знаят, че освен актриса, сте и стилист. Как се случи, Деси, че се сдобихте с такава професионална квалификация и какво ви дава тя?

- Когато се дипломирах във ВИТИЗ, си мислех, че не съм научила достатъчно и ми трябва още нещо. Завърших двегодишното си обучение в Берлин за стилист при Рене Кох и Kryolan. Но, както се казва, човек се учи цял живот. Според мен е важен индивидуализмът, не одобрявам идолопоклонничеството. Всеки трябва да намери себе си, да избере своя стил, да се уважава. Това провокира и другите хора около него да го харесват и уважават.

Как съчетавате ангажиментите си в театъра и на снимачната площадка със задълженията на майка?

- Надявам се да съм добра майка. Това е изключително голяма отговорност и е прекрасно чувство на дълг и любов, съвкупност от много предизвикателства, с които трябва да се справяш. Няма по-прекрасно нещо от децата - от моментите, в които разбираш, че са малки откриватели и невръстни мъдреци, до щуротиите, които понякога те карат да се разплачеш или да си строг, за да разберат правилно грешката и да не я повтарят. За всеки нормален родител е важно да е добър възпитател и да вижда любовта в очите на рожбата си. Децата имат нужда от внимание, разбиране, добро отношение и много любов, особено когато навлизат в пубертета... Не трябва да ги подценяваме, независимо на каква възраст са. Искам детето ми да бъде самостоятелно, амбициозно, работливо, дипломатично и да умее да се защитава. Когато го нападат, да запазва самообладание, за да реагира адекватно. Да знае каква е цената на спечеления трофей и неговата загуба. И много, много други неща, с които всяко дете трябва да е наясно, за да е подготвено за динамичния живот. Досега не съм лъгала дъщеря си и нямам намерение да го правя. На някои неудобни въпроси отговарям кратко, като обещавам подробностите да ги кажа, когато му дойде времето. Не е хубаво да се лъже, но все пак децата не винаги могат да разберат точно какво им казваш.

Как бихте завършили изречението: "Дъщеря ми е..."?

- Тя е моето слънчице и е много емоционална и артистична. Казва се Анна Мария и скоро ще навърши 10 години. Понякога се изненадвам колко зряло разсъждава за определени житейски теми. Има много неща, които уча от нея. Важното е да има взаимни компромиси. Най-прекрасен е фактът, че се интересува от изкуство, от пеене, рисуване, театър и балет. Надявам се да избере друга професия, не моята. При мен всичко е било с цената на компромиси, търпение, борбеност и вяра. Знам, че хубавите неща тогава се оценяват най-истински, но не винаги имаме време да им се порадваме. "Без мама не се взимат решения", казва винаги Анна Мария, въпреки че вкъщи ме обвиняват, че съм я разглезила. Често си говорим като приятелки. Никога не съм я подценявала, понеже е дете. Стремя се да я науча, че трябва да прави разлика кога нещата са сериозни. Тогава ставам строгата мама. Не е нужно дъщеря ми да е засипана с играчки, за да е щастлива. Никога не съм я лишавала, напротив. Но се старая да я науча на дисциплина, да не бъде прахосник, да цени труда на другите. Забелязвам, че уважава мнението ми и има нужния респект.

Обикновено актьорите от деца мечтаят за сцена. И при вас ли бе така?

- Да, аз съм същия банален случай.

Помните ли първата си поява пред публика?

- Бях на 4 годинки и на сцената на НДК пях песничката "Който рано ляга, сутрин рано става, в детската градина той не закъснява..." След изпълнението ми публиката, сред която бе и другарят Тодор Живков, ми пляска дълго време. Хареса ми и не исках да сляза от сцената. Едва ме извадиха госпожите...

През годините се влюбих в актьорската професия, но не съм си позволявала да играя в живота. За там се искат други качества като нахалство, безкомпромисност, сарказъм, лъжа. Аз не искам да съм такава! Може би съм била бунтар, защото съм искала да постигна мечтите си по честния начин.

Създавате впечатление, че сте много лъчезарен човек. Дали усмивките са част от ролята, която сте избрали да играете и извън сцената, пред непознати хора, или сте позитивна и в реалния живот?

- Усмивката помага да преодолееш всяка трудност. Не винаги обаче съумявам да се справя с всичко. Вярвам в доброто, в хората и в светлото бъдеще, което можем да си изградим. Но често се сблъсквам с негативизъм. Много съм самокритична и всъщност трудно се доверявам - това не харесвам в себе си. Доверие имам само към близките си и приятелите ми, които са малко. За мен е важна положителната нагласа и правилната стратегия за реализиране на плановете и целите. Усмивката ни прави по-добри и по-продуктивни. Честното и директното, в смисъл дипломатичното отношение може само да ни помогне. Не винаги нахалството е градивно и полезно. Лъжата и предателството могат да ме наранят. Научила съм се да прощавам. Емоционална съм, старая се да бъда добър човек.

Какво ви разплаква и кога се усмихвате?

- В последно време плача, когато гледам хубав филм или чета интересна книга. За мен играта трябва да е на сцената или пред камерата - иначе ще загубя себе си, същността си. Иска ми се да има повече положителни и усмихнати хора, да има повече ред и равноправие. И знам, че голяма част от това зависи от нас. В други държави хората отстояват правата си, борят се за тях всячески. Тук още не е така. Усмихвам се, защото има хиляди прекрасни неща в живота ни, които могат да ни направят щастливи. Трябва да ги оценяваме на мига, а не когато безвъзвратно са изчезнали.

Всичко ли бихте направили заради роля в киното или кариера в театъра?

- Бих искала да изиграя много роли, както в киното, така и в театъра. Обичам си професията, но не приемам безскрупулния подход към достигане на каквато и да е цел. Признавам си, че съм абсолютен работохолик, но винаги намирам време за близките си.

Наистина ли имате черен колан по карате? Какво означава това за вас и как ви помага в професията и в живота?

- Тренирах от 1988 до 1997 г. - с прекъсвания, заради травмите. Бях в карате клуб "Иккен" в отбора на Димитър Ангелов. Той ме научи да обичам спорта и да възпитавам характера си. Както гласи един от петте закона на шотокан карате-до: "Сърцето да е горещо, но разумът да остане хладен" (Гичин Фунакоши). Имам черен колан, но днес той е прекрасен спомен за добра спортна подготовка.

Къде се чувствате най-добре - на театралната сцена или на снимачната площадка?

- При мен винаги адреналинът се повишава преди началото на дадено събитие, театрална постановка или снимачен процес. Не мога да кажа кое предпочитам или повече харесвам. Всяко от тези изкуства е тясно свързано с моята професия. Принципът на реализация е различен, а стихията е силна навсякъде. Актьорът трябва да има уважение към това, което прави, към хората, с които работи. И да е универсален.

Къде може да ви гледа публиката?

- Играя в спектаклите "Вражалец", "Престъпления на сърцето" и "Скакалци". Снимам се в сериала "Фамилията". Според мен театърът е не само за ценители, а за всички хора. Всяко излизане на сцена е предизвикателство и себедоказване. Артистът не трябва да омаловажава публиката си. Една театрална постановка може да е истинско забавление, може да те потопи в друг свят, който да те обогати и вдъхнови. Но може и да те разочарова, да ти покаже негативното в живота. Театърът е храм - моите преподаватели са ме учили от малка на това. Когато се качваш на сцената, не яж, не пусвай, не свири, не ходи с обувките от улицата. Това са все неписани закони, които се предават от поколение на поколение. В последно време има голям интерес към българския театър. Това ме радва. Хората са жадни за култура. Погледнато в исторически план, винаги в момент на финансова криза изкуството и културата се възраждат. Ако човек не е актьор, сигурно ще страда от раздвоение на личността. Когато създаваш един образ, е трудно да изключиш напълно себе си. Трябва да работиш сърцато и да не забравяш кой си. Доволна съм, че мога да практикувам професията си и да си партнирам с великолепни актьори като Стоянка Мутафова, Стефан Данаилов, Цветана Манева, Ваня Цветкова, Христо Гърбов, Любо Нейков, Асен Блатечки, Митко Рачков и много други талантливи колеги. Прекрасно е да провокираш хората в положителна насока. Даваш им пример за подражание или избягване. Това всъщност не е и точно работа, а правене на нещото, което обичаш. В никакъв случай не е лесно, ала е невероятно удоволствие.

Според вас имат ли възможност младите актриси за пълноценна реализация в България?

- Не мога да скрия, че се радвам за развитието на телевизионните сериали в България и все по-добрите театрални постановки. Надявам се това да продължи и младите колеги да намерят реализация в България. За мен всеки човек може и трябва да се стреми да харесва страната си, да бъде по-добър, креативен, за да е търсен. Никой не е безгрешен и не е перфектен. Но това не трябва да ни спира да се борим, да мечтаем, да обичаме, да се образоваме и да търсим начин, за да откраднем малко повече светлина за душите си тук, в България!

Хрумвало ли ви е някога да заминете да живеете в чужбина?

- Живяла съм известно време в Германия, в Берлин. Нямам нищо против да изпълнявам ангажиментите си и в чужбина, но тук е моят роден дом. Искам да живея в родината си. За да практикуваш занаят, е необходим набор от качества. Аз съм актриса по образование, но имам още две дипломи, които подпомагат развитието ми. Не са малко хората, които искат да намерят своя спасителен пристан в изкуството, но не могат да си го позволят от чисто финансова гледна точка, което е много тъжно. Не бива да бъде унижаван духовният, културният човек, трябва да му се даде шанс и възможност да продължи напред в родината...

Не съжалявам за нищо, а гледам да се уча от грешките си. Трябва да се научиш да се изправяш, след като си паднал. Мечтайте, хора! Мечтайте и се обичайте! Имала съм периоди, когато не съм имала и два лева в джоба си. Но това не ме е спирало да мечтая, да търся правилния начин да остана тук. Много е важно човек да вярва и да търси, да не се предава! Ако се предадеш, и светът се обръща срещу теб... Такъв е животът!

ДЕСИСЛАВА БАКЪРДЖИЕВА от малка показва артистични заложби. Приемат чаровницата в детската трупа към театър "Сълза и смях" с художествен ръководител проф. Венцислав Кисьов, Тамара Карабуйкова-Войс и Бончо Урумов. Заедно с Минчо Събев озвучава детски приказки по програма "Христо Ботев" на БНР. Веднага след завършването на Немската гимназия кандидатства в тогавашния ВИТИЗ (НАТФИЗ) и я приемат в класа на проф. Енчо Халачев със специалност "Актьорско майсторство за драматичен театър". Изиграла е запомнящи се роли на театралната сцена и в някои от най-популярните български сериали.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Страница на Любо НИКОЛОВ

ПЛАМЕН АЛЕКСАНДРОВ:

Ловът сродява с природата

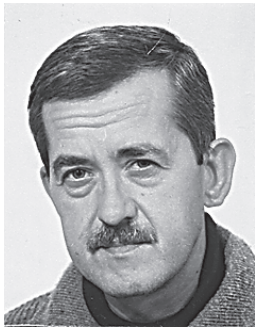
... Той ни доближава до нейната естествена същност

Ловът е допир с природата, с прекрасното, празник за тялото и душата. Възможност да се почувствам част от планината, от родния край, обичан такъв, какъвто е - обременен с история. Тези, на които тя се зловиди, искат да изличат синовното чувство в името на съмнителни цели. Напразно: прекалено синьо е небето над родната планина, прекалено дъхава е мащерката по поляните и омиротворяващ птичият хор в брезовата кория, неутолим - детски стон, долитащ от църквата в ниското, вече двеста години. Ловът е и възможност да говориш с предците - там, където са ловували, да надникнеш в бъдещето на децата си, тогава, когато няма да те има. Това е възможно само в гората, където лесът, скалите са вечни. Туй не са мрачни мисли, то е просветление.

За истинските ловци двойственост няма - има избор, поставящ ги в съзвучие с природните закони, повели, които се учат не по книга, а на горския скат, по следите на дивеча върху червената шума, под която невидим корен може да те запрати в пропастта. Науката се усвоява в дола, потънал в сняг, изпод който трябва да намериш сухи дърва и за минути, докато не са се вкочанили пръстите, да запалиш живителен огън. Обучението продължава в мъгливата есенна нощ, когато трябва да се намери изгубилото се по време на лов куче, да се изчака, или да се помогне на болен другар.

Отстрелването на дивеча е участие във вечен кръговрат, отговорност, драма. Припозната, съпреживяна, тя, ражда любов, одухотворява, възпява. Касапинът умъртвява хиляди животни без коментар, оставайки анонимен, но само ловецът споделя как трофеят сърна "изтича" в есенната шума. Гастрономът, любител на дивечово месо, не е възпял леса така, както го е сторил Емилиян Станев - ловецът, оставил за поколенията живителни извори - своите горски разкази. Известно е, че без грях, без кръв няма зачатие, раждане.

Сред хората нравите се изродяват, когато са прекрачени общочовешките правила, представи, усещания за радост, болка, достойнство. Какво достойнство има в това да пуснеш биячи през комшулука да изпотрошат съседа, двора му, а след това да се гордееш с правилния си цивилизационен избор? Същият докара катаклизмите от 11 септември. Не може участие във военен съюз да е национален блян и да изчерпва представата за човешко щастие.

ПЛАМЕН АЛЕКСАНДРОВ е роден на 18.01.1948 г. в София. Завършил е Художествената академия през 1974 г. Работил е в Българска кинематография 25 години. Има две самостоятелни изложби и четири книги. Семеен с две дъщери.

А хипотезата, че вълците са най-жестоките същества, е неправилна. Пакостливите хищници си намират майстора, но в епоса, в световната литература, вълкът е символ на рицарство, на смелост и свободолюбие. Вълчата глутница на Киплинг дарява живот и мъдрост на човешкото дете. Висоцки прославя "жълтоокото племе", разказвайки за трагичната съдба на вълка-единак, Александър Розенбаум в края на балада-та удовлетворено отбелязва, че край хълбока на мъжкаря отново тича вълчица, тази, "без чието тяло няма живот". А той въпреки всичко трябва да продължи...

На интернет-поколението му липсва комфортът на връзката с природата, родния край, познанията за него, за земята, за тревата, за птиците. А те са символи. Методично превърнаха младите в програмирани същества, те са отчуждени от родителска ласка, от грижата на приятеля. Зоват българските момичета и момчета "тийнейджъри", това звучи "техно", но едва ли ще ги направи по-щастливи, ще им помогне да преодоляват трудностите. А пред тях те са големи - промити мозъци, ценности менте, идоли менте, наркотици. Изправените пред препятствията ще ги надмогнат само ако намерят истинска опора, извор на сили, погледнат се в огледалото и кажат сами на себе си: "Родината - това си ти!"

Веднъж се замислих за различното между лова и политиката.

Политиката е наука за властване, и то над хората, за маменето и манипулирането им, докато ловът е науката, която те прави свободен, съпричастен към нуждите на другите. Погрешна е представата за древното мъжко занимание като за жестоко. Ловът ни сродява с природата. Кланиците ги прави политиката.

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

Каша от заек

Нарязва се 1 кг месо от за-ек и се слага да се вари. Щом възври, се прибавят сол на вкус, 15 зърна черен пипер, 2 ситно нарязани глави лук, 3 моркова, половин глава целина и 2 дафинови листа. След като месото омекне, се изважда в чиния, почиства се от костите и се накисва. Бульонът се прецежда през цедка. Запържват се до златист цвят 5 супени лъжици брашно в половин чаша масло. Налива се прецеденият бульон и се бърка, докато се размие брашното. Прибавя се накъсаното месо, след което кашата се вари на тих огън още 10 минути.

Факти

Бабируса, или рогатата свиня

Бабируса, рогата свиня, свиня-елен - това уникално животно, избрало за своя обител джунглата на остров Сулавези, е от групата на свинете Suidae, но се различава от тях по бивните си и по-сложния си стомах. Мъжкият блести с красивите си бивни - два горни, които излизат вертикално нагоре от зурлата и се извиват красиво назад към челото, и два, излизащи от долната челюст. Името е комбинация от babi и rusa, които на местния език означават съответно прасе и елен. Заради изключителния си външен вид - бивните, съчетани с белезникаво сивата кожа и достигащо 100 кг тяло, наподобяващо тялото на хипопотам, бабируса винаги е била обект на голям интерес.

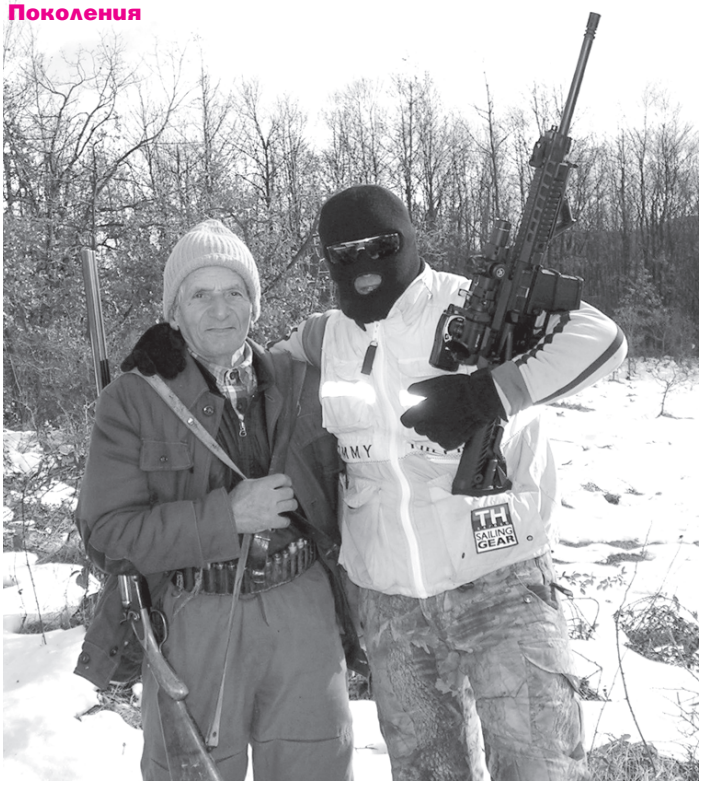
Бивните са използвани като модел за демонични маски. Те са и предмет на вековни спекулации. Според местна легенда животното ги използва, за да се закача на клони, откъдето да дебне минаващите отдолу женски. Според друго предание, също като разклонените рога на елена, те са символ на мъжката сила и боеспособност. Някои смятат, че, биейки се, мъжкарите се стремят да счупят горна бивна на врага си, за да го направят по-непривлекателен за женските.

Бабируса се храни с паднали плодове, листа и животински продукти. Търси места, богати на минерали и вода, откъдето с близане се снабдява с натрий и калций. Там мъжките обикновено идват поединично, а женските - на групи и с малките си. Обикновено в близост до тези места ловците се настаняват в кули, построени от дърво и палмови листа, за да издебват животните.

Привечер понякога се събират около 30-40 животни и според очевидци гледката наистина е удивителна. Невероятната какофония от различни гласове и звуци често се придружава от симетричен танц между възрастни мъжкари, изправени на задните си крака и високо вирнали главите си, който понякога завършва с прободни рани във врата на послабия танцьор.

Поколения

Пенчо Пенчев (вляво) и Юлиан Иванов са ловни другари в дружинка Кметовци

Виц

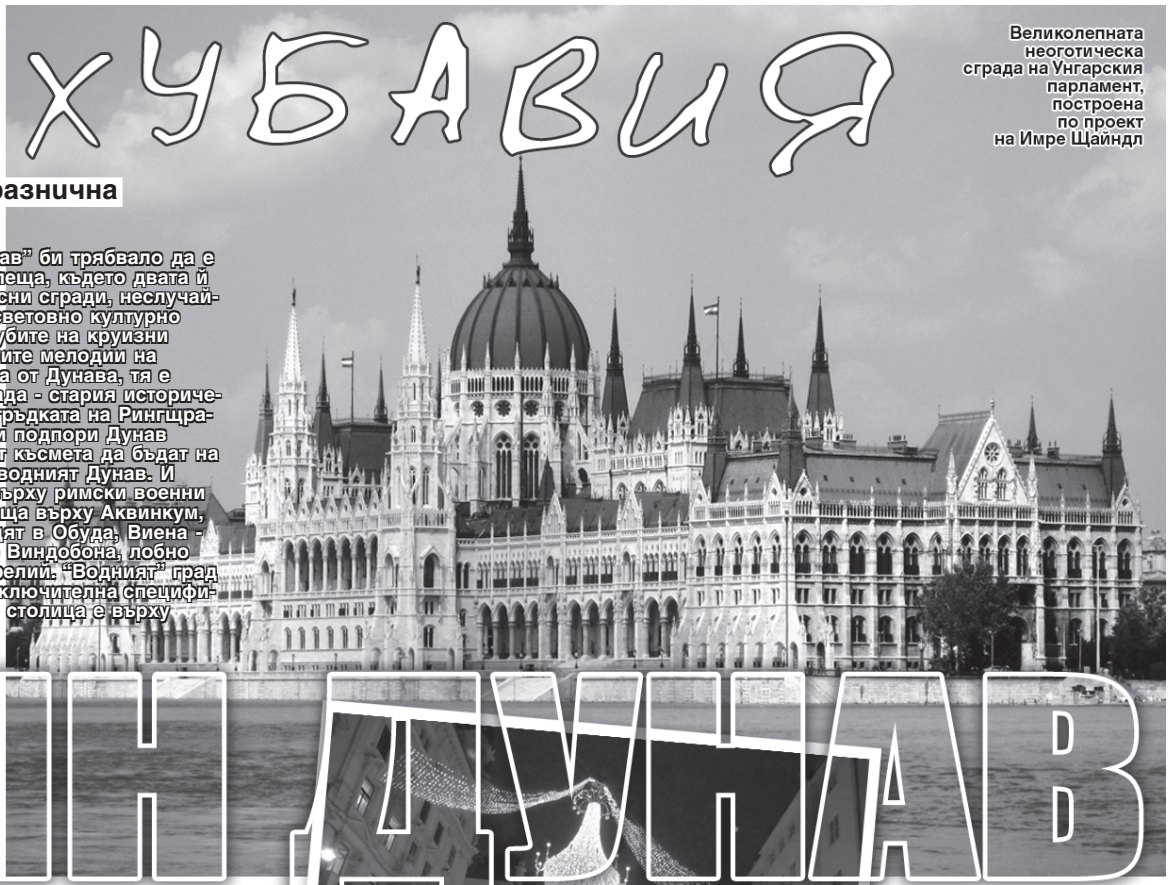
МУТРИ НА ЛОВ

Две мутри тръгнали на лов. Влезли в гората и единият възкликнал:

- Ех, каква природа!

- Ъ-ъ-ъ... От тия дървета нищо не виждам!

НА ХУБАВИЯ СИН ДУНАВ

Великолепната неоготическа сграда на Унгарския парламент, построена по проект на Имре Щайндл

Впечатления от празнична Будапеща и Виена

Валсът "На хубавия син Дунав" би трябвало да е вдъхновен от реката в Будапеща, където двата й бряга са застроени с прекрасни сгради, неслучайно обявени от ЮНЕСКО за световно културно наследство, и където от палубите на круизни корабчета се носят прелестните мелодии на Йохан Щраус-син. Виена бяга от Дунава, тя е допуснала до сърцето на града - стария исторически център, заключен в пръстена на Рингщрасе, само стегнатия в каменни подпори Дунав канал. Но и двата града имат късмета да бъдат на река и тази река да е пълноводният Дунав. И двата града са възникнали върху римски военни лагери и селища - Будапеща върху Аквинкум, чиито руини могат да се видят в Обуда, Виена - върху римския военен лагер Виндобона, любимо място на прочутия Марк Аврелий. "Водният" град Аквинкум подсказва една изключителна специфика на Будапеща - унгарската столица е върху близо сто термални извора.

Пенка КАЛИНКОВА

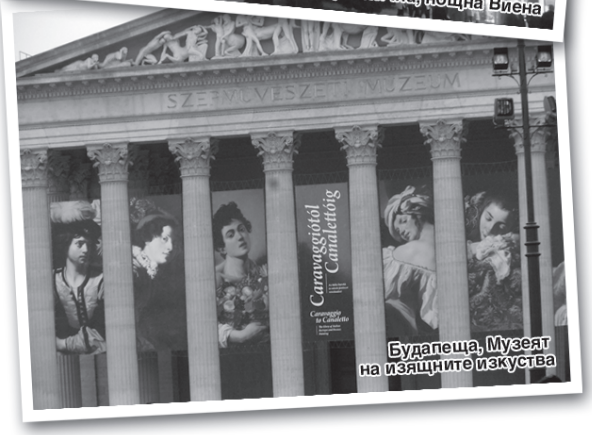
И това са не само къпалнята Сечени и изворите, върху които е построен четиризвездният хотел "Гелерт", а топла пара се вие на места и над самата река Дунав. Казват, че в Унгария има над 1000 подземни топли извора, като 80 от тях са в столицата й. Руините на древния Аквинкум заедно с Будайската крепост и булевард "Андраши" през 2002 г. са включени в списъка на Световното културно наследство. Реката и термалните извори са голямото богатство на Будапеща. Много сравнения се правят между сградите на английския и на унгарския парламент - коя е по-красива. По-интересният факт според мен е, че непосредствено зад великолепната неоготическа сграда на унгарския парламент, построена по проект на Имре Щайндл, е реализирано и друго предложение от същия конкурс. Арх. Алайош Хаусман е загубил конкурса за сграда на парламента, но със същия проект е спечелил конкурса за Дворец на правосъдието - днес в същата сграда се намира Етнографският музей.

По празници Будапеща е приказно украсена, но в базарите и украсата Виена държи палмата на първенството. Празничните базари по Коледа и Великден са пред църквата "Свети Стефан" и всички по-големи дворци и забележителности на града, но най-бляскавият е пред кметството с неговата прекрасна неоготическа сграда, напомняща очарованието на Гранд плас в Брюксел. Построена е по проект на Фридрих фон Шмид. На Коледа Виена си бе истинска приказка с украсените със сърца, цигулчици, дядоморазовци дървета пред кметство, въпреки че български виенчани споменават за режим на икономии в осветлението на многобройните забележителности. Може и така да е. Харесвам съперничеството между големите градове и столици на Европа - в Будапеща е най-голямата европейска синагога, първото европейско метро, ако не се брои лондонското, което все пак не е на материка, малка Унгария е дала на света 13 нобелисти, един от които е откривателят на витамин С - Алберт Сент-Георги, а друг - писателят Имре Кертес. Австрия също има своите нобелисти, но винаги и преди всичко я свързваме с имената на Моцарт, Хайдн, Шуберт, Малер, Брукнер, Шьонберг, Веберн, Берг, фамилията Щраус... Една от най-красивите сгради във Виена е тази на Щатсопера, построена по проект на Едуард ван дер Нюл и Август фон Зикардсбург. Харесвана-нехаресвана и довела до кончината и на двамата си проектанти, днес тя е едно от знаковите места в австрийската столица. Няма проблем с публиката, опашки се извиват дори за билетите за правостоящи. На сцената й са пели сопраните Люба Велич и Анна Томова-Синтова, тенорите Тодор Мазаров и Димитър Узунов. В афиша й през януари 2014 г. са "Дон Жуан" от Моцарт, "Борис Годунов" от Мусоргски, "Тоска" от Пучини, "Кавалерия Рустикана" от Маскани. На 26 януари бе премиерата на "Русалка" от Дворжак с българското сопрано Красимира Стоянова в главната роля. Много от големите певци и музиканти на България живеят в Австрия и нейната столица - сопраното Красимира Стоянова, проф. Марио Хосен, проф. Евгений Шевкенов, тенорът Камен Чанев, внуците на Панчо Владигеров - Екатерина, Александър и Константин, дъщерята на големия композитор и диригент Константин Илиев - Мария Принц... Много от българските ученици на проф. Михаел Фришеншлагер останаха да живеят и работят във Виена.

Историите на Мария Терезия и на Елизабет Баварска, на принц Евгений Савойски и на император Франц Йосиф оживяват дворците Хофбург, Шьонбрун и Белведере. Марката "Сиси" захранва цяла индустрия от сувенири - рафтове с романи за Сиси, кутии и касетки с филми за Сиси, безброй сувенири и играчки...

Празнична, нощна Виена

Будапеща, Музеят на изящните изкуства

Виенските модернисти - Ото Вагнер и компания и по-късното им проявление Хундертвасер, напомнят за себе си отвсякъде - с чудноватата сграда на така наречената виенска "зелка" - тяхното седалище с голямата златна топка на покрива, къщата с маковете, къщата с гербовете, двете кооперации на еколога в архитектурата Хундертвасер. В Будапеща разказвачите на града често споменават за стила еклектик. Няма такъв стил - това е просто някакво органично или недотам органично смесване на елементи от готиката, барока, неоренесанса и дори неокласиката. След Гауди и съвременника ни Калатрава не знам колко можем да бъдем изненадани от Хундертвасер, но е добре, че го е имало с неравните вълнисти подове, с дърветата, растящи в стаите и надникващи от различни по големина и форма прозорци, с шарените като пачуърк фасади. В Унгария най-красивите сгради са построени от архитекти с унгарски фамилии, в Австрия - от архитекти с немско звучащи фамилии. Центърът на Виена, затворен от Рингщрасе, също е нареден в списъка на Световното културно наследство.

Пред Рождество Христово и по Нова година във Виена мирише на канела и карамфил, на ябълки и мед, пие се пунш и греяно вино, яде се виенски шницел и виенски щрудел (впрочем за тях няма сезон) и тези празнични миризми надделяват над постоянното напомняне за присъствие на коне, макар и впрегнати в каляски. Присъствието им внася специфичен романтичен колорит, но иначе разходката с карета си е скъпичко удоволствие. И дали, препускайки по каддъръма, няма да се увлечем в ритъма и пропуснем някоя от поредните виенски красоти. Затова давайте пешком. Ако в Будапеща булевард "Андраши" напомня за Шан-з-Елизе в Париж, то пространството Грабен, най-скъпото и елегантното във Виена с обрамчилите го красиви сгради, също носи спомен за френската столица. Ако не си бил в църквата "Свети Стефан", значи не си бил във Виена, но в австрийската столица има поне още два храма, които не можеш да подминеш - Votivkirche, църквата, построена вследствие на оброк, и църквата "Свети Карл". "Стефансдом" е обител, крепост, сърце на града от XIII век до днес, един от неговите създатели, вероятно каменоделец, си е направил интересен автопортрет от лявата страна в храма. Дантелената Votivkirche има едни от най-хубавите витражи, а Карлскирхе е уникална барокова постройка с красиви колони от двете страни на входа.

И ние, българите, сме оставили хиляди крачки и много спомени в Будапеща и Виена. Кафенето "Ландман" не е променило мястото си във Виена, българите влизат в него, за да усетят сякаш полъх от срещата на Стамболов с бъдещия цар Фердинанд. Резиденцията на фамилията Кобург-Гота, отдавна продадена и превърната в скъп хотел, се намира недалече… Наблизо е Бургтеатър. Знаем, че знаменитата Роза Попова учи при великия Йозеф Кайнц, който е бил първи актьор в Бургтеатър в последните години от живота си. А на 8 май 1925 г. е убийството във виенския Бургтеатър на Тодор Паница от фанатично преданата на своето дело Менча Кърничева. В Бургтеатър направи през 2006 г. своя драматургичен дебют с "Къщата на съдията" младият австрийски писател от български произход Димитър Динев, родом от Пловдив.

Големите тържества по празници се провеждат на открито, на най-големите площади в града, един от които е Грабен, великолепно украсен и блеснал - осветлението му имитира полилеите в златната зала на прочутата Музикферайн. Носи се музика. И естествено и "На хубавия син Дунав" от Йохан Щраус.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ЛОРА КАРАДЖОВА ПУСКА СЕКСИ КЛИП НА НОВОТО СИ СОЛО ПАРЧЕ

Вечер с песните на Тодор Колев

Близо 15 музиканти ще участват в трибюта, а част от събраната сума от концерта ще бъде дарена за изграждане паметник на актьора в родния му Шумен

Концерт с песните на Тодор Колев ще се състои днес, 1 февруари. Събитието ще се случи в "Строежа" - клуб, който организира последните изяви с участието на незабравимия български артист.

Подобно на двете вечери със същата тематика, които се проведоха през 2011 и 2012 г., и този път организаторите на проявата отново искат да напомнят за един от най-обичаните ни актьори, прочул се като творец и изпълнител. Първите събития се проведоха със съгласието и участието на самия Тодор Колев, а сегашното е с одобрението на неговото семейство и с тясното сътрудничество на дъщеря му Албена. Концерти от този тип умишлено се провеждат в клубна среда - концепция, която напълно съвпада и с желанието на Тодор Колев.

По традиция програмата е съставена от основно ядро от

инструменталисти и цяла плеяда от вокалисти - твърди участници до момента. В списъка от изпълнители за пореден път влизат Миленита, Ясен Зердев, Сърмата Хари, Иван Гатев и Мирослав Морски ("Джанго Зе"), който пристига специално от Великобритания. В проявата са привлечени 3 нови, но доста популярни имена - Стефан Вълдобрев, Камен Воденичаров и Гери Турийска. Сред несменяемите музиканти отново ще се разчита на Веселин Веселинов-Еко - бас, Росен Ватев - барабани, Ангел Дюлгеров - китара, Милен Кокушаров - пиано, Михаил Йосифов - тромпет, и Вили Стоянов - тромбон.

В съботния репертоар се очаква да бъдат включени едни от най-известните и обичани песни, изпълнени през цялостната кариера на Тодор Колев. Сред тях са "Фалшив герой", "Как ще ги стигнем американците?", "Жалба за младост", "Самотният човек", "Виолета", "Нашият сигнал", "Черно море", "Сто кила" и много други.

Част от събраната днес сума от вход и спонсорства ще бъде дарена за изграждане на паметник на актьора в родния му Шумен. Кампанията, наречена "Да запомним Тодор Колев", е в сила от близо година насам и зад нея застава инициативен комитет от града. Средства се събират и чрез сметка BG56BPBI79461062898401 / BIC: BPBIBGSF, като гарант по нея е Драматичен театър - Шумен.

Клуб "Строежа" ще отвори врати на днешния 1 февруари в 20 ч., а самата концертна част ще започне 90 минути по-късно. Билети за трибюта на Тодор Колев се разпространяват в мрежата на Ticketstream.bg на цена 10 лв. на предварителна продажба и 12 лв. на самата дата и място.

СЪБОТА 1 ФЕВРУАРИ 2014

Вицове

- Как пияница вика котката си?
- Маци, сипи, сипи, сипи...

Имен ден

1. 2. 2014

ВАЛЕНТИН ПЕТКОВ,
член на Общопартийната контролна комисия на БСП
ЕМИЛ БЕБЕНОВ,
кмет на община Никопол
ИВАН КЮЧУКОВ,
футболен деятел
КИРИЛ БОЖИЛОВ,
писател
Проф. дхн КОНСТАНТИН ХАДЖИИВАНОВ,
учен-химик, член на Европейската академия
О.р. ген. МИХО МИХОВ,
почетен председател на фондация „Български ВВС", дипломат
НИКОЛАЙ МИЛЧЕВ,
поет
СТОЯНКА МАРИНОВА,
учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Ловеч

2. 2. 2014

ГРИГОР СТОИЧКОВ,
политик
ЙОРДАН КАМЕНОВ,
писател
СРЕБРИНА СЛАВОВА,
оперна певица и педагог
СТОЯНКА МУТАФОВА,
актриса, гранд дама на българския театър и кино

„Вестник" е новото приложение на фейсбук

Фейсбук информира за новото си приложение, наречено "Вестник", което ще бъде достъпно за притежателите на iPhone от 3 февруари . То позволява на потребителите да споделят и разглеждат статии и други съдържания, поместени в смартфоните.

"Вестник" прави разказаните истории по-красиви чрез потапянето в дизайна и екрана, без да има допълнително разсейващи оформления. Също така сме го направили по-лесен за споделяне на прекрасните ви истории", уточниха администраторите на социалната мрежа в поста, с който обявиха новата услуга във фейсбук.

Приложението ще представя истории и тематични секции, позволявайки на потребителите да проследяват теми, вариращи от новини за храна и спорт до информации за наука. Партньорите на "Вестник" не са назовани конкретно. Но видео, публикувано от фейсбук, показва потребител, който разглежда различни статии от "Ню Йорк таймс", сп. "Тайм", "Ю Ес Ей тудей" и др.

Говори се, че в последните седмици от социалната мрежа са наемали редактори, за да допълнят алгоритмичния си метод за доставяне на съдържание до своите потребители.

20 БЪЛГАРСКИ ЗВЕЗДИ ЩЕ БЛЕСНАТ НА ВТОРИТЕ ХИП-ХОП НАГРАДИ

На вторите годишни хип-хоп награди, които ще бъдат връчени на 5 февруари, ще блеснат над 20 български артисти. Сред тях ще са Криско, Михаела Филева, Били Хлапето, Дивна, Спенс и Godslav, Сантра, Део и СкандаУ, Ангел и Моисей, Бобо, Боби Леон, Кристо и Лора Караджова, Сани Алекса и др. Награждаването ще се проведе в зала 1 на НДК в първата сряда на февруари от 19,30 ч. Очаква се събитието да продължи над 3 часа. Водещи на проявата ще са Елена Брусарска (Ice Cream) и Део. Награждаването ще бъде излъчено в ефира на TV7 и музикалната телевизия The Voice. Включвания от залата и зад сцената ще правят общо петима водещи - Атанас Михайлов, Играта, Ванчела, Боряна Нешева и Neggy. За финал на галавечерта организаторите са поканали две световноизвестни и признати имена в хип-хоп културата - дивата Eve и гангстерите от M.O.P. Те ще направят едночасов концерт, с който ще сложат край на пищната церемония. Списъкът с номинираните може да бъде видян на http://www.359awards.com/nominees.

Умна чанта ограничава големите разходи

Специалисти изобретиха умна чанта, която ограничава разходите на пристрастените към пазаруването. Наречена iBag, тя използва смарт сензор в портмонето на собственика си, за да следи харченето. Ако засече твърде големи разходи или притежателят й влезе в любимия си магазин, чантата може да се заключи автоматично.

Умното устройство е създадено след проведено проучване на creditcardfinder.com.au. Изследването показва, че един на всеки четирима притежатели на кредитни карти не покриват напълно месечния баланс по сметката си.

"iBag е създадена в помощ на хората, които не могат да контролират разходите си и не осъзнават последиците от импулсивните покупки", уточни Мишел Хътчинсън от компанията, създала умните чанти. "Целта на умната чанта е да облекчи дълга в кратък срок, заключвайки се за няколко часа, идентифицирани като време за прахосване. iBag дори на мига изпраща съобщение, когато заклетият купувач влезе в зони с опасност от разходи. Смарт устройството може да напомни кога не е добре да се използва кредитната карта. Но не се придържа към определен бюджет или план за ограничаване на разходите за погасяване на дълговете", уточниха от компанията.

ПАПАГАЛ БЛАГОСЛОВЕН ОТ ПАПА ФРАНЦИСК

Главата на римокатолическата църква благослови папагал по време на среща с поклонници във Ватикана. Папата първоначално не обърнал внимание на птицата, въпреки че я забелязал да прехвърча насам-натам, тъй като бил зает да поздравява пилигримите от бавно движещия се папамобил. После Франциск обаче наредил на шофьора си да се върне, протегнал ръка и папагалът кацнал върху нея. Говорящото пернато на име Аморе (любов) се обърнало към него с "папа". Очарованият Франциск се засмял и го благословил. Щом папагалът отлетял обратно при собственика си, тутакси бил наобиколен от дузина поклонници, пожелали да го купят. "Няма да продам папагала за нищо на света, колкото и да ми дават. Първо, защото си го обичам. И второ, защото това вече е папагал, благословен от самия папа!", пояснил щастливият италианец.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. мъченик Трифон (Предпразненство на Сретение Господне) (Трифоновден)

Свети мъченик Трифон се родил около 225 г. в с. Комсада, близо до град Апамия, в малоазийската област Фригия, Римската империя. Родителите на св. Трифон били дълбоко вярващи християни и отрано се потрудили над своето чедо да разгорят в сърцето му любов и преданост към Бога. Трудът на родителите скоро дал своя плод. Свети Трифон бил още дете, когато по негова молитва Бог вършел чудеса. Заради вярата му в Христа, издали на младежа смъртна присъда. Преди да отсекат главата му, св. Трифон застанал с лице към изток, благодарил на Бога, че го е удостоил с мъченически венец и възнесъл последното си моление - да се всели душата му в небесното царство. Докато още се молел, склонил глава и починал.

2

† Неделя 15 след Неделя под въздвижение - на Захея
Сретение Господне

Празнуването на Сретение Господне не е само историческо възпоминание. Вдъхновени като Симеон от Светия Дух, и водени от същия Дух в Църквата на Спасителя, членовете на Църквата могат да очакват своята собствена среща с Господа. И също като праведния Симеон могат да свидетелстват, че и те имат шанса да напуснат света с мир, след като очите им са видели Божието спасение в лицето на Христа. Сретение Господне е един от 12-те велики празници през годината. По благочестив обичай и днес новородените деца на 40-ия ден от рождението им се занасят в храма за благословение и на майките се чете определена молитва.

МАЧО В ПОЛА НЕ Е ОКСИМОРОН,

стъпки към феминизирането на мъжката мода

АКТЬОРИ И МУЗИКАНТИ КАТО ЧЕ ЛИ НА ПОДСЪЗНАТЕЛНО НИВО УСЕЩАТ МАГНЕТИЧНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ НА НЯКОИ ДЕТАЙЛИ В ОБЛЕКЛОТО

НАКИПРЕНИ В ПОЛИ МЪЖЕ МОЖЕ ДА СЕ ВИДЯТ НЕ САМО ПО ВРЕМЕ НА РАЗЛИЧНИ РЕВЮТА, ПРЕДСТАВЯЩИ НАЙ-АКТУАЛНИТЕ КОЛЕКЦИИ НА АВАНГАРДНАТА МОДА. ВСЪЩНОСТ, АКО ПОРОВИТЕ В ПАМЕТТА СИ, НЕПРЕМЕННО ЩЕ СЕ СЕТИТЕ ЗА КАРТИНКИ В НЯКОИ УЧЕБНИЦИ ПО ИСТОРИЯ, ДЕМОНСТРИРАЩИ КАК "ДРЕВНИТЕ" ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА СИЛНИЯ ПОЛ СЕ РАЗХОЖДАТ В ТОВА ПРИВИДНО ЖЕНСКО ОБЛЕКЛО.

Смята се, че още с аранжирането на талията със снопчета трева или листа се дава началото на така нареченото феминизиране на мъжките дрехи. Всъщност в древността и двата пола се обличат почти еднакво - загръщат бедрата си с парчета кожа или по-големи растения, и живот си живеят в този вид, без да се притесняват от каквото и когото и да било. Панталоните, предназначени естествено само за мъжете, се появяват едва в първото хилядолетие преди новата ера. И успяват да спечелят доверието на ловците и войниците стотици години по-късно.

Полата на древните египтяни също представлява парче плат, което мъжете загръщат около талията и връзват отпред, отстрани или закрепват на кръста. Постепенно моделите стават все по-сложни. И в определен момент кройката, както и материята разкриват дори положението в обществото на притежателя на полата. Бруталността на мъжете се подчертава по-ярко от различни наметала и туники, които заедно с полата всъщност нищо не прикриват. Всички виждат: ето, върви той, мъжът (в целия блясък и смисъл на тази дума), герой и победител.

Римските патриции също се загръщат в разкошни тоги, само че дължината им е по-достолепна. "Запознанството" на легионерите с панталона става факт по време на войните им с различни племена, като типично мъжкият детайл от облеклото тогава няма късмет и бива кръстен от гордите римляни "варварска" дреха.

Излизайки на арената за бой, гладиаторите са накипрени с метални мрежи - тип къси полички или туники. Мисията на това минималистично облекло е твърде прозрачна (и в буквалния смисъл): оголените бедра и мускули на ръцете демонстрират силата на воина, внушават сигурност, запечатват в съзнанието хъс за победа и разкриват готовността да се пребори противникът.

Подобни тенденции се наблюдават у финикийците, асирийците, жителите на Юдея, келтите, индианците и многобройните африкански племена. В името на историческата достоверност необходимо е да се признае: представителите на древните култури от мъжки пол издигат къщи, отглеждат зеленчуци, възпитават синове, превземат земи, разделят и владеят - и всичко това, облечени в поли. Традиция е все пак. И в европейската култура някои продължават да я спазват до ден-днешен. Шотландци и ирландци още обличат необичайния за съвременния мъж от други краища на планетата килт. Правят го по време на празници, като маршируват по улиците или изпълняват национални танци. И ако някой реши да приеме подобен ритуал като забавен рудимент, може да бъде набеден за човек, който недооценява тяхната войнственост.

При класифициране на употребяваните от съвременните хора дрехи чиновници от Евросъюза преди няколко години записват килта в раздела "Женско облекло". И предизвикват с това страхотен скандал. След описания случай този детайл от тоалета на представителите на силния пол окончателно, категорично и вероятно безвъзвратно се смята за част от мъжкия гардероб.

Мачовците в днешно време може да се видят в пола най-вече когато искат... да се харесат. Е, не един на друг (в повечето случаи), а на дамите. За част от нежната половина на човечеството мъжете в пола по необяснимо-странен начин стават по-привлекателни. Именно това показват многобройни допитвания, направени по важния въпрос за полите на силния пол.

Сложени върху мъжки ханш, те като че ли се превръщат в магнит за жените. Актьори и музиканти едва ли не на подсъзнателно ниво разгадават подобни нагласи. А това им помага по-лесно да намират ключа към нежните сърца, чието разбиване изглежда е част от "служебните задължения" на артистите.

Общественото мнение обаче доста неохотно приема полите като част от облеклото на съвременните мъже, дори и да са представители на по-освободени професии. Образът на екранния герой например преди над половин век предполага определена консервативност. Затова във филм появата на мъж, облечен в дрехи като поли и рокли, типични за жените, се приема донякъде едностранчиво - смята се, че на екрана е комедия и трябва да се чува смях. Независимо от този леко клоунски трик, "магията" все пак действа. И всички артисти, осмеляващи се да си сложат пола, предизвикват страхотен интерес у дамите. Спомнете си например чаровния Дъстин Хофман в "Тутси" или Робин Уилямс в "Мисис Даутфайър" - уникални са и са истински мъже, дори и в женски дрехи.

Брад Пит също е еталон за мачо в "Троя", въпреки че се разхожда в кожена миниполичка. Но онова, което започва със стилизиране на дадена епоха във филма, прераства в нещо по-сериозно. На премиерата на историческата кинотворба Брад Пит заявява, че с визията си в нея полага "началото на глобалната мъжка мода на поли". Актьорът уточнява, че според него жените ще го подкрепят в това отношение. Не се забави и появата на пикантни слухове, че по време на снимките участниците в "Троя", включително и самият Пит, строго спазват историческата достоверност. Тоест не си слагат бельо: то се появява едва в епохата на варварите, а на древните гърци този детайл в тоалета е непознат. Брад бърза да разсее еротичните фантазии на поклонниците си и признава, че въпреки неговата педантичност и вниманието към детайлите, във филма не си позволява да се разхожда без гащи. Независимо от това хиляди фенки на холивудската звезда по време на прожекциите като че ли непроизволно се накланят към екрана, опитвайки се да надзърнат под полата на Брад Пит и да видят може би най-важното...

Онези, които работят на попрището на рок музиката, имат още по-голям късмет. Защото този стил сам по себе си е въплъщение на свободата на духа, издигнал се над мудните стереотипи и консервативното мислене. Когато през 1970 г. Дейвид Бауи облича една от роклите на жена си и така се появява на корицата на плочата "The Man Who Sold the World", от скромен ъндърграунд експериментатор веднага се превръща в перспективна модна рок звезда. Албумът в повечето страни е забранен, което още повече налива маслото в огъня. И от този исторически момент само мързелив рокаджия не се опитва поне веднъж да експлоатира подобен ракурс - в 99% от случаите с голям успех.

Запитан какво иска да внуши с карнавала, който създава, като се конти в женски дрехи, фронтменът на "Placebo" Брайън Молко отговаря: "Обличам рокли и поли, защото... ми отиват. А и са много по-интересни от обичайните мъжки ризи и панталони."

Може би затова е крайно време да се приеме, че мачо в пола не е оксиморон. А е сурова реалност. Понеже съвременният мъж, облечен в пола, я носи гордо и с достойнство. И със сигурност знае защо го прави...

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

„РЕФАН" НАГРАДИ „МИС ПЛЕЙМЕЙТ 2013"

24-годишната еротична танцьорка Елена Кучкова е новата "Мис Плеймейт". Тя получи лентата от Николета Лозанова, която е лице на генералния спонсор на конкурса „Рефан". За да може журито да оцени красотата на претендентките, те дефилираха със сексапилни бански костюми с логото на „Рефан".

Всички гости на конкурса за женски сексапил отнесоха със себе си подаръчни комплекти с хитови продукти на „Рефан" и уникална екологична соева свещ с логото на „Плеймейт" и зайчето на „Плейбой", изработени специално за конкурса. Изключителен интерес сред мъжката част предизвика и дареният календар на "Плейбой" с 12-те красавици и 12 хитови продукта на козметичната марка.

Водещата на предаването „Поверително от N. L." си спечели правото да бъде перлата в журито и да представлява „Рефан", след като е избрана за рекламно лице на елитната серия Light 192 и на хитова колекция Refan Beauty.

Освен подаръци от „Рефан" победителката Елена Кучкова, която мечтае за собствен бизнес и семейство с много деца, си тръгна от съревнованието с автомобил и чек за 10 000 лева за козметични процедури.

ВРЕМЕТО

Днес времето над страната ще остане предимно облачно с по-значителни временни намаления на облачността над Югозападна България. Почти без валежи. Ще духа слаб, в Дунавската равнина временно умерен вятър. Минимални температури в Северна България между минус 14 и минус 9 градуса, в Южна и по Черноморието между минус 6 и минус 1 градус. Максималните температури отново ще са в много широки граници – от минус 6-7 в Северозападна България до 7-8 градуса в крайните югозападни райони. В София 0-1 градус. Над планините ще има разкъсана облачност. Ще духа до умерен югюгоизточен вятър, който вечерта ще се усили. Максимална температура на 1200 метра около 4, на 2000 метра минус 1-2 градуса. Над Черноморието облачността ще бъде значителна.

Изгледи за

2 максимални **-4°/1°**

3 максимални **-3°/2°**

В неделя в Северна България ще превалява сняг, а на юг - дъжд и сняг. В южните райони ще има условия за поледици. В понеделник валежи не се очакват. Ще бъде студено и мразовито, с повече облаци над северните и източните райони. Дневните температури ще достигат минус 7 - минус 2 градуса.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008” ЕООД**

Николай Малинов

Русия и България

Монд дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.40 Денят отблизо: Зелената линейка /п/
07.30 Телепазарен прозорец
07.45 Новите приключения на гормитите анимационен филм /18 епизод/
08.10 Телепазарен прозорец
08.25 Без багаж
08.55 Животът и други неща Съботно токшоу
11.00 Денят отблизо с Мира Магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.40 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Спускане /мъже/ пряко предаване от Гармиш Партенкирхен /Германия/
14.00 Брадзи
14.30 Иде нашенската музика Фолклорно шоу
15.30 Малки истории
16.30 Жълто куче тв филм /България, 2012г./
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване
18.00 Умно село: Павел Койчев /скулптор/
19.00 Броени дни документален филм /България, 1977г./, режисьор Георги Стоев
19.50 Лека, нощ деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала Забавно-развлекателно предаване
21.45 Сватбеният агент играл филм /копродукция, 2001г./ , режисьор Адам Шанкман, в ролите: Дженифър Лопес, Матю Макконъхи и др.
23.30 По света и у нас
23.45 Най-хубавите години на нашия живот тв шоу /5 епизод/п/
00.45 Шерибейби играл филм / копродукция, 2006г./, режисьор Лори Колиър, в ролите: Маги Джиленхол, Брад Уилям Хенке и др.(12)
02.20 Мелодия от подземието играл филм/п/
04.15 Сватбеният агент играл филм/п/

bTV

06.00 „Лигата на справедливостта“ - детски сериал
06.30 „Агрофорум“
07.00 „Духът на здравето“ / п./ - здравно предаване с водещ д-р Неделя Щонова
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Антон Хекимян
11.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините
12.30 „Да отгледаш Хоуп“ - комедиен сериал, еп. 18
13.00 „Дъщерята на пазителя на тайни“ - Драма, САЩ, 2008 г.; Режисьор: Режисьор: Мик Джексън; Актьори: Дермът Малърни, Емили Уотсан, Гричън Мол и др.
15.00 „Cool T“ - лайфстайл шоу с водеща Петя Дикова
16.00 „120 минути“ - публицистично предаване с водещ Светослав Иванов
18.00 „Това е цената“ - телевизионна игра
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания
20.00 „Такси в ню йорк“ - Комедия, САЩ, 2004 г.; Режисьор: Тим Стори; Актьори: Джоди Фостър, Форест Уитакър, Джаред Лето, Кристен Стюарт и др.
22.00 bTV Новините
22.30 bTV Документите: „Македония - Последният жив проект на Коминтерна“ - документална поредица с продуценти Гена Трайкова и Венелин Петков
23.30 „Паник стая“ - Трилър, САЩ, 2002 г.
01.50 „Дъщерята на пазителя на тайни“ /п./ - Драма, САЩ, 2008 г.; Режисьор: Режисьор: Мик Джексън; Актьори: Дермът Мауърни, Емили Уотсан и др.

NOVA

06.30 „Иконостас“
07.00 „World stories - малки истории от големия свят“ - предаване на НТВ
07.30 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.00 „На светло“ с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Птиците умират сами“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Студио VIP“ - предаване на НТВ
14.00 „Баровки“ - с уч. на Алисия Силвърстоун, Стейси Даш, Британи Мърфи, Пол Руд, Доналд Фейсън, Елиза Донован и др.
16.00 „Дикоff“- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Знак на съдбата“ - с уч. на Джон Кюсак, Кейт Бекинсейл, Джеръми Пивън, Бриджит Мойнахан, Юджийн Ливай и др.
21.50 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
22.50 „Ефектът на спуска“ - с уч. на Кайл Маклоклън, Елизабет Шу, Дърмът Мълрони, Майкъл Рукър, Ричард Джоунс и др.
00.40 „Птиците умират сами“ - сериен филм /п/
02.30 „Знак на съдбата“ - с уч. на Джон Кюсак, Кейт Бекинсейл, Джеръми Пивън, Бриджит Мойнахан, Юджийн Ливай и др. /п/

1

06.00 Игрален филм: „Специален отряд“
07.15 „Свири, хармонико любима!“
07.50 „Умници“
08.30 „Живот на служене“. 5 години от интронизацията на патриарха на Москва и цяла Русия Кирил
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Александър Пороховщиков. „Разбери и прости...“
11.00 Новини
11.10 Филм на Екатерина Гордеева: „Гласове“
13.20 Игрален филм: „Ленинград“
17.00 Вечерни новини
17.15 Премиера: „Непокорените“
18.15 „Минута на славата. Пътят към Олимп!“. Финал
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.55 Юбилейна вечер по повод 70-годишнината на МХАТ
23.35 Игрален филм: „Зимна вечер в Гагри“
01.05 Игрален филм: „Наздраве!“
02.20 Игрален филм: „Помни своето име“
04.05 „Полето на чудесата“

ОВЕН

Не се колебайте дълго, за да оцените всички нюанси на ситуацията и да вземете вярно решение. Вслушайте се в мнението на другите.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Участвайте активно в решаване на проблемите. Използвайте получена информация и точното ви поведение ще е залог за успех.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Някой постоянно ограничава свободата ви, затова го премахнете от обкръжението си. Днес споделете интересите си с половинката си.

22 май - 21 юни

РАК

Днес започва може би най-успешният ви месец. Може да направите голяма покупка, за която много дълго време сте събирали средства.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Премислите своите намерения и това ще доведе до промяна към по-добро. Ако ще променяте работата си, наистина няма да чакате дълго.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Уверени сте, че ако не проработи вариант А, план Б изглежда многообещаващ, а план В изобщо не се нуждае от доработване.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ще бъдете окрилени от успехи и победи, но свободното ви време ще стане по-малко. Ще се наложи сериозно да работите тия дни.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Биологичната ви активност е намаляла и това ще се отрази на всички сфери в живота ви. Любимият ви човек ще иска да ви помогне.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

С колегите си ще установите хубави приятелски отношения. Започнете деня с реализация на нов проект и някаква смела и свежа идея.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Семейните грижи излизат на преден план. Няма лесно да се ориентирате във всички уловки и хитринки. Разговаряйте с близките си.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

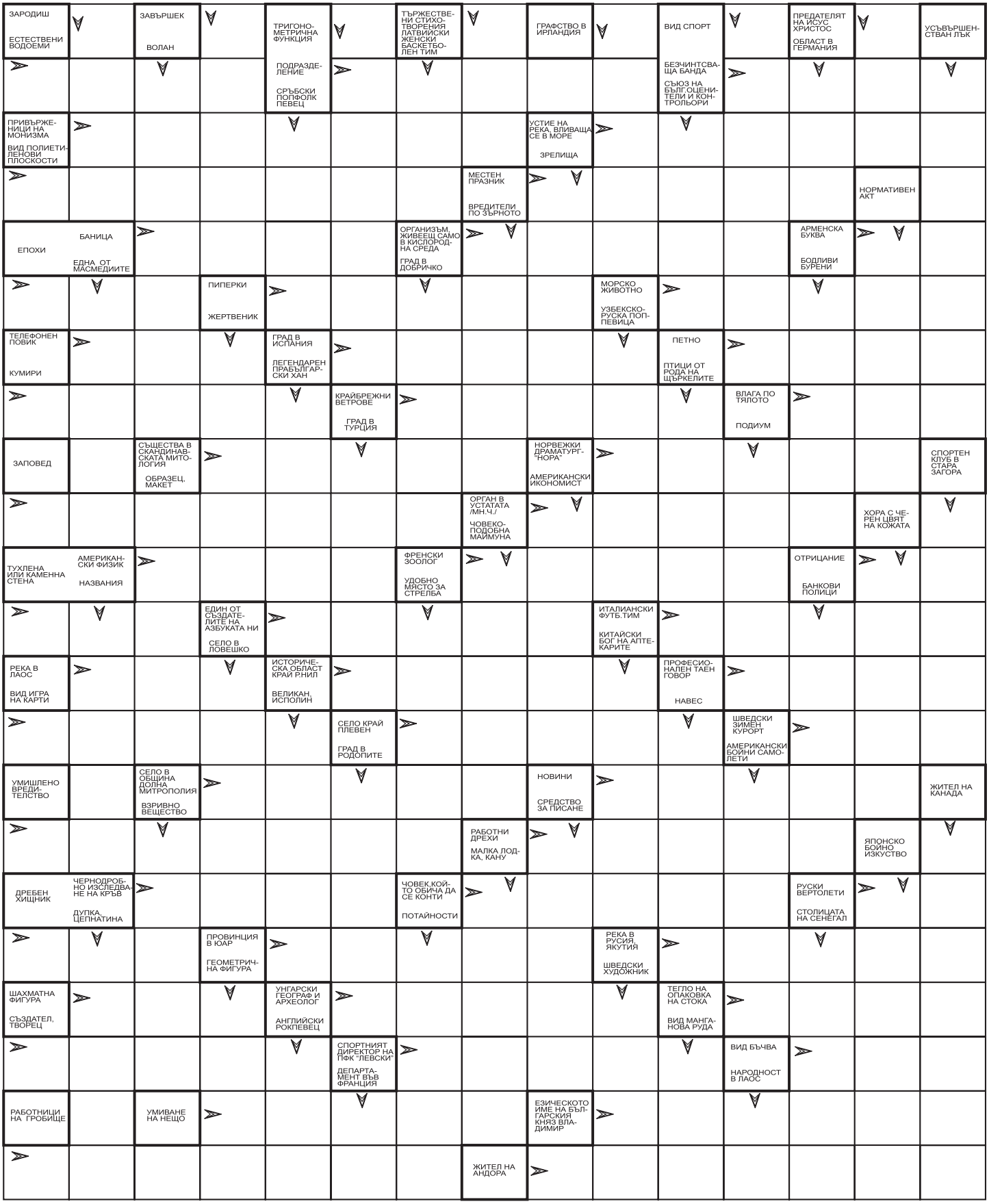
Основните ви неприятности очакващите следващите дни на работното място. Съсредоточете се върху неизпълнените обещания.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Очаквайте изненади и неочаквани обрати, но не излизайте от релси, а контролирайте парите си и се погрижете за здравето си.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Азиза, Вералит, Ерлих, Клеър, Торос, Цорн.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

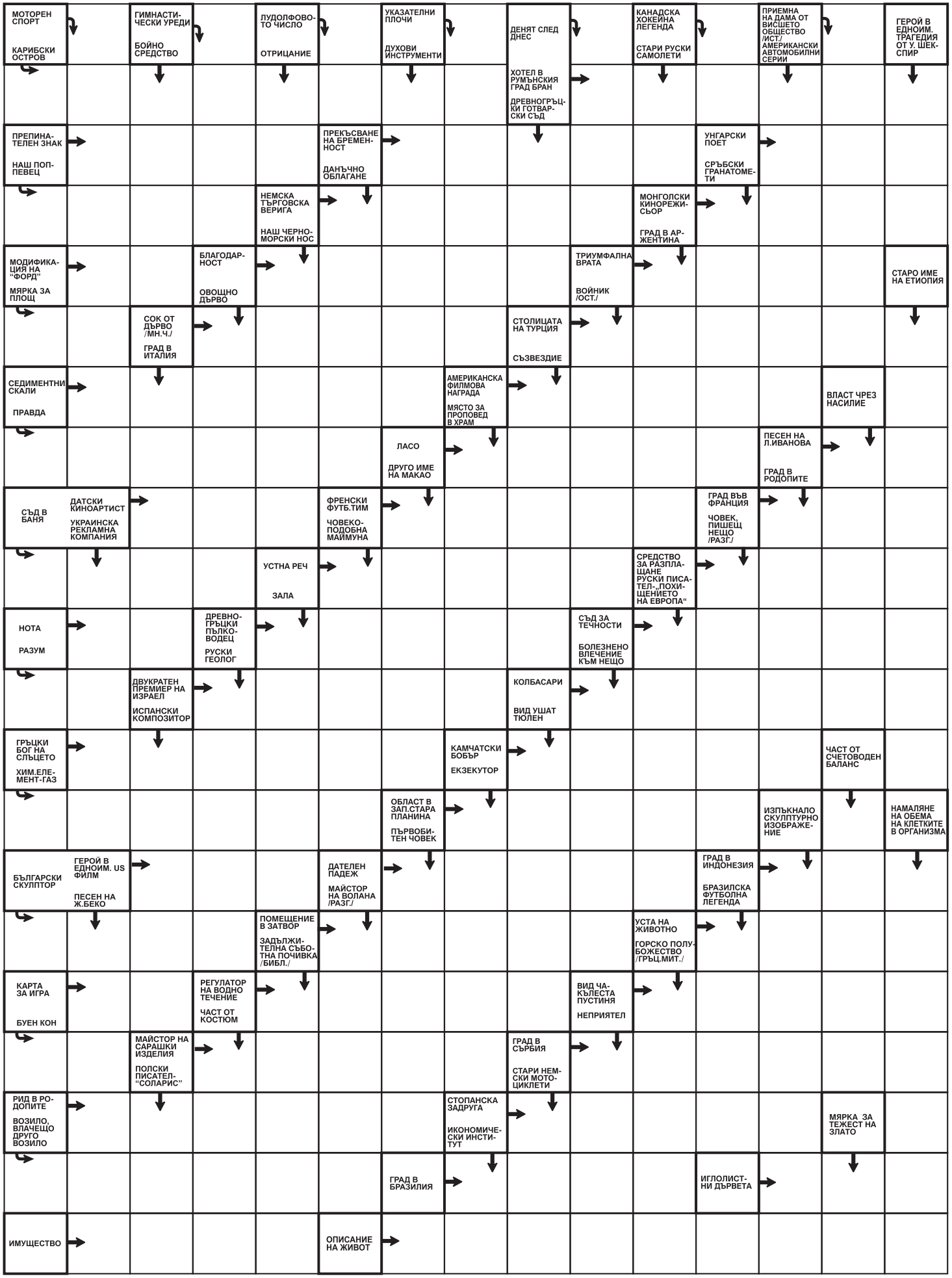
СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ГЕОРГИ СТЕФАНОВ - ОРМ - ОРАН - ОТЕЛО - КОИ - СЛОН - РАЯ - КАПАН - АКЛ-ОПОРА - НАТО - АНАЛОГ - АГОВ - ЙОФЕ - ЛОРЕН - КЕ - НЕ - ДРИЛИ - ПОД - СОО - ИЛ - РОКЛИ - РАНКОВ - АДЖОВ - ИТО - ОВРАГ - АКНЕ - СЕПАРЕ - ОВЧАРИ - МЕЛ - КОО - ИЛЕР - АКЧЕ - ВЕСЕЛИН ВАСИЛЕВ - АЕВ.

ОТВЕСНО: ГЕОЛОГ - ЛАКМЕ - ОРОПОН - ДНЕС - КРАНОВЕ - ЖЕЛЕ - ГН - РО - ПИ - РАЙДОВСКИ-ОРК - ЕОН - СТОЯН ФИЛИПОВ - ЕТ - АЕЛИТА - ЕФЕКТ - ОРИС - АЛАОЛ - ЕЛИ - СНОП - ОПАЛ - ЕЛ - ААРОН - ОРЕ - ИВАН НЕДКОВ - АН - ОВЧА - КОКАЛ - СВРАКА - РОКОКО - АРЧЕ - ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: ТОПОЛА - ГРАЖДАНИ - ДОМАТ - ЛАЗ - ТАЗ - ПОЛИВАНЕ - ОРСИНИ - РЕЧИ - ЖИВОТНО - ИКТЕР - СДС - РАЯ - ТА - РАУЛ - ИНАТ - АЛИАНС - НСА - ЧИЛИ - ЕВ - ИА - НАК - ТН - СВАЛЯНЕ - СТАТИЯ.

ОТВЕСНО: ТОДОР КОЛЕВ - ПОЛЕТ - ИВА - МОМИЧЕТА - ЛАВИРАНИЯ - ДАТА - САН - СР - ОГЛЕЖДАНЕ - РА - ИСУС - ВАЗОВ - ЛАНС - РОР - АТ - АД - СТАИЧКА - АТИНЯНИ - ОНАНО - АЛТИ - ИЗИ - ТИНЯ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

РЕЧНИК: Аркан, Калан, Осор, Сатир, "Турнул" .

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Само Боби кандидат

Аматьорски клубове предлагат Михайлов за президент на БФС

Марин МИЛАШКИ

Борислав Михайлов е единственият кандидат за поста президент на БФС, стана ясно след вчерашното заседание на Изпълкома, което е последно преди конгреса на 14 февруари.

Изпълкомът бе в стария състав от 2009 година, който преди дни бе обявен за легитимен от съда. Не присъства единственото жалбоподателят Христо Порточанов, който настояваше клубовете изобщо да бойкотират форума, защото щял да бъде обявен от съда за нелегитимен. Другите членове, които не успяха да пристигнат за сбирката, бяха изпратили пълномощници. Първият вицепрезидент Йордан Лечков, който е и председател на комисията по кандидатурите за президент на БФС, заяви, че всичко е редовно, конгрес ще има и Михайлов е единственият кандидат. Неговата кандидатура била издигната от 3 аматьорски клуба.

В Деня на влюбените 14 февруари се очакват 583 делегати да гласуват за единствения кандидат и Михайлов да бъде утвърден за президент на БФС за трети мандат.

Странна ситуация се получи с оглед на отсъствието на кандидати и изказваното недоволство от управлението на бившия капитан на националния отбор. Срещу Боби най-яростен критик беше Христо Стоичков, но той прие предложение да стане футболен коментатор на мексиканска телевизия. Другият "бунтар" Христо Порточанов, който заля съда с иска да бъде обявен БФС за нелегитимен, се отказа да води битка и на конгреса с Михайлов. В последния момент пък опонентите се изплашиха от пряк сблъсък с боса на футбола.

Батков пак не прие оставката на Иво Тонев

Мариан НИКОЛОВ

Собственикът на Левски Тодор Батков отново отхвърли оставката на Иво Тонев.

"Имах разговор с Иво Тонев. Той има ангажимент към Левски, свързан със стадиона. Работи със сърце и душа. Не му приемам оставката. Той ще продължи да помага. Разплащаме се със Славиша Йоканович и бивши наши футболисти, така че няма да имаме проблеми с лиценза. В момента работим по абонатната станция на стадиона. Надяваме се трибуната да бъде готова за експлоатация за началото на следващия шампионат. На предстоящия конгрес на БФС ще подкрепим Борислав Михайлов", обяви собственикът на Левски Тодор Батков преди тренировката на тима на стадион "Георги Аспарухов" вчера. Адвокатът посети отбора и после говори пред медии и фенове. "Спираме всякакви разговори за трансфер на Гаджев. Той остава. Основен футболист е, предложих му нов договор и той вече мисли по въпроса", поясни Батков и допълни, че ще бъдат привлечени още нови футболисти. "Поне двама от новите ще бъдат българи. Ще вземем трима, а при определени условия може и да са четирима. Гаджев остава, но може да продадем един футболист. Не мога да кажа кой, ще разберете. Ако се съди по сайтовете, продаваме Старокин, но всъщност такава оферта няма. Искам да попитам кой друг отбор продаде в този трансферен прозорец в Примера дивисион и Серия А? Гари Родригес е продаден, а не е даден под наем", изпъчи се Батков.

Левски продаде сина на Хубчев в Германия

Мариан ВЛАДИМИРОВ

Капитанът на юношите старша възраст на Левски Христофор Хубчев подписа договор в Германия и ще играе през следващите 4 месеца под наем в СК Бонер. Тимът от град Бон, някогашната столица на Западна Германия, се подвизава в Оберлига Мителрейн. Навършилият 18 години през ноември миналата година опорен халф изкара няколкодневни проби и веднага е бил харесан от треньора на втория състав. Юношеският национал на България веднага е бил харесан от 32-годишния треньор Елиас Калаг, който е играл на същата позиция като Хубчев и го поискал веднага в състава си. Христофор е син на бившия защитник на Левски и националния отбор Петър Хубчев, сега треньор на Берое, който игра дълги години в Германия. Хубчев младши имаше вероятност да започне с първия тим на Левски, но Антони Здравков не го взе на лагера в Созопол, където заведе други 9 младоци на "сините". Това принудило разочарованите Хубчеви да изберат офертата на Бонер. Христофор игра последните 3 мача на националния юношески отбор в предварителните квалификации за Евро 2014 срещу Гърция, Албания и Словакия и поради проблемите в отбраната бе сложен от треньора Александър Димитров като централен защитник. Младият талант ще може да се доказва до края на сезона срещу надеждите на Байер Л, Борусия Д, Шалке 04, Борусия М, Бохум, Кьолн, Дуисбург, Фортуна Дюселдорф и Арминия Билефелд. Хубчев обаче няма да играе с любимия си №10, с който игра на "Герена", защото получи №7 в Бонер.

Старши треньорът на юношеския тим (до 19 години) на Бонер Елиас Калаг (в средата) и помощниците му Кадик Челик (вляво) и Бертолд Клое ще развиват таланта на Христофор Хубчев тази пролет

ЦСКА НАТИСКА ПОРТУГАЛЕЦ ДА ОСТАНЕ, НО БЕЗ ПАРИ

Ръководството на ЦСКА и португалецът Нуно Енрике Ногуейра са постигнали твърде интересно споразумение. "Червените" босове предложили на защитника да остане в тима до лятото, но... без да получава заплата. И ако успее да се наложи и докаже, от 1 юли ще подпише договор срещу финансово възнаграждение, твърди БЛИЦ.

Любопитното е, че Ногуейра се е съгласил, защото не е играл от шест месеца, а наскоро е претърпял успешна операция в слабините, тъй като дълго време не е успял да се излекува от т. нар. "футболна болест". Португалецът бил наясно, че няма как да си намери друг отбор и предпочел да остане на "Армията" шест месеца, макар че няма да получава пари. При това положение Нуно трябва да си поеме сам всички разходи, докато е в Борисовата градина. Споразумението е направо уникално, тъй като рядко досега футболист се е съгласявал да играе в даден тим, без да получава заплата.

Очакват Велизар на "Армията"

Преди няколко дни бившият футболист на ЦСКА Велизар Димитров прекрати договора си с украинския Металург Донецк и веднага плъзнаха слухове, че е пред завръщане на "Армията". "Разбира се, че Велизар е добре дошъл при нас, но едва ли ще се върне. Знаем, че неговото желание е да започне работа в Металург, което е добър вариант за развитието му. На този етап не сме водили преговори с Велизар", разкриха пред Sportal.bg от спортно-техническия щаб на ЦСКА.

Капитанът на Сантандер Марио Фернандес обяснява на рефера Хил Мансано, че тимът ще бойкотира реванша от четвъртфиналите за Купата на краля срещу Реал Сосиедад на стадион "Ел Сардинеро" в Сантандер. Играчите не са получавали заплатите си от месеци и се решиха на краен протест срещу мизерията, на която клубът ги обрича

следайте

ПО БНТ 1
СКИ
12.40 СК в Сен Мориц (мъже)
ПО БНТ 2
СНОУБОРД
14.30 СК в Зюделфелд
ВОЛЕЙБОЛ
16:55 КВК Габрово - Пирин
ПО РИНГ
21.00 Модена - Алтотевере
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
10.45 и 14.00 СК в Марибор (жени)
СКИ-БЯГАНЕ
15.15 СК в Добиако
СКИ-СКОКОВЕ
16.45 СК във Вилинген
СНУКЪР
21.00 Германия Мастърс
ПО ЕВРОСПОРТ 2
БИАТЛОН
10.30 и 13.45 ЕП в Нове Место
СНОУБОРД
14.45 СК в Зюделфелд
СКИ-СКОКОВЕ
15.30 СК в Хинценбах (жени)

УТРЕ

ПО РИНГ
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Мачерата - Трентo
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ-БЯГАНЕ
11.45 СК в Добиако
СКИ
10.00 и 13.15 СК в Марибор (жени)
14.00 СК в Сен Мориц (мъже)
СКИ-СКОКОВЕ
15.30 СК във Вилинген
СНУКЪР
21.00 Германия Мастърс (финал)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
БИАТЛОН
13.30 ЕП в Нове Место
СКИ-СКОКОВЕ
15.15 СК в Хинценбах (жени)

кратки

Локо Сф подписа с 4-ма накуп

Локомотив Сф подписа договори с цели четирима футболисти накуп. Контракти за по година и половина парафираха Камен Хаджиев, Ивo Иванов и Даниел Генов. Преотстъпен до края на сезона пък е тунизиецът Набил Тайдер. Заплатата на Тайдер ще плаща клубът, който държи правата му – италианският Парма. И четиримата изкараха първоначално проби при „червено-черните".Хаджиев ще вземе фланелка с №16, Иванов - №26, а Генов - №9. В момента приоритет в селекцията на столичните железничари е намирането на централен нападател, тъй като на тима куца реализацията на голове. За този важен пост се обсъждат и нападатели от чужбина.

момо

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №9

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 4053,30 лв.
III гр. (4) 686 по 53,20 лв.
IV гр. (3) 13 279 по 3,90 лв.
ДЖАКПОТ: 610 646,07 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 1 600 230,73 лв.

6 от 42

I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 1316,60 лв.
III гр. (4) 527 по 22,50 лв.
IV гр. (3) 8125 по 2,10 лв.
ДЖАКПОТ: 27 085,20 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 2 по 12 055 лв.
II гр. (4) 246 по 98 лв.
III гр. (3) 8798 по 3,70 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 1 от 24 109,90 лв.
II гр. (4) 320 по 75,30 лв.
III гр. (3) 10 716 по 3 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) 9 по 2236,80 лв.
II гр. (2) 2860 по 7 лв.

Спринтьор изпревари шампиони

Денис Димитров бе избран за №1 от младите за 2013 г.

Владимир НИКОЛОВ

Лекоатлетът Денис Димитров бе определен за най-добър млад спортист на България за 2013 г. Той събра 510 т. в анкетата на сайта за детско-юношески спорт **Viasport.bg**. В третото издание на допитването участваха рекордните 74 представители на медии от цяла България. Гласове получиха общо 52-ма млади спортисти от 22 вида спорт.

С невероятния си рекорд на 100 м за юноши от 10,16 сек. 19-годишният спринтьор, роден в Монтана и спечелил сребърен медал в късия спринт на европейското първенство, изпревари само с 28 т. втория в класацията - баскетболиста на националния отбор и на мъжкия Арис (Солун) Александър Везенков. Третото място анкетираните определиха за световната шампионка за девойки и европейска вицешампионка по борба Елица Янкова (Левски), която събра 384 т. 9-ото място с по 146 т. поделиха световната шампионка по бокс за девойки Венелина Поптолева (Тракия) и 4-кратната балканска шампионка по плуване Георгия Кадоглу. В Топ 10 изненадващо не намериха място Ангел Караньотов (европейски шампион по супермото), Евгени Генчев (европейски първенец по борба), Йордан Атанасов (еврошампион за кадети по вдигане на тежести), и др.

За отбор на годината бе определен ансамбълът по художествена гимнастика за девойки, а наставничката им Камелия Дунавска бе призната за Треньор на 2013 г. на млади спортисти. Тази категория бе създадена за първи път.

Победителят получи награда от магазини "Зора", която му бе връчена от спортния министър проф. Мариана Георгиева. Тя подари и по един трибагреник на тримата призьори, както и на грациите от ансамбъла с пожелание да развяват гордо националния флаг по международните спортни полета.

На тържеството в столичен хотел присъстваха и президентът на БОК Стефка Костадинова, олимпийските шампионки Здравка Йорданова и Ваня Гешева, 3-кратният олимпийски вицешампион Александър Томов, спортните легенди Георги Глушков, Любо Ганев, Валентин Михов и др., които също се включиха в награждаването на младите таланти.

ТОП 20 ЗА 2013 Г.

1. Денис Димитров (лека атлетика)	510
2. Александър Везенков (баскетбол)	482
3. Елица Янкова (борба)	384
4. Алберт Попов (алпийски ски)	246
5. Адриан Андреев (тенис)	210
6. Стефани Стоева (бадминтон)	167
7. Даниел Асенов (бокс)	162
8. Вивиан Златанова (тенис)	149
9. Венелина Поптолева (бокс) и Георгия Кадоглу (плуване)	146
11. Ивайло Иванов (джудо/самбо)	145
12. Ангел Караньотов (супермото)	142
13. Габриела Антова (шахмат)	140
14. Бориславa Дамянова (джудо/самбо)	112
15. Евгени Генчев (борба)	79
16. Александър Стоянов (карате)	76
16. Йордан Атанасов (вдигане на тежести)	76
18. Иван Ходулов (хокей на лед)	72
19. Миглена Селишка (борба)	68
20. Антъни Иванов (плуване)	57

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Председателят на БОК Стефка Костадинова награди най-добрия млад спортист за 2013 г. Денис Димитров

ПОБЕДИТЕЛЯТ:

Идоли са ми Болт и Стефка

Интервюто взе Мони ГЕОРГИЕВ

ДЕНИС ДИМИТРОВ стана най-добър млад спортист на България за 2013 г. в 3-ото издание на анкетата на "Виаспорт". На 22 юни лекоатлетът спечели сребърен медал на европейското отборно първенство за юноши на 100 м в Дъблин, а на 19 юли взе среброто на същата дистанция и на юношеския шампионат на Стария континент в Риети, Италия. 8 дни по-късно триумфира в Стара Загора като балкански първенец на 100 м с национален рекорд за юноши - 10,16 сек., трети резултат във вечната българска ранглиста на спринтьорите. Роден е на 10 февруари 1994 г. в Монтана. Въпреки че баща му и вуйчо му са се занимавали с лека атлетика, Денис започва спортната си кариера с футбол.

☐ *Честито, Денис! Очакваше ли да триумфираш?*

- Благодаря! Не очаквах, но съм много благодарен на всички журналисти, които гласуваха. Надявам се да прославям дълго време България с успехите си.

☐ *Какво означава да бъдеш най-добър млад спортист в страната си?*

- Това е голямо признание, много труд и лишения положих, за да стигна дотук. Благодаря на всички хора, които са ме подкрепяли.

☐ *Кои са тези хора?*

- Родителите ми, моят клуб - Локомотив Русе и неговите ръководители - Илия Дамянов и Станислав Костадинов, "Еврофутбол", които ми помогнаха чрез програмата "Спортни таланти", федерацията.

☐ *Разкажи как преминава един твой ден. Каза, че полагаш доста лишения?*

- Преминава в тренировки най-вече - сутрин, следобед, почиваш, пак трениращ, ходене по лагери.

☐ *Какво представляват тренировките ти?*

- Не са само тичане, правиш абсолютно всичко - скачаш, бягаш, вдигаш тежести...

☐ *Как се запали по бягането?*

- Това се случи преди 6-7 години, бях на ученическо състезание, постигнах добри резултати, след това отидох на републиканско. Постепенно се развивах през годините и стигнах настоящото ниво.

☐ *Спомняш ли си първия медал?*

- Не съм сигурен, но мисля, че беше именно на ученическите игри в моя роден град.

☐ *През 2013 г. имаш 2 сребърни медала, трудно ли е за млад и амбициозен спортист, когато остава на крачка от златото?*

- Може би на европейското първенство беше дори половин крачка (усмихва се). Трудно е, но продължаваш напред, справяш се.

☐ *Студент ли си?*

- Да, уча в НСА, всичко се върти около леката атлетика, специалността ми е за треньор.

☐ *Имаш ли си хоби?*

- През свободното време излизам с приятели, ходя на кино, гледам да се забавлявам.

☐ *Любим филм?*

- Кой да кажа... Последният, който гледах, бе "Легендата за Херкулес", много ми хареса.

☐ *А книгата, направила ти най-силно впечатление?*

- "Хари Потър".

☐ *Трите думи, които най-добре описват Денис Димитров?*

- Не съм се замислял, но... упорит, винаги изпълняващ целите си и, както ме наричат другите, талантлив.

☐ *Твоят идол?*

- Идоли са всички хора, които са постигнали високи резултати, станали са олимпийски шампиони - те са идолите за мен. Ако трябва да назова имена - Юсейн Болт и Стефка Костадинова.

☐ *Имаш ли си приятелка? Кое е първото нещо, което ти прави впечатление у едно момиче?*

- Имам, да. Доста са нещата (усмихва се).

☐ *А с какво ще запомниш най-вече 2013-а?*

- Рекордът ми на 100 м при юношите от 10,16 сек.

☐ *Какви са ти целите през 2014-а?*

- Участие на европейското първенство за мъже, а там финал и медал, надявам се.

Не очаквам български медали...

От стр. 10

Например журналист не може да работи и за друга медия, която е пряка конкуренция на БНР. Например не може колега журналист да работи едновременно в БНР и в друго радио. Това се отнася за всички служители в радиото - журналисти, технически екип, музиканти, певци и т.н. Но, да кажем, млад журналист, който има заложби в писането, може да работи и във вестник например. Инженерите или музикантите също могат да се изявяват на друго място, стига да имат разрешението на преките си ръководители и да не работят в конкурентни на БНР медии.

☐ *Наскоро БНР раздаде наградите за радиожурналистика "Сирак Скитник".*

- Доколкото си спомням, колегата Божана Димитрова беше подхвърлила идеята за подобни награди преди 15-16 години. До 1989 г. за Сирак Скитник не се знаеше и говореше много. Такива са били времената. Чак след промените мнозина разбраха, че Сирак Скитник е бил голям ерудит. Радвам се, че толкова години поддържаме една традиция.

☐ *Споменахте името на Божана Димитрова. Както винаги, малко или много, темата за досиетата е актуална. Какво е вашето лично мнение по темата досиета и комисията, която ги разсекретява?*

- Мога да говоря единствено за себе си. Шегувал съм се с мои приятели, които са ме питали дали нямам досие. Аз съм им отговарял: "На генерал досие може ли да има?" Всеки отговаря сам за себе си. Смятам, че тази тема е доста разтеглена във времето. Тя трябваше да се реши веднага след 1989 г., за да се знае кой, кога, как и защо.

☐ *Как се справяте с лоялната и нелоялна конкуренция в ефира?*

- Конкуренцията сме ние самите на себе си. Когато покриваш 93-94% от територията на България, няма кой да ти е конкурент. Можеш да бъдеш сам на себе си, ако правиш глупости, не даваш навреме и стабилна информация. Тогава може да се провалиш, но ще бъдеш сам виновник. Иначе не.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
14.45 Нюкасъл - Сандърланд
17.00 Шефилд Уензди - Барнзли

ПО НОВА СПОРТ
14.45 Уест Хем - Суонзи

ПО БТВ ЕКШЪН
19.00 Каляри - Фиорентина
21.45 Милан - Торино

ПО ЕВРОСПОРТ
18.45 ЕП по футзал Хърватия - Чехия, Португалия - Русия

ПО РИНГ
19.00 Болоня - Удинезе

ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Байер - Щутгарт
19.30 Ханover - Борусия М

ПО ТВ +
17.00 Барселона - Валенсия
19.00 Леванте - Райо Валекано

ПО ФИЛМ +
21.00 Хетафе - Валядолид
23.00 Малага - Севиля

УТРЕ

ПО ДИЕМА
15.30 Уест Бромич - Ливърпул
18.00 Арсенал - Кристъл Палас

ПО БТВ ЕКШЪН
13.30 Дженоа - Сампдория
16.00 Рома - Парма
21.45 Ювентус - Интер

ПО РИНГ
16.00 Киево - Лацио
18.00, 23.30 ФИФА Футбол Мондиал
0.00 Италия, Серия А (обзор)

ПО ЕВРОСПОРТ
19.15 Футзал, ЕП, Азербайджан - Италия
0.00 Чехия - Испания

ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Херта - Нюрнберг
18.30 Байерн - Айнтрахт Фр

ПО ФИЛМ +
13.00 Елче - Алмерия
20.00 Атлетико - Сосиедад
22.00 Атлетик - Реал Мадрид

www.duma.bg

Спринтьор изпревари шампиони за №1 при младите

Стр. 39

Снимка Пламен ТРИФОНОВ

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Данаил Папазов, българката с най-много медали от зимни Олимпиади Евгения Раданова и генералният секретар на Българския олимпийски комитет Белчо Горанов (от дясно на ляво) валидираха първата за 2014 г. марка, която е посветена на зимната Олимпиада в Сочи

Горанов песимист за Игрите

"На няколко пъти говорихме, че не бива да тръгваме с големи надежди за олимпийските игри", заяви генералният секретар на БОК Белчо Горанов. Той присъства на валидирането на пощенска марка, посветена на XXII Зимни олимпийски игри в Сочи. Церемонията се състоя в Музея на съобщенията в сградата на Централната поща в столицата. Първи печат положиха министър Данаил Папазов, Белчо Горанов и българката, спечелила най-много медали на Зимни олимпийски игри Евгения Раданова. "На няколко пъти говорихме, че не бива да тръгваме с големи надежди. В крайна сметка това са зимни спортове и винаги може да се случи изненада. Надявам се този път отново да е приятна, а защо не и да постигнем медал. Имаме чудесни спортисти, ако имаме и малко шанс, може да се случи. Лично аз ще се въздържа от това да изброя имена. Не желая да натоварвам никого с излишни очаквания. Всички ги знаем кои са. Просто искам да им пожелая успех", добави още генералният секретар на БОК, който беше единственият българин, включен в най-мащабната щафета с олимпийския огън.

Сочи е готов на 100%

Град Сочи и неговата транспортна инфраструктура са готови на 100 процента да посрещнат гостите и участниците в Зимната Олимпиада, която започва след седмица. Това заяви Владимир Кожин, управител на делата на президента на Руската федерация в интервю пред руски медии. "На 100 процента сме готови да посрещнем гостите. И Сочи, и транспортната инфраструктура изглеждат просто изумително. Това се вижда от всички", каза Кожин.

Искат олимпийците да крият националността си

Седмица преди старта на олимпийските игри в Сочи спортистите са били предупредени да не афишират националната си принадлежност с големи лога на екипировката си. Това съобщават от британския олимпийски комитет, а причината е повишените мерки за сигурност. Именно сигурността остава водеща тема 7 дни преди официалното откриване на Олимпиадата. Шефът на Организационния комитет в Сочи Дмитри Чернишенко увери, че градът-домакин е напълно готов и опасност за делегациите няма. Отборът на Великобритания, който вече е в руска земя, ще ползва малки и дискретни лога, представляващи британското знаме. Тимът на САЩ, който също вече е в Русия, бе посъветван да не носи екипи с националните символи извън олимпийското село. Американската делегация ще бъде най-голямата на Олимпиадата, като 230 спортисти ще представят Щатите.

Бербо избра Монако

Българинът гласен да замести контузената звезда Радамел Фалкао

Димитър Бербатов пристигна на медицински изследвания в Монако, преди да подпише договор с новака във френската Лига 1, информира английският вестник "Дейли Мейл", който пръв съобщи за интерес на "монегаските" към българина. Според изданието 33-годишният благоевградчанин вече е кацнал в Монако, за да уточни последни детайли около трансфера си в последните часове на трансферния пазар. Прозорецът за Европа беше затворен в полунощ вчера. Остават обаче възможностите за играчи в страни, в които първенствата не са подновени.

Press Association Sport информира по-късно, че в следващите часове Бербатов ще премине задължителните медицински прегледи.

Монако, който през лятото бе закупен от руския олигарх Дмитрий Рыболовлев и си постави амбициозни цели още в първия сезон от завръщането си във френския елит, силно се нуждае от нападател заради тежката контузия на колумбийската си звезда Радамел Фалкао.

Според Би Би Си Митко ще бъде под наем при "монегаските" до края на сезона, а треньорът Клаудио Раниери лаконично обясни: "Няма нищо сигурно".

Бербатов бе спряган за завръщане в първия си отбор на Острова Тотнъм, където бе закупен от Байер Леверкузен през 2006 г. и игра 2 сезона за "шпорите", преди да бъде продаден на Манчестър Юнайтед за рекордните тогава 30,75 млн. лири.

Мениджърът на Тотнъм Тим Шерууд обаче се възпротивил за повторното привличане на Бербатов. Шерууд е заявил на президента на "шпорите" Даниел Леви, че не се нуждае от нов нападател. Щом това станало ясно в медиите, Бербатов и мениджърът му Емил Данчев реагирали мигновено и нападателят отлетял за Монако, където бил подложен на медицински прегледи.

Синапов 11-и в Европа

Антон Синапов завърши на 11-о място в спринта на 10 км за юноши в старт от европейското първенство по биатлон в чешкия зимен център Нове Место. Синапов се класира четвърти в индивидуалната дисциплина на 15 км преди 3 дни, а вчера направи 3 грешки в стрелбата и измина дистанцията за 25:32.0 мин. Петьо Иванов е 56-и с 4 грешки и изоставане от 4:55.5 мин. Станислав Ангелков е 58-и също с 4 грешки и на 5:12.4 мин. от победителя, а Владимир Оряшков е 66-и с 5 пропуска и на 6:25.0 мин. след шампиона Роман Ялиотнов (Блрс), който финишира за 24:34.5 мин. (2) Стартираха 79 биатлонисти. При девойките в спринта на 7,5 км Стефани Попова завърши 25-а с 4 грешки в стрелбата и за 24:36.5 мин. Даниела Кадева е 31-ва с 3 пропуска и на 2:47.0 мин. изоставане, Бетина Благоева е 48-а с 6 грешки и на 4:50.0 мин., а Гергана Велкова се класира 52-ра от общо 66 участнички с 6 грешки и на 5:20.5 мин. след победителката Туули Томингас (Ест).

Обама: В Сочи е безопасно

Президентът на САЩ Барак Обама каза в интервю за телевизия Си Ен Ен, че смята руския град Сочи за безопасен и американците, които искат да присъстват на олимпийските игри, би трябвало да заминат, предаде Ройтерс.

Запитан дали сигурността в Русия е на нужната висота, за да се предотврати заплахата от екстремистки атаки в Сочи, Обама отговори, че русналите са наясно какви са залозите, когато си домакин на международно събитие. На въпрос какво би казал на близки приятели, които искат да отидат на олимпиадата, Обама отговори: "Бих им казал, че смятам Сочи за безопасен и че винаги има известни рискове на такива големи световни форуми". Президентът отбеляза, че при всички положения би бил по-спокоен, ако събитието се организира в САЩ.

"Тогава бихме имали пълен контрол върху случващото се", уточни той.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мажоретките на Сиатъл Сий Галс и на Денвър Бронкос позират за обща снимка с талисманите на двата отбора Майлс и Блиц по време на живо предаване в шоуто "Добро утро, Америка" на площад "Таймс Скуеър" в Ню Йорк. Двата отбора ще играят на XLVIII финал за "Супер Боул" на "МетЛайф Стейдиъм" (бивш "Джайънт Стейдиъм") в Ийст Ръдърфорд, Ню Джърси, в неделя. Мачът "Супер Боул" по американски футбол по традиция е най-гледаното спортно събитие в САЩ